

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ **2013**

Ενέργεια για κάθε άνθρωπο

Ενέργεια για κάθε άνθρωπο

**Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης
και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2013**

Περιεχόμενα

1. Μήνυμα Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου	6	6.3	Εκπομπές Αερίων Φαινομένου του Θερμοκηπίου και Λοιπόν Αερίων	53
2. Σχετικά με τον Απολογισμό	8	6.4	Δράσεις για τη Μείωση των Εκπομπών Αερίων Φαινομένου του Θερμοκηπίου	56
3. Παρουσίαση ΔΕΗ	11	6.5	Διαχείριση Νερού	58
3.1 Δραστηριότητες	11	6.6	Διαχείριση Αποβλήτων - Αξιοποίηση Παραπροϊόντων	62
3.2 Μετοχική Σύνθεση	15	6.7	Βιοποικιλότητα	64
3.3 Συμμετοχή σε θυγατρικές Εταιρείες	15	6.8	Κανονιστική και Νομοθετική Συμμόρφωση	66
3.4 Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης	5	7. Αγορά και Πελάτες	69	
3.5 Διοικητική Οργάνωση	16	7.1	Προϊόντα και Υπηρεσίες	69
3.6 Όργανα Διακυβέρνησης	16	7.2	Διαχείριση Σχέσεων με τους Πελάτες	70
3.7 Σύγκρουση Συμφερόντων	18	7.3	Υπεύθυνη και Ασφαλής Χρήση Ενέργειας	72
3.8 Έλεγχος	18	7.4	Προγράμματα Επικοινωνίας Marketing	72
3.9 Διαχείριση Κινδύνων και Κρίσεων	18	7.5	Υπεύθυνες Προμήθειες	73
3.10 Βασικά Οικονομικά Στοιχεία	20	7.6	Κανονιστική και Νομοθετική Συμμόρφωση	73
4. Βιώσιμη Ανάπτυξη	23	8. Κοινωνική Μέριμνα	77	
4.1 Διοικητική Προσέγγιση	23	8.1	Δημόσια Πολιτική	77
4.2 Διακυβέρνηση Θεμάτων Βιώσιμης Ανάπτυξης	26	8.2	Προγράμματα Ανάπτυξης Τοπικών Κοινωνιών	77
4.3 Καθορισμός Ουσιωδών Θεμάτων	26	8.3	Χορηγικές Δράσεις	79
4.4 Ενδιαφερόμενα Μέρη	30	8.4	Συνεργασία με Αρχαιολογικές Υπηρεσίες	81
4.5 Συμμετοχές σε Σωματεία και Οργανώσεις	31	8.5	Εθελοντισμός Εργαζομένων	81
4.6 Βραβεία - Διακρίσεις	32	8.6	Άλλες Πρωτοβουλίες	81
4.7 Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ	33	9. Συντομογραφίες	84	
4.8 Δεσμεύσεις - Στόχοι	34	10. Οδηγίες Κατάρτισης Απολογισμού	85	
5. Εργαζόμενοι	39	10.1	Κατευθυντήριες Οδηγίες GRI	85
5.1 Στοιχεία Ανθρώπινου Δυναμικού	39	10.2	Πρότυπο AccountAbility AA1000	93
5.2 Εκπαίδευση και Ανάπτυξη	43	10.3	Πρότυπο ISO 26000	93
5.3 Αξιολόγηση Εργαζομένων	44	11. Έκθεση Ανεξάρτητης Διασφάλισης	94	
5.4 Ίσες Ευκαιρίες και Σεβασμός στα Ανθρώπινα Δικαιώματα	44	Φόρμα Επικοινωνίας	96	
5.5 Πρόσθετες Παροχές	44			
5.6 Υγεία και Ασφάλεια	44			
5.7 Εσωτερική Επικοινωνία	48			
5.8 Κανονιστική και Νομοθετική Συμμόρφωση	48			
6. Περιβάλλον	51			
6.1 Περιβαλλοντική Διαχείριση	51			
6.2 Κατανάλωση Α' Υλών, Υλικών και Ενέργειας	51			

Μήνυμα Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου

Βιώσιμη λειτουργία, καινοτομία και ανάπτυξη Αγαπητοί φίλοι,

σας καλωσορίζω στον 4ο Απολογισμό Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε.

Κύριος στόχος της μεταρρυθμιστικής στρατηγικής που υλοποιεί τα τελευταία χρόνια η ΔΕΗ, είναι να εξασφαλίζει βιώσιμη λειτουργία και ανάπτυξη, παρέχοντας στους πελάτες της ολοκληρωμένες, καινοτόμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες και προϊόντα, στους εργαζόμενους άριστο εργασιακό περιβάλλον, στους προμηθευτές και συνεργάτες της σχέσεις αμοιβαίου οφέλους, στους μετόχους δημιουργία νέων οικονομικών αξιών, στο περιβάλλον σεβασμό και προστασία, και στην κοινωνία οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική ευημερία. Οι επιχειρησιακές λειτουργίες της ΔΕΗ συγκλίνουν προς τη συνεχή επίτευξη του στόχου αυτού με αποτέλεσμα την επιχειρηματική της υπεροχή που την καθιστά ηγέτιδα στο χώρο της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα και ανάμεσα στις μεγαλύτερες εταιρείες στην Ευρώπη.

Μέσα στο γενικότερο περιβάλλον ύφεσης των τελευταίων ετών και σκληρής δοκιμασίας και προσαρμογής για την Ελλάδα, η ΔΕΗ συμβάλλει δυναμικά στην επανάκαμψη και ανάπτυξη της χώρας, στηρίζοντας τόσο τον επιχειρηματικό, όσο και τον κοινωνικό ιστό. Υποστηρίζοντας την εθνική ενεργειακή στρατηγική, πραγματοποιεί αξιοσημείωτες

πρωτοβουλίες που κινούν το μοχλό ανάπτυξης στη χώρα και οδηγούν τις εξελίξεις στον ενεργειακό τομέα στην Ευρώπη.

Υλοποιούμε παραγωγικές επενδύσεις που αγγίζουν το ένα δισεκατομμύριο ευρώ ετησίως και αφορούν, σχεδόν στο σύνολό τους, την ελληνική περιφέρεια δημιουργώντας υπεραξίες για τις τοπικές κοινωνίες. Απτά παραδείγματα αποτελούν η νέα μονάδα φυσικού αερίου στο Αλιβέρι, ο νέος υδροηλεκτρικός σταθμός του Ιλαρίωνα, η νέα μονάδα φυσικού αερίου στη Μεγαλόπολη, ενώ πρόσφατα υπογράφηκε η κατασκευή της νέας λιγνιτικής μονάδας Πτολεμαΐδα V, συμβατικής αξίας περίπου € 1,4 δις, η οποία είναι μια από τις μεγαλύτερες παραγωγικές επενδύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί ποτέ στη χώρα και ενσωματώνει τις βέλτιστες διαθέσιμες διεθνώς τεχνολογίες με περιβαλλοντικές επιδόσεις που ικανοποιούν τις πλέον αυστηρές απαιτήσεις της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας. Η υπογραφή της διασύνδεσης των Κυκλάδων αποτελεί, τέλος, μια ακόμη κατάκτηση εξέχουσας σημασίας για το κοινωνικό σύνολο.

Παράλληλα, η ΔΕΗ προχώρησε σε πρωτοφανείς για την ευρωπαϊκή βιομηχανία ηλεκτρισμού περικοπές μισθολογικών και λοιπών δαπανών, και τη μεγαλύτερη από οποιονδήποτε άλλο φορέα στην Ελλάδα, επιτυγχάνοντας σημαντική μείωση του λειτουργικού κόστους και αύξηση της παραγωγικότητάς της.

Σε όλα αυτά κορυφαίο ρόλο διαδραματίζουν οι εργαζόμενοί μας, στους οποίους δίνουμε πολύ μεγάλη βαρύτητα υλοποιώντας προγράμματα για θέματα υγείας και συνεχούς βελτίωσης ασφάλειας στην εργασία, στοχεύοντας στη δημιουργία ακόμη πιο κατάλληλων συνθηκών, ενώ ταυτόχρονα φροντίζουμε για την περαιτέρω ανάπτυξη των

δεξιότητων των εργαζομένων μας, προσφέροντας διαρκή επιμόρφωση και εκπαίδευση για την επαγγελματική, αλλά και την προσωπική εξέλιξή τους.

Στον άξονα προστασίας του περιβάλλοντος, η ΔΕΗ, αναγνωρίζοντας τον αντίκτυπο που προκύπτει από τη φύση της παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, ασκεί περιβαλλοντική στρατηγική που εναρμονίζεται με τους στόχους της ενεργειακής πολιτικής της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2020, καθώς και με τις θεσμικές παρεμβάσεις για την κλιματική αλλαγή και την προστασία του περιβάλλοντος. Επιπλέον, μελετά και υλοποιεί δράσεις και πρωτοβουλίες, που ξεπερνούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, αποδεικνύοντας έμπρακτα τον περιβαλλοντικό της προσανατολισμό. Στη ΔΕΗ καταβάλλουμε κάθε προσπάθεια για να μειώνουμε το περιβαλλοντικό μας αποτύπωμα: εκσυγχρονίζουμε το παραγωγικό μας δυναμικό με νέες υπερσύγχρονες μονάδες, βελτιώνουμε την περιβαλλοντική επίδοση των παλαιότερων μονάδων, αυξάνουμε την παρουσία μας στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και αποκαθιστούμε περιοχές μετά την εξόρυξη του λιγνίτη. Επιπλέον, δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων και στην ορθή διαχείριση των αποβλήτων. Η ολοκληρωμένη στρατηγική που ακολουθείται, αποφέρει συγκεκριμένα και μετρήσιμα αποτελέσματα σε όλες τις περιβαλλοντικές πτυχές των δραστηριοτήτων: περιορισμό των εκπομπών CO₂, δραστική μείωση εκπομπών συμβατικών ατμοσφαιρικών ρύπων και στερεών-υγρών αποβλήτων, μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, εξοικονόμηση ενέργειας και αποδοτικότερη χρήση πρώτων υλών, μαζική ανακύκλωση υλικών, αλλά και περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση του προσωπικού.

Η προσφορά της ΔΕΗ στις τοπικές κοινωνίες είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την επιχειρηματική της δραστηριότητα. Για το σκοπό αυτό τα έργα που υλοποιεί, έχουν ως κύριο αποδέκτη τις τοπικές κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιείται, αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Η φροντίδα μας για τις τοπικές κοινωνίες είναι συνεχής. Διατηρούμε και δημιουργούμε νέες θέσεις εργασίας, στηρίζουμε την τοπική επιχειρηματικότητα και την οικονομική δραστηριότητα, ενισχύουμε τους τοπικούς προμηθευτές και συνεργάτες, και βελτιώνουμε την ποιότητα ζωής με έργα υποδομών και ενίσχυση πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων.

Τα σημερινά επιτεύγματα αποτελούν για εμάς δέσμευση στη δυναμική συνέχιση της μεταρρυθμιστικής μας πολιτικής με στόχο η ΔΕΗ να συνεισφέρει ουσιαστικά στην επίτευξη μιας υγιούς και περιβαλλοντικά βιώσιμης και αναπτυξιακού χαρακτήρα αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που θα είναι ένας από τους σημαντικότερους πυλώνες ανάπτυξης, αν όχι ο σημαντικότερος, της ελληνικής οικονομίας. Παράλληλα, η ΔΕΗ θα συνεχίσει να εξασκεί πολιτικές για τη διαρκή βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών της προς τους πελάτες της, καθώς και τη στήριξη των τοπικών κοινωνιών, αλλά και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου της πατρίδας μας.

Καλή ανάγνωση.

Αρθούρος Ζερβός

2. Σχετικά με τον Απολογισμό

Ο Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2013 καλύπτει την περίοδο από 1.1.2013 έως 31.12.2013 και αποτελεί την τέταρτη έκθεση αειφορίας της ΔΕΗ.

Πεδίο και Όριο

Ο Απολογισμός αναφέρεται στις δραστηριότητες της μητρικής εταιρείας Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (εφεξής «ΔΕΗ» ή «Εταιρεία») στην Ελλάδα. Δεν περιλαμβάνονται στοιχεία που αφορούν θυγατρικές εταιρείες, ενδεχόμενες κοινοπραξίες, προμηθευτές ή τρίτους.

Όπου σημειώνονται αναθεωρήσεις στοιχείων, διευκρινίζονται οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτές.

Καθορισμός Περιεχομένου

Ο Απολογισμός επιδιώκει να παρουσιάσει την επίδοση της ΔΕΗ στα θέματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) και βιώσιμης ανάπτυξης, με βάση το τρίπτυχο «Οικονομία - Κοινωνία - Περιβάλλον». Απευθύνεται σε όλες τις ομάδες ενδιαφερόμενων μερών (stakeholders) της Εταιρείας, όπως είναι οι πελάτες της, οι μέτοχοι και οι επενδυτές, οι συνεργάτες της, οι εργαζόμενοι της, οι θεσμικοί και δημόσιοι φορείς, οι τοπικές κοινωνίες κ.ά.

Ο Απολογισμός έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Global Reporting Initiative (GRI - έκδοση G3.1).

Ο καθορισμός των θεμάτων που περιλαμβάνονται στον Απολογισμό, πραγματοποιήθηκε ακολουθώντας τις κατευθυντήριες οδηγίες GRI G3.1, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της συμμετοχικότητας, της ουσιαστικότητας, του πλαισίου αειφορίας και της πληρότητας, και του σχετικού Τεχνικού Πρωτοκόλλου του GRI. Επίσης, ελήφθησαν υπόψη το συμπλήρωμα για τον ενεργειακό κλάδο (GRI - Electric Utilities Sector Supplement), οι αρχές του προτύπου AccountAbility AA1000 για συμμετοχικότητα, ουσιαστικότητα και ανταπόκριση, το πρότυπο ISO 26000, οι προσδοκίες των ενδιαφερόμενων μερών και τα χαρακτηριστικά της ελληνικής κοινωνίας.

Τα συγκεντρωθέντα θέματα ιεραρχήθηκαν βάσει της επίδρασης που έχουν στην Εταιρεία και τα ενδιαφερόμενα μέρη της, όπως αυτή προκύπτει από τη διαδικασία Καθορισμού Ουσιωδών Θεμάτων Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΔΕΗ και την επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη (όπως αυτές περιγράφονται στις ενότητες 4.3 και 4.4 του Απολογισμού).

Τέλος, εκτιμήθηκε η πληρότητα των θεμάτων και καθορίστηκε το περιεχόμενο του Απολογισμού.

Κατάρτιση Απολογισμού

Την ευθύνη για το συντονισμό της συλλογής των στοιχείων του Απολογισμού έχει ο Τομέας Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Στη διαδικασία είναι δυνατό να συμμετέχει και η Επιτροπή Καθοδήγησης (Steering Committee) Κατάρτισης Απολογισμού. Ρόλος της Επιτροπής που αποτελείται από στελέχη της Διοίκησης, είναι να διευκολύνει τη ροή των εργασιών, σε περιπτώσεις αδυναμίας επίλυσης ζητημάτων από τον Τομέα ΕΚΕ.

Ο Τομέας ΕΚΕ ακολουθεί τα βήματα της διαδικασίας Συλλογής Στοιχείων της Έκθεσης Αειφορίας που έχει θεσπιστεί, η οποία συνοδεύεται από ηλεκτρονικές φόρμες συλλογής στοιχείων και εργαλείο υπολογισμού και ενοποίησης ποσοτικών στοιχείων. Ενεργό ρόλο στη συλλογή των δεδομένων έχει η Ομάδα ΕΚΕ που συγκροτείται από εργαζόμενους των Γενικών Διευθύνσεων και των Ανεξάρτητων Κλιμακίων.

Για τη συλλογή των στοιχείων του παρόντος Απολογισμού, χρησιμοποιήθηκαν νέες/επικαιροποιημένες φόρμες συλλογής στοιχείων, με στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας για την κατάρτιση του Απολογισμού, και την αύξηση των προς δημοσίευση πληροφοριών.

Ο Τομέας ΕΚΕ ομαδοποιεί τα απαιτούμενα στοιχεία ανά πηγή πληροφόρησης και συντονίζει τα μέλη της Ομάδας ΕΚΕ για τη συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών. Τα συλλεχθέντα στοιχεία εγκρίνονται από τους αρμόδιους Διευθυντές και αποστέλλονται στον Τομέα ΕΚΕ. Ο Τομέας αξιολογεί τα δεδομένα και μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις, τροποποιήσεις ή πρόσθετες πληροφορίες, όπου κριθεί απαραίτητο. Αφού υπολογισθούν οι ποσοτικοί δείκτες, τα στοιχεία ενοποιούνται (όπου απαιτείται), και συντάσσεται ο Απολογισμός. Το τελικό σχέδιο του Απολογισμού ελέγχεται και εγκρίνεται από την ανώτατη Διοίκηση της Εταιρείας.

Η μέθοδος επεξεργασίας των πρωτογενών αριθμητικών δεδομένων με σκοπό την κάλυψη σύνθετων δεικτών αναφέρεται στα αντίστοιχα σημεία του Απολογισμού. Σημειώνεται ότι δεν έχουν υπάρξει σημαντικές αλλαγές στις μεθόδους μέτρησης και επεξεργασίας των στοιχείων σε σχέση με τους προηγούμενους απολογισμούς. Όπου έχει υπάρξει διαφοροποίηση, αυτή αναφέρεται ευκρινώς στην αντίστοιχη ενότητα.

Πηγές Δεδομένων

Τα δεδομένα και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στον Απολογισμό, έχουν συλλεχθεί και υπολογιστεί από τις βάσεις δεδομένων που τηρούνται κεντρικά στη ΔΕΗ και στις επιμέρους Διευθύνσεις της, με την υποστήριξη διαφόρων μηχανογραφικών συστημάτων, εφαρμογών, αρχείων και καθιερωμένων διαδικασιών.

Σε περιπτώσεις που δεν ήταν εφικτή η συλλογή ομοιογενών στοιχείων από το σύνολο των δραστηριοτήτων της ΔΕΗ, ώστε να προκύψουν συνολικά αποτελέσματα, στον Απολογισμό παρουσιάζονται επιλεγμένα στοιχεία, με σαφή αναφορά στην επιχειρησιακή Μονάδα την οποία αφορούν.

Ανεξάρτητη Διασφάλιση

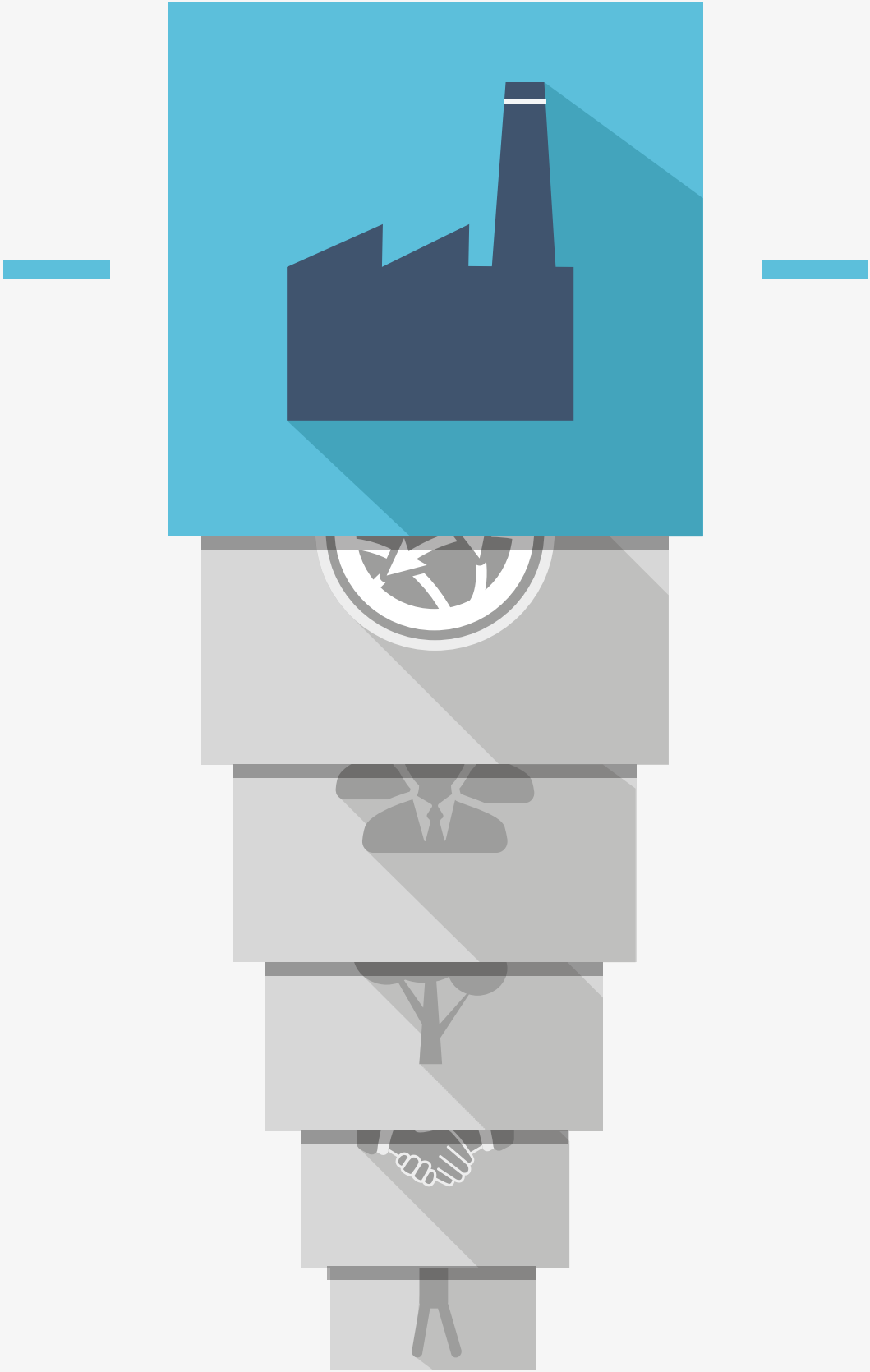
Ο Απολογισμός υπόκειται σε εξωτερική διασφάλιση από ανεξάρτητο φορέα, σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Εργασιών Διασφάλισης 3000 (ISAE 3000).

Πείτε μας τη γνώμη σας

Η γνώμη των αναγνωστών του Απολογισμού είναι πολύ σημαντική για εμάς. Καλωσορίζουμε τα σχόλιά σας, τις ερωτήσεις καθώς και οποιαδήποτε απορία, διευκρίνιση ή πρόταση για βελτίωση.

Παρακαλούμε στείλτε τα σχόλιά σας προς:
Τομέας Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης
Διεύθυνση Στρατηγικής
Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε.
Χαλκοκονδύλη 29, Αθήνα, 104 32,
Τηλ.: 210 5218629, Fax: 210 5218626
E-mail: e.sarikaki@dei.com.gr,
www.dei.gr

3. Παρουσίαση ΔΕΗ

3.1 Δραστηριότητες

Η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Ανώνυμη Εταιρεία, «ΔΕΗ» ή «Εταιρεία», με διακριτικό τίτλο «ΔΕΗ Α.Ε.», είναι η μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Η ΔΕΗ διαθέτει εγκαταστάσεις ορυχείων λιγνίτη, παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Είναι μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανικές επιχειρήσεις ως προς τα ενσώματα πάγια ενεργητικά της στοιχεία, ενώ κατέχει ηγετική θέση ως εταιρεία κοινής ωφέλειας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στην οδό Χαλκοκονδύλη 30, 104 32, Αθήνα, Ελλάδα.

Ο βασικός σκοπός λειτουργίας της ΔΕΗ είναι η άσκηση εμπορικής και βιομηχανικής δραστηριότητας στον τομέα της ενέργειας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η μελέτη, η επίβλεψη, η κατασκευή, η εκμετάλλευση, η συντήρηση και η λειτουργία εργοστασίων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι, ενδεικτικά, μερικές από τις κύριες δραστηριότητές της. Επιπλέον, στις δραστηριότητες της Εταιρείας περιλαμβάνονται η προμήθεια και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, η εξόρυξη, η παραγωγή και η προμήθεια ενεργειακών πρώτων υλών, καθώς και η ανάθεση με σύμβαση κάθε τέτοιου έργου σε τρίτους. Τέλος, δραστηριότητες που ανήκουν στο σκοπό της λειτουργίας της Εταιρείας, είναι η ίδρυση εταιρειών, η συμμετοχή σε κοινοπραξίες, καθώς και η απόκτηση μετοχών άλλων εταιρειών, ελληνικών ή ξένων, και εν γένει η συμμετοχή σε επιχειρήσεις που έχουν σκοπό παρεμφερή με αυτούς που περιγράφονται παραπάνω, ή η δραστηριότητα των οποίων συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με τους σκοπούς της Εταιρείας ή που έχουν ως σκοπό την αξιοποίηση της κινητής ή ακίνητης περιουσίας της Εταιρείας και την εκμετάλλευση των πόρων της.

Το 2011 η δραστηριότητα της Μεταφοράς μεταφέρθηκε στον «Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) Α.Ε.» και το 2012 η δραστηριότητα της Διανομής μεταφέρθηκε στο «Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ) Α.Ε.». Μετά την απόσχιση, η ΔΕΗ διατήρησε την κυριότητα των ακινήτων και παγίων στοιχείων του Δικτύου Διανομής και του Δικτύου Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

Όπως ορίζεται στο Νόμο 4001/2011, ο ΔΕΔΔΗΕ είναι ο αρμόδιος για την κατάλληλη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη υπό οικονομικούς όρους του Δικτύου Διανομής, επομένως είναι ο υπεύθυνος για να φθάνει αδιάλειπτα το ηλεκτρικό ρεύμα στα σπίτια και στις επιχειρήσεις όλης της χώρας. Με βάση τον ίδιο νόμο στα δίκτυα όλης της χώρας υπάρχει ένας Διαχειριστής, ο ΔΕΔΔΗΕ, πλην μεμονωμένων μικροδικτύων που μπορούν να έχουν δικό τους διαχειριστή.

Η ΔΕΗ (μητρική εταιρεία) σε αριθμούς

Κύκλος εργασιών:	€ 5.918,6 εκατ.
Αριθμός εργαζομένων:	10.804
Εγκατεστημένη ισχύς:	12.800 MW
Καθαρή παραγωγή ενέργειας:	37.190 GWh
Επενδύσεις:	€ 601,9 εκατ.
Αριθμός ορυχείων:	9 (5 διοικητικές μονάδες)
Αριθμός ατμοηλεκτρικών σταθμών:	16
Αριθμός υδροηλεκτρικών σταθμών:	15
Αυτόνομοι και τοπικοί σταθμοί παραγωγής:	32
Αριθμός παροχών:	7.385.302
Αριθμός καταστημάτων:	134

Το σύνολο των παγίων των δικτύων παραμένει στην ιδιοκτησία της ΔΕΗ με την εξαίρεση του εσωτερικού δικτύου του Αερολιμένα Αθηνών (του οποίου την ιδιοκτησία και τη διαχείριση έχει ο Αερολιμένας).

Η ΔΕΗ, ως κύριος του Δικτύου, πρέπει να διασφαλίζει τη διάθεση των αναγκαίων πόρων για την απρόσκοπτη ανάπτυξή του, σύμφωνα με τον προγραμματισμό που εκπονεί ο ΔΕΔΔΗΕ. Παράλληλα, ο νόμος λαμβάνει μέριμνα για την προστασία των οικονομικών δικαιωμάτων της ΔΕΗ ως ιδιοκτήτριας του Δικτύου, προβλέποντας (μεταξύ άλλων) ότι η ΔΕΗ θέτει γενικά όρια στο επίπεδο δανεισμού της και ότι εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό του ΔΕΔΔΗΕ.

Σήμερα η ΔΕΗ είναι οργανωμένη και λειτουργεί σε τομείς ως εξής:

Ορυχεία

Στον τομέα των ορυχείων, η ΔΕΗ δραστηριοποιείται μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Ορυχείων. Η Γενική Διεύθυνση Ορυχείων ως αποστολή έχει την έρευνα, την εξόρυξη, τη διαχείριση και την εμπορία του λιγνίτη και των λοιπών στερεών ενεργειακών πρώτων υλών καθώς και την αξιοποίηση των παραγώγων της δραστηριότητάς της, με στόχο τη συμβολή στην ενεργειακή ασφάλεια και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, με σεβασμό στο περιβάλλον και τον άνθρωπο.

Το χαμηλό κόστος εξόρυξης του λιγνίτη, η σταθερή και άμεσα ελέγξιμη τιμή και η παροχή σταθερότητας και ασφάλειας στον ανεφοδιασμό καυσίμου, τον αναδεικνύουν ως καύσιμο στρατηγικής σημασίας για την Εταιρεία. Παράλληλα, η διαδικασία εξόρυξης του δημιουργεί χιλιάδες θέσεις εργασίας για τους κατοίκους της ελληνικής περιφέρειας, ιδιαίτερα των περιοχών στις οποίες δραστηριοποιείται η Εταιρεία.

Παραγωγή

Στον τομέα της παραγωγής, η ΔΕΗ δραστηριοποιείται μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Παραγωγής, της οποίας κύριο έργο είναι η ανάπτυξη του παραγωγικού δυναμικού των θερμοηλεκτρικών και μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών (ΥΗΣ) της Εταιρείας και η βέλτιστη λειτουργική εκμετάλλευσή τους, παράλληλα με την τήρηση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων.

Στην ηπειρωτική Ελλάδα, το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγικής ισχύος είναι συγκεντρωμένο στο βόρειο τμήμα της χώρας, κοντά στα μεγάλα λιγνιτωρυχεία, τα οποία

αποτελούν σημαντική πηγή καυσίμου. Επίσης, στα νησιά του Αιγαίου, που δεν είναι συνδεδεμένα με το Εθνικό Δίκτυο Μεταφοράς, λειτουργούν αυτόνομοι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, έχοντας ως καύσιμο πετρέλαιο. Συμπληρωματικά, σε ορισμένα νησιά η ζήτηση καλύπτεται και από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ).

Για τη διατήρηση της θέσης της στην απελευθερωμένη αγορά ενέργειας η Εταιρεία, μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Παραγωγής, υιοθετεί στρατηγικής σημασίας επιλογές όπως:

- Κατασκευή νέων Μονάδων που ενσωματώνουν σύγχρονες τεχνολογίες και βέλτιστες τεχνικές.
- Απόσυρση των παλαιών και μη αποδοτικών Μονάδων παραγωγής.
- Επιτάχυνση της ολοκλήρωσης των υδροηλεκτρικών έργων.
- Έργα αναβάθμισης των αυτόνομων και τοπικών σταθμών παραγωγής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.
- Μείωση των εκπομπών CO₂.

Γεωγραφική κατανομή σταθμών παραγωγής

Κατανομή σταθμών παραγωγής, σε σύνολο εγκατεστημένης ισχύος 12.800 MW κατά την 31.12.2013 (μη συμπεριλαμβανομένων των ΑΠΕ) ανά κατηγορία πρωτογενούς πηγής ενέργειας

Κατηγορία πρωτογενούς πηγής ενέργειας	Εγκατεστημένη ισχύς 2011 (MW)		Εγκατεστημένη ισχύς 2012 (MW)		Εγκατεστημένη ισχύς 2013 (MW)	
Λιγνίτης	5.165*	(41%)	4.930	(40%)	4.930	(39%)
Φυσικό αέριο	1.966	(15%)	1.966	(16%)	2.394	(19%)
Πετρέλαιο	2.510	(20%)	2.470	(20%)	2.458	(19%)
Υδροηλεκτρικά	3.018	(24%)	3.018	(24%)	3.018	(24%)
Σύνολο	12.659		12.384		12.800	

* Περιλαμβάνονται και οι Λιγνιτικές Μονάδες I και II του Ατμοηλεκτρικού Σταθμού (ΑΗΣ) Μεγαλόπολης Α', ισχύος 125 MW η κάθε μία, οι οποίες τέθηκαν εκτός λειτουργίας στις 30.9.2011. Η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος για το φυσικό αέριο το 2013 οφείλεται στη λειτουργία της νέας Μονάδας φυσικού αερίου Αλιβέρι V.

Κατανομή σταθμών παραγωγής σε σύνολο καθαρής παραγωγής ενέργειας 37.190 GWh ανά κατηγορία πρωτογενούς πηγής ενέργειας

Κατηγορία πρωτογενούς πηγής ενέργειας	Καθαρή παραγωγή ενέργειας 2011 (GWh)		Καθαρή παραγωγή ενέργειας 2012 (GWh)		Καθαρή παραγωγή ενέργειας 2013 (GWh)	
Λιγνίτης	27.570	(67%)	27.555	(69%)	23.231	(62%)
Φυσικό αέριο	5.226	(13%)	3.767	(9%)	3.943	(11%)
Πετρέλαιο	4.770	(11%)	4.790	(12%)	4.376	(12%)
Υδροηλεκτρικά	3.676	(9%)	3.892	(10%)	5.640	(15%)
Σύνολο	41.242		40.004		37.190	

Η αύξηση της παραγωγής ενέργειας από υδροηλεκτρικά οφείλεται στο γεγονός ότι το 2013 ήταν μια καλή υδρολογική χρονιά. Τα ποσοστά διαθεσιμότητας και μέσης απόδοσης των

εγκαταστάσεων της ΔΕΗ παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα. Ο βαθμός απόδοσης επηρεάζεται από τον τρόπο φόρτισης των Μονάδων και από το συντελεστή εκμετάλλευσης.

Εγκαταστάσεις	2011		2012		2013	
	Διαθεσιμότητα (%)*	Μέση Απόδοση (%)**	Διαθεσιμότητα (%)*	Μέση Απόδοση (%)**	Διαθεσιμότητα (%)*	Μέση Απόδοση (%)**
Διασυνδεδεμένο Σύστημα						
Λιγνιτικές	78,76	30,90	78,91	30,13	76,94	29,83
Πετρελαϊκές	80,18	32,71	99,77	35,94	80,40	-
Φυσικού αερίου	85,21	47,47	83,19	46,69	90,97	49,71
Σύνολο	80,57	32,74	82,03	31,49	81,19	31,66
Κρήτη						
Πετρελαϊκές (μαζούτ)	87,05	34,66	88,80	34,19	89,31	34,02
Πετρελαϊκές (ντίζελ)	84,02	32,86	85,37	33,81	80,31	32,63
Σύνολο	85,36	34,22	86,85	34,10	84,20	33,71
Ρόδος						
Πετρελαϊκές (μαζούτ)	88,75	36,28	88,72	36,00	84,49	35,69
Πετρελαϊκές (ντίζελ)	85,26	27,60	94,68	30,17	92,76	28,57
Σύνολο	87,40	34,59	91,83	34,97	88,80	34,24

Εγκαταστάσεις	2011		2012		2013	
	Διαθεσιμότητα (%)*	Μέση Απόδοση (%)**	Διαθεσιμότητα (%)*	Μέση Απόδοση (%)**	Διαθεσιμότητα (%)*	Μέση Απόδοση (%)**
Λοιπά μη Διασυνδεδεμένα Νησιά						
Πετρελαϊκές	87,80	40,65	87,12	40,68	84,98	40,49

* Η αναφορά γίνεται στη μέση διαθεσιμότητα. Ο υπολογισμός αφορά στη σταθμισμένη μέση τιμή των διαθεσιμοτήτων όλων των Μονάδων που χρησιμοποιούν ένα συγκεκριμένο καύσιμο. Αντίστοιχα, το «Σύνολο» αφορά στη σταθμισμένη μέση διαθεσιμότητα όλων των θερμικών Μονάδων της ΔΕΗ.

** Στους Απολογισμούς των προηγούμενων ετών παρουσιάζονταν ο μεικτός βαθμός απόδοσης, δηλαδή η μέση απόδοση υπολογιζόταν με βάση το βαθμό απόδοσης επί της παραχθείσας ενέργειας. Για την ορθότερη ενημέρωση των ενδιαφερόμενων μερών, από το 2013 δίνεται ο καθαρός βαθμός απόδοσης, δηλαδή η μέση απόδοση υπολογίζεται με βάση το βαθμό απόδοσης επί της εξαχθείσας ενέργειας. Για λόγους συγκρισιμότητας ο πίνακας έχει ενημερωθεί με τα αντίστοιχα στοιχεία και για τα προηγούμενα έτη. Ο υπολογισμός αφορά στη σταθμισμένη μέση τιμή των ετήσιων αποδόσεων όλων των Μονάδων που χρησιμοποιούν ένα συγκεκριμένο καύσιμο. Αντίστοιχα, το «Σύνολο» αφορά στη σταθμισμένη μέση απόδοση όλων των θερμικών Μονάδων της ΔΕΗ.

Εμπορία

Στον τομέα της εμπορίας, η Γενική Διεύθυνση Εμπορίας είναι υπεύθυνη για τις πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας προς καταναλωτές κάθε κατηγορίας και έχει ως αποστολή την εκπλήρωση, για λογαριασμό της Εταιρείας, του ρόλου του Προμηθευτή Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η Γενική Διεύθυνση Εμπορίας επιδιώκει την εξασφάλιση της σημαντικής θέσης της ΔΕΗ στην απελευθερωμένη αγορά, αναπτύσσοντας κατάλληλη εμπορική και τιμολογιακή πολιτική, εστιαζόμενη κυρίως στην αξιόπιστη εξυπηρέτηση των πελατών της, καλλιεργώντας διαρκή και ειλικρινή επικοινωνία μαζί τους.

Η απελευθερωμένη αγορά θέτει ένα νέο πλαίσιο λειτουργίας που σε συνδυασμό με τον ανταγωνισμό δημιουργεί νέους όρους και απαιτήσεις για τη ΔΕΗ. Η Εμπορία αντιμετωπίζει θετικά την υγιή και χωρίς στρεβλώσεις απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, στηρίζοντας έμπρακτα όλες τις απαιτούμενες θεσμικές δράσεις. Στην κατεύθυνση αυτή, ο χαρακτήρας της Γενικής Διεύθυνσης Εμπορίας είναι διττός:

- Εξασφαλίζει, μέσω της συμμετοχής της στη χονδρεμπορική αγορά ως προμηθευτής, επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας ώστε να καλύπτει τη ζήτηση των πελατών της ΔΕΗ με τους καλύτερους δυνατούς όρους.
- Παρέχει, ως προμηθευτής, υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, συμβάλλοντας ενεργά στη διασφάλιση υγιούς ανταγωνισμού στο πεδίο της προμήθειας και πώλησης ενέργειας, σε όσο το δυνατόν πιο ανταγωνιστικές τιμές για τους πελάτες.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται οι διάφορες κατηγορίες των παροχών μέσης και χαμηλής τάσης της Εταιρείας και ο αντίστοιχος αριθμός τους. Σε σύνολο 7.385.302 παροχών, το 77% αυτών ανήκαν στην οικιακή και το 17% στην εμπορική κατηγορία πελατών.

Κατηγορία παροχών μέσης και χαμηλής τάσης	Αριθμός παροχών 2011	Αριθμός παροχών 2012	Αριθμός παροχών 2013
Οικιακή	5.692.123	5.719.758	5.715.102
Γεωργική	207.394	208.130	208.130
Εμπορική	1.199.957	1.251.059	1.250.109
Βιομηχανική	54.549	61.078	60.773
Φωτισμός οδών και πλατειών	96.327	96.989	98.827
Δημόσιες αρχές	51.298	51.527	52.263
Έλξη	86	95	98
Σύνολο	7.301.734	7.388.636	7.385.302

Πέραν των παροχών μέσης και χαμηλής τάσης, το 2013, η ΔΕΗ εξυπηρέτοσε και 45 πελάτες υψηλής τάσης (70 παροχές).

3.2 Μετοχική Σύνθεση

Το μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΗ Α.Ε. ανέρχεται σε ένα δισεκατομμύριο εξήντα επτά εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες

ευρώ (€ 1.067.200.000), διαιρούμενο σε διακόσια τριάντα δύο εκατομμύρια (232.000.000) κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας τεσσάρων ευρώ και εξήντα λεπτών (€ 4,60), η κάθε μία.

Μετοχική Σύνθεση (31.12.2013)	Ποσοστό
Ελληνικό Δημόσιο*	51,12%
ΙΚΑ-ΕΤΑΜ/ΤΑΠ-ΔΕΗ και ΤΑΥΤΕΚΩ/ΤΕΑΠΑΠ-ΔΕΗ (ηρώων ΟΑΠ)	3,81%
Ευρύ επενδυτικό κοινό και θεσμικοί επενδυτές**	45,07%
Σύνολο	100,00%

* Το Ελληνικό Δημόσιο ελέγχει, άμεσα ή έμμεσα μέσω του ΤΑΙΠΕΔ, το 51,12% των κοινών μετοχών της ΔΕΗ Α.Ε.

Τον Σεπτέμβριο του 2012 το ΤΑΙΠΕΔ κατέστη πληρεξούσιος του Ελληνικού Δημοσίου με δικαίωμα να ασκεί κατά την απόλυτη κρίση του με τον προσφορότερο τρόπο και χωρίς να λαμβάνει οδηγίες από το μέτοχο Ελληνικό Δημόσιο, τα δικαιώματα ψήφου 39.440.000 κοινών με δικαίωμα ψήφου μετοχών (ήτοι ποσοστό 17% του υφιστάμενου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας), χωρίς να επέλθει μεταβίβαση προς το ΤΑΙΠΕΔ δικαιωμάτων ψήφου του Ελληνικού Δημοσίου στη ΔΕΗ Α.Ε. Η εν λόγω πληρεξουσιότητα είχε διάρκεια τριάντα έξι (36) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της σχετικής σύμβασης, εκτός αν η αξιολόγηση της Εταιρείας και άρα ο στόχος της πληρεξουσιότητας ολοκληρωνόταν νωρίτερα.

Στις 8 Απριλίου 2014, η Διυπουργική Επιτροπή Αναδιρθώσεων και Αποκρατικοποιήσεων αποφάσισε τη μεταβίβαση άνευ ανταλλάγματος των προαναφερθέντων 39.440.000 μετοχών της ΔΕΗ από το Ελληνικό Δημόσιο στο ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3986/2011. Η μεταβίβαση πραγματοποιήθηκε στις 11 Απριλίου 2014 κατόπιν εκτέλεσης εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής. Σε συνέχεια της ανωτέρω μεταβίβασης, η προαναφερθείσα πληρεξουσιότητα έπαψε να είναι σε ισχύ.

** Συμπεριλαμβάνεται η από 8.12.2011 συνολική συμμετοχή της εταιρείας «Silchester International Investors LLP», με 32.024.558 μετοχές ή 13,8% των δικαιωμάτων ψήφου της ΔΕΗ, με την ιδιότητα του διαχειριστή επενδύσεων των εξής πελατών της: Silchester International Investors International Value Equity Trust, Silchester International Investors International Value Equity Taxable Trust, Silchester International Investors International Value Equity Group Trust, Silchester International Investors Tobacco Free International Value Equity Trust και The Calleva Trust.

Η ΔΕΗ, στις 31.12.2013, δεν γνώριζε την ύπαρξη μετόχων, πλην του «Ελληνικού Δημοσίου», της «Silchester International Investors LLP» και αθροιστικά των «ΙΚΑ-ΕΤΑΜ/ΤΑΠ-ΔΕΗ» και «ΤΑΥΤΕΚΩ/ΤΕΑΠΑΠ-ΔΕΗ», που να κατείχαν άμεσα ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 3% του μετοχικού της κεφαλαίου.

3.3 Συμμετοχή σε θυγατρικές Εταιρείες

Στον πίνακα που ακολουθεί, εμφανίζονται οι εταιρείες, στις οποίες το ποσοστό συμμετοχής της ΔΕΗ, στις 31.12.2013, ήταν 100%.

Θυγατρική εταιρεία	Αντικείμενο
ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε.	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. (ηρώων ΔΕΗ Ρόδος Α.Ε.)	Διαχείριση, ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ)
ΑΔΜΗΕ Α.Ε. (ηρώων ΔΕΗ Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.)	Διαχείριση, ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) και των διασυνδέσεών του
PPC FINANCE PLC	Γενική εμπορική εταιρεία

3.4 Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης

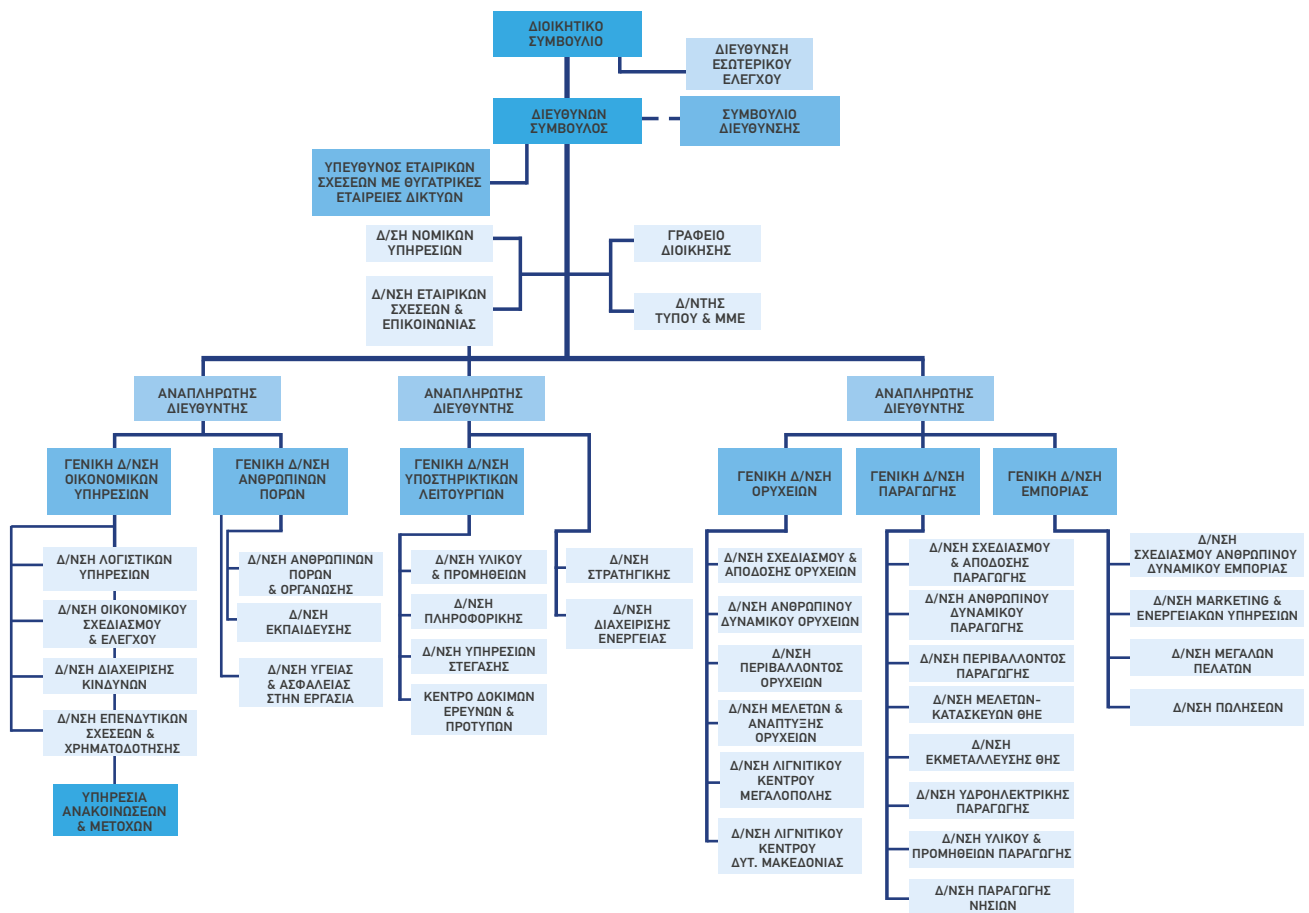
Η τήρηση των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης αποτελεί βασική δέσμευση και προτεραιότητα για τη ΔΕΗ Α.Ε.. Η Εταιρεία, με γνώμονα τη βέλτιστη οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία της, καθώς και την αυξημένη διαφάνεια στις σχέσεις της με τους μετόχους και γενικότερα τη διαφύλαξη του εταιρικού συμφέροντος, έχει θεσπίσει και εφαρμόζει Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ο Κώδικας ορίζει το πλαίσιο αρχών και διαδικασιών στο οποίο κινείται το Σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας σε θέματα διοίκησης, μετόχων, εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της ΔΕΗ (www.dei.gr).

3.5 Διοικητική Οργάνωση

Το 2013 ορίστηκε και τρίτος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, καθώς και Υπεύθυνος Εξωτερικών Σχέσεων των Θυγατρικών Εταιρειών Δικτύων.

Οργανόγραμμα ΔΕΗ

3.6 Όργανα Διακυβέρνησης

Το ανώτατο όργανο διακυβέρνησης της ΔΕΗ είναι η Γενική Συνέλευση (ΓΣ) των μετόχων της, η οποία δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την Εταιρεία. Το Ελληνικό Δημόσιο αποτελεί το μέτοχο πλειοψηφίας της Εταιρείας και ασκεί τα δικαιώματα που του παρέχονται από το Καταστατικό και τις σχετικές περί ανωνύμων εταιρειών διατάξεις.

Το Ελληνικό Δημόσιο παρίσταται στη ΓΣ και εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομικών ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του. Επιπλέον, στη ΓΣ μπορεί να παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου ο εποπτεύων Υπουργός ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του.

Πέραν της ΓΣ, τα λοιπά όργανα διακυβέρνησης της Εταιρείας είναι:

- Το Διοικητικό Συμβούλιο
- Ο Διευθύνων Σύμβουλος
- Το Συμβούλιο Διεύθυνσης

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά πληροφορίες

για τα όργανα διακυβέρνησης και τις ισχύουσες κατά την 31.12.2013 διαδικασίες, καθώς την 20.06.2014 η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΔΕΗ αποφάσισε συγκεκριμένες τροποποιήσεις στο Καταστατικό της Εταιρείας. Περισσότερες πληροφορίες για τις αλλαγές που επήλθαν στο Καταστατικό αναφέρονται στην ιστοσελίδα της ΔΕΗ για την ενημέρωση των μετόχων. Αναλυτικά στοιχεία για τα όργανα διακυβέρνησης παρατίθενται στον Ετήσιο Απολογισμό 2013.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) αποτελεί το ανώτατο διοικητικό όργανο της ΔΕΗ. Το ΔΣ διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξης της Εταιρείας και εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της. Το ΔΣ, μετά από εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου, εγκρίνει:

- το Στρατηγικό Σχέδιο, το οποίο καθορίζει τους στρατηγικούς στόχους για την εκπλήρωση των σκοπών της Εταιρείας,

- το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Εταιρείας, διάρκειας τριών έως πέντε ετών, το οποίο για κάθε έτος διάρκειάς του εξειδικεύει τους στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου,
- τις μεθόδους πραγματοποίησης και την εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου και του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε έτος διάρκειάς τους,
- τον ετήσιο προϋπολογισμό της Εταιρείας.

Το ΔΣ αποτελείται από 11 μέλη, τα οποία εκλέγονται ως εξής:

- Έξι μέλη, μεταξύ των οποίων και ο Διευθύνων Σύμβουλος, εκλέγονται από τη ΓΣ των μετόχων της Εταιρείας, στην οποία όμως δεν μπορούν να μετέχουν οι μέτοχοι της μειοψηφίας. Το ΔΣ εκλέγει από τα μέλη αυτά τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρό του.

- Δύο μέλη, για την εκπροσώπηση των εργαζομένων στη ΔΕΗ, εκλέγονται βάσει των αρχαιρεσιών που διεξάγονται από την εφορευτική επιτροπή που ορίζεται από την πλέον Αντιπροσωπευτική Συνδικαλιστική Οργάνωση Προσωπικού (ΑΣΟΠ) της Εταιρείας.
- Δύο μέλη, για την εκπροσώπηση των μετόχων της μειοψηφίας, εκλέγονται από την Ειδική Συνέλευση των μετόχων της μειοψηφίας της Εταιρείας.
- Ένα μέλος, το οποίο προέρχεται από φορείς σχετικούς με τις δραστηριότητες της Εταιρείας, υποδεικνύεται από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ) της Ελλάδας.

Στη σύνθεση του ΔΣ την 31.12.2013 συμμετείχαν 1 γυναίκα και 10 άνδρες. Τα 2 μέλη είχαν ηλικία 30-50 ετών και τα 9 ήταν άνω των 50 ετών.

Όνομα	Ιδιότητα	Εκτελεστικό	Μη εκτελεστικό	Ανεξάρτητο	Επιτροπή Ελέγχου	Επιτροπή Αμοιβών	Εποπτεία ΕΚΕ
Αρθούρος Ζερβός	Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος	√	-	-	-	-	-
Κωνσταντίνος Δόλογλου	Αντιπρόεδρος	√	-	-	-	-	-
Ουρανία Αικατερινάρη	Μέλος	√	-	-	-	-	-
Παναγιώτης Αλεξιάκης	Μέλος Εκπρόσωπος μειοψηφίας	-	√	√	√	√	√
Χαρίλαος Βασιλογεώργης	Μέλος	-	√	√	-	-	-
Νικόλαος Βερνίκος	Μέλος	-	√	√	√	√	-
Κωνσταντίνος Ζωντανός	Μέλος	-	√	√	√	√	-
Παύλος Θωμόγλου	Μέλος Εκπρόσωπος μειοψηφίας	-	√	√	-	-	-
Παντελής Καραλευθέρης	Μέλος Εκπρόσωπος εργαζομένων	-	√	-	-	-	-
Φίλιππος Ταυρής	Μέλος Εκπρόσωπος της ΟΚΕ	-	√	√	-	-	√
Νικόλαος Φωτόπουλος	Μέλος Εκπρόσωπος εργαζομένων	-	√	-	-	-	-

Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΗ εκλέγεται από τη ΓΣ των μετόχων και η θητεία του είναι τριετής:

- Είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της Εταιρείας.
- Προϊστάται όλων των υπηρεσιών της και διευθύνει το έργο τους.
- Αποφασίζει για την περαιτέρω οργάνωση της Εταιρείας, στο πλαίσιο του Καταστατικού και των σχετικών αποφάσεων του ΔΣ.
- Παίρνει τις αναγκαίες αποφάσεις με βάση τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας, τα εγκεκριμένα

προγράμματα και προϋπολογισμούς, το Στρατηγικό Σχέδιο και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

- Εκπροσωπεί την Εταιρεία μέσα στα όρια των αρμοδιοτήτων του βάσει του Καταστατικού ή των αποφάσεων του ΔΣ.

Συμβούλιο Διεύθυνσης

Το Συμβούλιο Διεύθυνσης (ΣΔ) συγκροτείται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, ο οποίος προεδρεύει αυτού, τους τυχόν Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους και τους Γενικούς Διευθυντές. Στις συνεδριάσεις του είναι δυνατόν να συμμετέχει ο Νομικός Σύμβουλος της Εταιρείας, κατά την κρίση του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Το ΣΔ λειτουργεί στο πλαίσιο των αποφάσεων του ΔΣ, του Καταστατικού και του Κανονισμού Λειτουργίας της Εταιρείας, διασφαλίζοντας την απαραίτητη συλλογικότητα στην αντιμετώπιση των διοικητικών και λειτουργικών υποθέσεων της ΔΕΗ, καθώς και τη συνοχή στη λειτουργία της.

Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

Σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου έχουν συσταθεί και λειτουργούν η Επιτροπή Ελέγχου και η Επιτροπή Αμοιβών, σε εφαρμογή τόσο της ισχύουσας νομοθεσίας περί εταιρικής διακυβέρνησης, όσο και βέλτιστων εταιρικών πρακτικών διοίκησης.

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από δύο τουλάχιστον μη εκτελεστικά μέλη και ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ορίζονται από τη ΓΣ και έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες και υποχρεώσεις:

- παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και παρακολούθηση της ορθής λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου,
- παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων,
- επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, ιδιαιτέρως όσον αφορά στην παροχή από αυτούς στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της άλλων υπηρεσιών,
- παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού της Εταιρείας (Απόφαση ΔΣ 128/17.7.2013).

Η Επιτροπή Αμοιβών της εταιρείας αποτελείται από τρία μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ, εκ των οποίων δύο τουλάχιστον είναι ανεξάρτητα. Η Επιτροπή Αμοιβών είναι αρμόδια για τη μελέτη και υποβολή προτάσεων προς το ΔΣ για τον καθορισμό των πάσης φύσεως αποδοχών και αμοιβών των μελών του ΔΣ, καθώς και των ανώτατων διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας, με τη σύμπραξη στην προκειμένη περίπτωση του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Η Εταιρεία υπόκειται σε συγκεκριμένους νόμους και ρυθμίσεις που έχουν εφαρμογή στις επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Για όσο διάστημα το Ελληνικό Δημόσιο, ως κύριος μέτοχος, θα κατέχει το 51% του μετοχικού της κεφαλαίου, η ΔΕΗ θα συνεχίσει να θεωρείται ως προς ορισμένους τομείς εταιρεία του Ελληνικού Δημόσιου τομέα. Συνεπώς οι λειτουργίες της θα συνεχίσουν να υπόκεινται σε νόμους και διατάξεις που εφαρμόζονται σε εταιρείες του Ελληνικού Δημόσιου τομέα και επηρεάζουν συγκεκριμένες διαδικασίες.

Με τη θέσπιση των Ν. 3833/10, 3845/10 και 4092/12 οι αμοιβές των μελών των συλλογικών οργάνων διοίκησης και των μελών ΔΣ μειώθηκαν κατά 50% ανά συνεδρίαση. Παράλληλα οι αμοιβές των στελεχών, σε κάθε περίπτωση

δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το ανώτατο όριο αποδοχών όπως αυτό καθορίζεται από τους υπόψη νόμους.

Συνεπώς οι αμοιβές των μελών του ΔΣ είναι σαφώς καθορισμένες και η Επιτροπή Αμοιβών δεν μπορεί να ασκήσει πρακτικά τις αρμοδιότητές της. Αυτό σημαίνει ότι η ρύθμιση των ως άνω αμοιβών απευθείας από το Νόμο καθιστά σε σημαντικό βαθμό ανενεργές τις αρμοδιότητες της Επιτροπής.

3.7 Σύγκρουση Συμφερόντων

Με σκοπό την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων εφαρμόζονται μια σειρά από διαδικασίες, μέσω των οποίων διασφαλίζεται η αποτροπή περιπτώσεων σύγκρουσης μεταξύ των συμφερόντων των μελών του ΔΣ, των στελεχών και των λοιπών εργαζομένων της ΔΕΗ.

Αναλυτικές πληροφορίες για την αποτροπή της σύγκρουσης συμφερόντων περιέχονται στον Ετήσιο Απολογισμό του 2013.

3.8 Έλεγχος

Η Εταιρεία διαθέτει Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου (ΔΕΕ), η οποία υπάγεται απευθείας στο ΔΣ και εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου. Η ΔΕΕ έχει ως αποστολή την ενιαία ελεγκτική κάλυψη του συνόλου των επιχειρησιακών κινδύνων της Εταιρείας.

Το 2013 πραγματοποιήθηκαν 28 έλεγχοι Μονάδων της Εταιρείας, που αφορούσαν ελέγχους συμμόρφωσης, διοικητικούς, οικονομικούς και ειδικούς ελέγχους. Δεν πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι σε σχέση με τη διαφθορά.

Η ΔΕΕ έχει ενημερώσει το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας για την ανάγκη υιοθέτησης ενός ολοκληρωμένου συστήματος Anti-Fraud Framework και τεχνολογιών ανάλυσης δεδομένων (Data Analytics), για την αντιμετώπιση του κινδύνου του φαινομένου της απάτης, δεδομένου ότι η ΔΕΕ ελέγχει, μεταξύ άλλων, και το βαθμό έκθεσης της Εταιρείας στον κίνδυνο της απάτης και τις υφιστάμενες μεθόδους ανίχνευσης και πρόληψης αυτής. Η Επιτροπή Ελέγχου είναι σύμφωνη με μια κατ' αρχήν πιλοτική εφαρμογή ενός Anti-Fraud Framework.

Ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, εντός του 2013, διαβίβασε στη ΔΕΕ δώδεκα (12) καταγγελίες που αφορούν τη ΔΕΗ, με το αίτημα, αφού διερευνηθούν τα καταγγελλόμενα, να ενημερωθεί. Οι έντεκα (11) από αυτές διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες Υπηρεσίες της ΔΕΗ για τις ενέργειές τους και μία (1) διερευνήθηκε και απαντήθηκε από τη ΔΕΕ.

3.9 Διαχείριση Κινδύνων και Κρίσεων

Η Εταιρεία έχει ορίσει τον κίνδυνο ως ένα σύνολο αβέβαιων και μη προβλέψιμων συνθηκών, που ενδέχεται να έχουν συνολικά δυσμενή επίπτωση στις δραστηριότητές της, την επιχειρηματική της δράση, την οικονομική της απόδοση, καθώς και την εκτέλεση της στρατηγικής και την επίτευξη των στόχων της. Στον Ετήσιο Απολογισμό 2012 παρατίθενται οι κυριότεροι κίνδυνοι που έχουν εντοπιστεί, συμπεριλαμβανομένων κινδύνων που αναφέρονται στην παροχή Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, στην εφαρμογή των προβλέψεων του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, στην

προταθείσα ιδιωτικοποίηση και αναδιάρθρωση της ΔΕΗ, στη διαθεσιμότητα αποθεμάτων λιγνίτη, σε νόμους και ρυθμίσεις που αφορούν στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων κ.ά. Στην Οικονομική Έκθεση παρατίθενται επίσης κίνδυνοι που έχουν αναγνωριστεί και σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και αναφέρονται στα δικαιώματα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), στις υδρολογικές συνθήκες, σε νόμους και ρυθμίσεις που αφορούν στο περιβάλλον, και σε φυσικές καταστροφές.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων προβλέπεται οργανωτικά στο οργανόγραμμα της Εταιρείας, αλλά δεν έχει ακόμη στελεχωθεί, λόγω περιορισμού των προσλήψεων. Μέχρι σήμερα, τα διευθυντικά στελέχη εμπλέκονται κατά περίπτωση στη διαδικασία αναγνώρισης και πρωταρχικής εκτίμησης των κινδύνων, ώστε να εισηγηθούν στο Διοικητικό Συμβούλιο το σχεδιασμό και την έγκριση συγκεκριμένων διαδικασιών και πολιτικών Διαχείρισης Κινδύνων. Η Εταιρεία δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι οι διαδικασίες και πολιτικές αυτές παρέχουν πλήρη προστασία κατά των κινδύνων τους οποίους αντιμετωπίζει.

Εκτός των παραπάνω, η ΔΕΗ έχει αναπτύξει και εφαρμόσει διαδικασία Ουσιαδών Θεμάτων Βιώσιμης Ανάπτυξης για την αναγνώριση και ιεράρχηση των επιχειρηματικών επιδράσεων/κινδύνων της στο τρίπτυχο των θεμελιωδών αρχών της ΕΚΕ (οικονομία, κοινωνία, περιβάλλον). Η εν λόγω διαδικασία αναλύεται περισσότερο στη συνέχεια.

Υπόθεση Σαντορίνης – Αύγουστος 2013

Το 2013, η ΔΕΗ κλήθηκε να αντιμετωπίσει τη μεγάλη κρίση που σημειώθηκε την Τρίτη 13 Αυγούστου και ώρα 12:00 μ.μ. με την πλήρη διακοπή του παρεχόμενου ρεύματος σε ολόκληρη τη Σαντορίνη. Το πολύ σοβαρό πρόβλημα προκλήθηκε από αιφνίδια βλάβη σε μία εκ των μηχανών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με αποτέλεσμα την εκδήλωση πυρκαγιάς στις εγκαταστάσεις του Σταθμού Θήρας που είχε ως επακόλουθο την πρόκληση ολικής διακοπής ρεύματος στο νησί.

Η κρίση αντιμετωπίστηκε επιτυχώς, μέσα στο συντομότερο δυνατό διάστημα, πρωτίστως λόγω της μεγάλης εμπειρίας του ανθρώπινου δυναμικού της ΔΕΗ και του ΔΕΔΔΗΕ και λόγω της ικανότητάς του να επιλύει τα πλέον σύνθετα τεχνικά προβλήματα. Ο κεντρικός συντονισμός που εξασφάλισε το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) –εκπροσωπώντας την Πολιτεία και τα συναρμόδια υπουργεία, κρατικούς φορείς κ.λπ.– διευκόλυνε το έργο των τεχνικών της ΔΕΗ για την ταχεία μεταφορά μεγάλου αριθμού γεννητριών στη Θήρα από διάφορες περιοχές της χώρας.

Οι κύριες ενέργειες για τη διαχείριση της κρίσης με σωρεία οικονομικών, κοινωνικών, τεχνικών κ.λπ. προβλημάτων της εξαιρετικά δύσκολης κατάστασης στο διεθνώς γνωστό τουριστικό νησί της Σαντορίνης ήταν οι ακόλουθες:

- Δημιουργία και συνεχής λειτουργία δύο συντονιστικών κέντρων επίλυσης της κρίσης, το ένα στο Σταθμό και το άλλο στα κεντρικά γραφεία της ΔΕΗ, προκειμένου άμεσα

να επιλύουν και να προγραμματίζουν τους τρόπους αντιμετώπισης της μεγάλης βλάβης με πλήρη ασφάλεια για τους τεχνικούς και τους καταναλωτές και με το μικρότερο δυνατό κοινωνικό κόστος.

- Άμεση αποστολή μεγάλου αριθμού ηλεκτροπαραγωγών ζευγών (γεννητριών) στη Θήρα σε συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας, το ΥΠΕΚΑ, το Λιμενικό, το Πολεμικό Ναυτικό, τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας κ.λπ. για να χρησιμοποιηθούν οχηματαγωγά και εμπορικά πλοία.
- Άμεση μεταφορά από άλλα νησιά και την ηπειρωτική χώρα μεγάλου αριθμού έμπειρων στελεχών και τεχνικών για να αυξήσουν το ανθρώπινο δυναμικό που δούλευε συνεχώς στο Σταθμό και στα Δίκτυα για την ομαλή και ταχεία επαναφορά της ηλεκτροδότησης.
- Συνεχής συνεργασία του Συντονιστικού Κέντρου στο Σταθμό με το Δήμο Θήρας και άλλους φορείς του νησιού προκειμένου να ενημερώνονται συνεχώς οι κάτοικοι και οι τουριστικές επιχειρήσεις αφενός για την πορεία των εργασιών αποκατάστασης και αφετέρου για τη συμβολή τους στη λελογισμένη χρήση ηλεκτρικού ρεύματος.
- Αποτελεσματική επικοινωνιακή διαχείριση κρίσης σε εθνικό επίπεδο με συνεχείς εκδόσεις Δελτίων Τύπου, συνεντεύξεις Τύπου (με συμμετοχή υπουργών Τουρισμού, Εσωτερικών, προέδρου της ΔΕΗ κ.λπ. στη Θήρα), συνεχής ενημέρωση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης για παροχή διευκρινίσεων κ.λπ. Ανάλογη επικοινωνιακή διαχείριση εξασφάλισε και ο Διαχειριστής Δικτύου ΔΕΔΔΗΕ.
- Κατανομή της διαθέσιμης ηλεκτρικής ενέργειας –υπολειπόμενης της συνολικής ζήτησης– ισομερώς μεταξύ των δικτύων, ώστε να μειώνεται στο ελάχιστο δυνατό η ταλαιπωρία του κοινού και να ικανοποιούνται οι πλέον βασικές ανάγκες έστω και για λίγες ώρες. Η σχετική κατανομή γινόταν με βάση τις υποδείξεις του Δήμου Θήρας, ώστε κατά προτεραιότητα να ικανοποιούνται οι πλέον επείγουσες ανάγκες (Κέντρο Υγείας, αντλιοστάσια για υδροδότηση, ΑΤΜ, προγραμματισμένες μεγάλες πολιτιστικές εκδηλώσεις κ.λπ.).
- Συνεργασία σε 24ωρη βάση μεταξύ των τεχνικών της ΔΕΗ και του ΔΕΔΔΗΕ, προκειμένου να επιτυγχάνουν την απαιτούμενη ισορροπία μεταξύ της συνεχώς αυξανόμενης παραγωγής ρεύματος από μεταφερόμενες γεννήτριες και της υψηλότερης ζήτησης, προκειμένου να αποφευχθεί μια νέα σβέση.
- Προγραμματισμένες εργασίες του διαθέσιμου προσωπικού της ΔΕΗ και του ΔΕΔΔΗΕ σε 24ωρη συνεχή βάση, ώστε να μειωθεί στον ελάχιστο δυνατό χρόνο η διακοπή της ηλεκτροδότησης, αλλά και με τη λήψη όλων των απαιτούμενων μέτρων προστασίας της ζωής των εργαζομένων και της ασφάλειας των μηχανολογικών, ηλεκτρικών κ.λπ. εγκαταστάσεων του Ηλεκτρικού Συστήματος της Θήρας.
- Συνολικά μεταφέρθηκαν ηλεκτροπαραγωγά ζεύγη και αξιοποιήθηκαν τα εφεδρικά του Σταθμού ώστε να ανέλθει μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα η συνολική εγκατεστημένη ισχύς της Σαντορίνης στα 45MW,

καλύπτοντας πλήρως ακόμη και τη μεγαλύτερη αιχμή ζήτησης ρεύματος και με διαθεσιμότητα ικανού αριθμού εφεδρικών γεννητριών.

Σε συνέχεια της συνεργασίας της ΔΕΗ με την τοπική κοινωνία, η ΔΕΗ, από κοινού με το Δήμο Θήρας, ανακοίνωσαν την υπογραφή συμφώνου συνεργασίας για την υποβολή του νησιού στο πρόγραμμα ΕΚΕ της ΔΕΗ. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στην ενότητα 8.2.

3.10 Βασικά Οικονομικά Στοιχεία

Ο κύκλος εργασιών ανήλθε το 2013 σε € 5.918,6 εκατ. από € 5.887,9 εκατ. το 2012, αυξημένος κατά € 30,7 εκατ. (+0,5%). Τα κέρδη προ τόκων φόρων και αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ) διαμορφώθηκαν σε € 638,9 το 2013 έναντι €

817,6 εκατ. το 2012, μειωμένα κατά 21,9%, ενώ η εταιρεία παρουσίασε ζημίες € 324,3 εκατ. έναντι καθαρών κερδών € 22,4 εκατ. το 2012. Το αναπόσβεστο υπόλοιπο των επιχορηγήσεων στις 31.12.2013 διαμορφώθηκε στο ποσό των € 285,3 εκατ.

Οι συνολικές επενδύσεις της ΔΕΗ ανήλθαν στο ποσό των € 601,9 εκατ. και κατανέμονται σε € 184,8 εκατ. (μη συμπεριλαμβανομένων € 3,5 εκατ. που αφορούν το πάγιο αποκατάστασης περιβάλλοντος) στα Ορυχεία, € 154,2 εκατ. στην Παραγωγή, € 254,6 εκατ. στο Δίκτυο Διανομής, € 2,7 εκατ. στην Εμπορία και € 5,6 εκατ. στις Επιτελικές Διευθύνσεις. Οι επενδύσεις της ΔΕΗ του έτους 2013 ήταν μειωμένες κατά € 115,3 εκατ. έναντι των επενδύσεων του 2012 (μείωση 16,1%).

Οικονομική αξία και κοινωνικό προϊόν (χιλ. €)	2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών	5.180.332	5.887.911	5.918.652
Χρηματοοικονομικά έσοδα	43.346	76.343	76.085
Άμεση οικονομική αξία που δημιουργείται	5.223.678	5.964.254	5.994.737
Μισθοί και παροχές εργαζομένων συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών*	763.634	398.022	393.328
Χρηματοοικονομικά έξοδα	201.394	245.905	238.844
Φόρος εισοδήματος, λοιποί φόροι, τέλη και πρόβλεψη πρόσθετων φόρων	48.466	70.611	36.311
Δωρεές και χορηγίες	890	1.068	1.351
Υπόλοιπο λειτουργικό κόστος	4.459.926	5.248.425	5.426.440
Οικονομική αξία που κατανέμεται	5.474.310	5.969.292	6.096.274

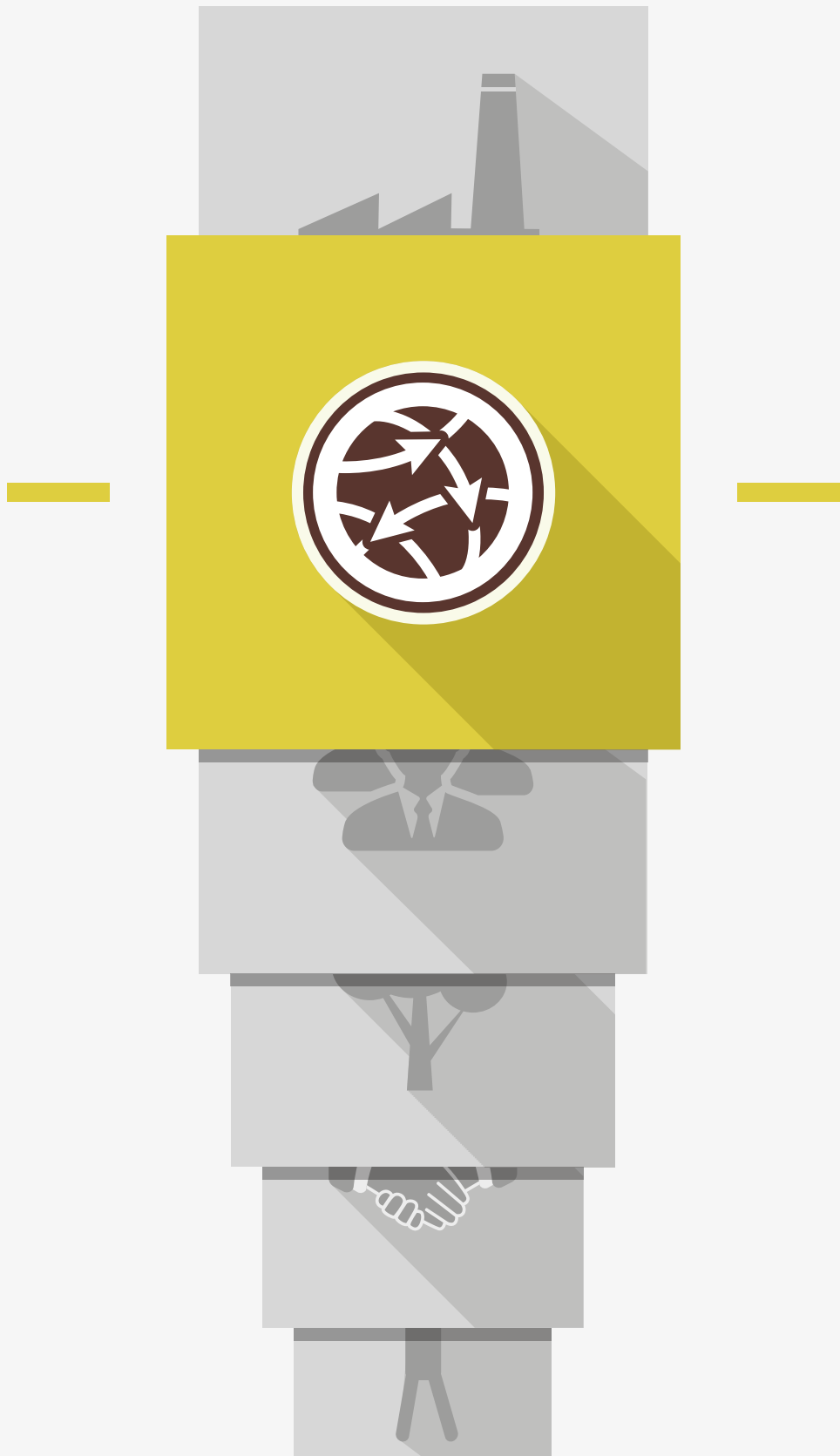
* Στη δαπάνη μισθοδοσίας του 2013, περιλαμβάνεται ποσό που αφορά εργαζόμενους, οι οποίοι απασχολούνται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ΕΤΕΑ, ΕΟΠΥΥ και το ΤΑΥΤΕΚΩ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 4147/2013. Η δαπάνη μισθοδοσίας για το 2012 έχει αναπροσαρμοσθεί λόγω του τροποποιημένου ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζόμενους». Δεν περιλαμβάνεται η μισθοδοσία προσωπικού που είναι ενσωματωμένη στις ενσώματες ακινητοποιήσεις και στο κόστος εξόρυξης λιγνίτη.

Διευκρινίζεται ότι στα οικονομικά στοιχεία του 2011 δεν περιλαμβάνονται οι δραστηριότητες της Μεταφοράς, καθώς είχε αποσπαστεί ο κλάδος που αποτέλεσε τον ΑΔΜΗΕ, αλλά περιλαμβάνονται οι δραστηριότητες του κλάδου Διανομής, ενώ στα στοιχεία του 2012 δεν περιλαμβάνονται ούτε οι

δραστηριότητες του κλάδου Διανομής, δεδομένου ότι το 2012 ολοκληρώθηκε η απόσπασή του και η δημιουργία του ΔΕΔΔΗΕ.

Το σύνολο των δημοσιευμένων οικονομικών στοιχείων της ΔΕΗ παρουσιάζεται στον Ετήσιο Απολογισμό 2013.

4. Βιώσιμη Ανάπτυξη

Σκοπός της ενότητας αυτής είναι να παρουσιάσει με συνοπτικό τρόπο την προσέγγιση της ΔΕΗ στη βιώσιμη ανάπτυξη. Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι συνυφασμένη με τη λειτουργία της Εταιρείας, με τις δραστηριότητές της, την οικονομική της επίδοση, την αλληλεπίδρασή της με το περιβάλλον και την κοινωνία. Όλες οι ενότητες του Απολογισμού καλύπτουν διαφορετικές πλευρές της βιώσιμης ανάπτυξης της ΔΕΗ, παρέχοντας περισσότερες πληροφορίες για κάθε επιμέρους θέμα.

4.1 Διοικητική Προσέγγιση

Η ΔΕΗ, αν και πλέον δεν κατέχει τη μονοπωλιακή θέση του παρελθόντος, ως μόνη πλήρως καθετοποιημένη Επιχείρηση στο χώρο της ηλεκτρικής ενέργειας, μεριμνά για την παρακολούθηση του συνόλου των αναγκών της Επικράτειας και των μεγεθών που τις εκφράζουν (όπως είναι για παράδειγμα η ζήτηση), σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια εφοδιασμού τόσο στο ηπειρωτικό όσο και στο νησιωτικό μέρος της. Πρέπει να επισημανθεί ότι η ΔΕΗ είναι ο Προμηθευτής Τελευταίου Καταφυγίου και ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας και για το λόγο αυτό έχει αυξημένη ετοιμότητα στο να αντιμετωπίζει τα προβλήματα που ανακύπτουν από τη λειτουργία του Συστήματος και του Δικτύου αλλά και από τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Η Εταιρεία μεριμνά για:

- Την άρτια εκπαίδευση και ενημέρωση του προσωπικού, ώστε ο πάγιος εξοπλισμός που διαθέτει για να επιτελεί την αποστολή της, να αξιοποιείται και συντηρείται στο μέγιστο δυνατό βαθμό, αλλά και να αξιοποιούνται οι βέλτιστες μέθοδοι λειτουργίας και παραγωγής.
- Την αξιοποίηση των τεχνολογικών εξελίξεων σε όλο το φάσμα της καθετοποιημένης δραστηριότητάς της, ώστε να βελτιώνεται η επάρκεια και απόδοση του έμψυχου δυναμικού και του εξοπλισμού.
- Την εκμετάλλευση των ενδεδειγμένων επιστημονικών, επαγγελματικών και επιχειρηματικών εργαλείων για την έγκαιρη και ασφαλή εκτίμηση των μεγεθών που επηρεάζουν τις ανάγκες της ελληνικής επικράτειας σε ηλεκτρική ενέργεια, ώστε να προβαίνει στον κατάλληλο σχεδιασμό νέων επενδύσεων και τη βελτίωση των υπάρχουσών υποδομών, για τη διασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού της επικράτειας.
- Συντεταγμένη επεξεργασία ορθολογικών απόψεων και θέσεων, προκειμένου να συμβάλει τόσο στη διαμόρφωση κατάλληλου θεσμικού πλαισίου, εντός και εκτός συνόρων της επικράτειας, με στόχο τη λειτουργία αγορών που θα

επιτρέπουν τον υγιή, ισότιμο και απρόσκοπτο ανταγωνισμό όλων των συμμετεχόντων.

- Την αποτελεσματική υπεράσπιση των συμφερόντων της, ώστε να δημιουργείται προστιθέμενη αξία στους μετόχους της, αλλά και να παρακάμπτει τα όποια εμπόδια δημιουργούνται στην παροχή αξιόπιστου τελικού προϊόντος και υπηρεσιών στους καταναλωτές.

Κόστος της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη

Ο διεθνής οίκος Booz διεξήγαγε μια μελέτη «για τη σύγκριση του κόστους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη στην Ευρώπη» για λογαριασμό της ΔΕΗ, συγκρίνοντας το κόστος της λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγής σε όλη την Ευρώπη καθώς και στην Τουρκία για το έτος 2012, προκειμένου να καθοριστούν οι βασικές παράμετροι κόστους καθώς και οι διαφορές που παρουσιάζονται σε διάφορα λιγνιτικά συστήματα στην Ευρώπη.

Η μελέτη έδειξε ότι το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με βάση τον εγχώριο λιγνίτη παραμένει ιδιαίτερα ανταγωνιστικό σε σχέση με εκείνο από άλλα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα, οι τιμές των οποίων προσδιορίζονται από τις συνθήκες στις διεθνείς αγορές εμπορευμάτων, ενώ παραμένει πάντοτε και το θέμα της ασφάλειας εφοδιασμού.

Κύριο συμπέρασμα της ανάλυσης είναι ότι η εκμετάλλευση του λιγνίτη στην Ελλάδα γίνεται με ιδιαίτερα αποδοτικό τρόπο με βάση τα συγκριτικά στοιχεία των άλλων χωρών, αν και το κόστος παραγωγής επιβαρύνεται αναπόφευκτα από το χαμηλό θερμιδικό περιεχόμενο του εγχώριου λιγνίτη.

Το συμπέρασμα αυτό είναι συμβατό με τα ευρήματα της περσινής μελέτης της Booz που διαπίστωσε πολύ μεγάλη μείωση του δυνητικού περιθωρίου βελτίωσης ανταγωνιστικότητας: σε σχέση με τα € 557 εκ. του 2006, το περιθώριο βελτίωσης της ΔΕΗ μειώθηκε στα € 124 εκ., συγκρινόμενο με τις επιμέρους βέλτιστες πρακτικές ευρωπαϊκών εταιρειών με παρεμφερή δραστηριότητα.

Περισσότερα στοιχεία σχετικά με τη μελέτη παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.dei.gr).

Λιγνιτική Μονάδα Πτολεμαΐδας V

Το 2013 τέθηκαν οι βάσεις για τη μεγαλύτερη ενεργειακή επένδυση στην Ελλάδα, αυτή της νέας λιγνιτικής Μονάδας Πτολεμαΐδα V ύψους € 1,4 δισ.. Για την επένδυση αυτή εξασφαλίσθηκε η παροχή εγγυήσεων από τον Γερμανικό Οργανισμό Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων για την ασφάλιση κοινοπρακτικού δανείου περίπου ύψους € 700 εκατ.. Μια χρηματοδότηση που μέχρι πριν από λίγο καιρό φάνταζε ανέφικτη, τώρα αποτελεί «ψήφο εμπιστοσύνης» για την ελληνική οικονομία.

Πολιτική Βιώσιμης Ανάπτυξης

Η Διοίκηση, θέλοντας να ενισχύσει τη δέσμευσή της στη βιώσιμη ανάπτυξη, προχώρησε τον Απρίλιο του 2014 στη δημοσίευση της «Πολιτικής Βιώσιμης Ανάπτυξης» της ΔΕΗ,

η οποία επικοινωνήθηκε εσωτερικά στους εργαζόμενους της Εταιρείας. Η Πολιτική είναι επίσης διαθέσιμη σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΔΕΗ στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.dei.gr).

Πολιτική Βιώσιμης Ανάπτυξης

Στρατηγικός στόχος της ΔΕΗ είναι να εξασφαλίσει τη βιώσιμη λειτουργία και ανάπτυξή της, ικανοποιώντας παράλληλα τις απαιτήσεις όλων των ενδιαφερόμενων μερών κατά τρόπο εξισορροπητικό, παρέχοντας στους πελάτες της ολοκληρωμένες, καινοτόμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες και προϊόντα, στους εργαζόμενους άριστο εργασιακό περιβάλλον, στους προμηθευτές και συνεργάτες της σχέσεις αμοιβαίου οφέλους, στους μετόχους δημιουργία νέων οικονομικών αξιών, στο περιβάλλον σεβασμό και προστασία και στην κοινωνία οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική ευημερία.

Για την επίτευξη του στρατηγικού της στόχου, η ΔΕΗ δεσμεύεται για τη συνεχή προσπάθεια βελτίωσης της οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής της επίδοσης.

Για το σκοπό αυτό η ΔΕΗ επιδιώκει τη μακροχρόνια ενίσχυση της οικονομικής της αξίας, μέσω της ορθής εταιρικής διακυβέρνησης, ενεργώντας με τη μέγιστη δυνατή διαφάνεια σε όλες τις διαδικασίες και ενέργειες των οργάνων της. Η Διοίκηση της Εταιρείας συμμετέχει στην αναγνώριση των κινδύνων και ουσιαστικών θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης, με στόχο την έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, η δε Διεύθυνση Στρατηγικής είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό, το συντονισμό, την παρακολούθηση και τη δημοσιοποίηση των ενεργειών βιώσιμης ανάπτυξης της Εταιρείας.

Η περιβαλλοντική στρατηγική της ΔΕΗ είναι εναρμονισμένη με τους στόχους της ενεργειακής πολιτικής της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2020 (οι στόχοι για το 2020 είναι 20% παραγωγή από ΑΠΕ, 20% εξοικονόμηση ενέργειας και 20% μείωση των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου), τις θεσμικές παρεμβάσεις για την κλιματική αλλαγή και την προστασία του περιβάλλοντος. Για την εφαρμογή της στρατηγικής της, η Εταιρεία έχει θεσπίσει και επικαιροποιεί Περιβαλλοντικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, η υλοποίηση του οποίου έχει ανατεθεί στις οργανωτικές μονάδες που έχουν ως αντικείμενο τη διαχείριση του περιβάλλοντος. Για την επίτευξη της συνεχούς βελτίωσης της περιβαλλοντικής της επίδοσης, η ΔΕΗ αναπτύσσει Συστήματα

Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και προβαίνει στην πιστοποίηση των εγκαταστάσεών της.

Η ΔΕΗ εφαρμόζει υπεύθυνες πρακτικές διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού της και μεριμνά για τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου εργασιακού περιβάλλοντος ίσων ευκαιριών. Δεσμεύεται για τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων της, με την εφαρμογή αντίστοιχων Συστημάτων Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία, και με την πραγματοποίηση σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Η ΔΕΗ, τόσο στον τρόπο λειτουργίας της, όσο και στην επιλογή των προμηθευτών και συνεργατών της, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την αποφυγή και την πάταξη της διαφθοράς. Επιπλέον, υπεραμύνεται της προστασίας των ανθρώπινων δικαιωμάτων και έμπρακτα αντιτίθεται στην παιδική, εξαναγκασμένη και υποχρεωτική εργασία, καθώς και σε κάθε είδους διακρίσεις.

Η ΔΕΗ παρέχει τις υπηρεσίες της με υπευθυνότητα προς το καταναλωτικό κοινό της χώρας, με ποιοτικές υπηρεσίες και υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης, εφαρμόζοντας πρακτικές με προσανατολισμό στη μεγιστοποίηση του συνολικού οφέλους των πελατών της.

Για την Εταιρεία η προσφορά στις τοπικές κοινωνίες είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την επιχειρηματική της δραστηριότητα. Για το σκοπό αυτό υλοποιεί σημαντικές δράσεις που έχουν ως κύριο αποδέκτη τόσο τις τοπικές κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιείται, όσο και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. Το σημαντικό κοινωνικό έργο της περιλαμβάνει σειρά από ενέργειες, οι οποίες αναπτύσσονται σε βάθος χρόνου και αφορούν στον αθλητισμό, στον πολιτισμό στην υγεία και στην παιδεία.

Η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της λειτουργίας της ΔΕΗ σύμφωνα με την παρούσα πολιτική συμβάλλει τόσο στην υπεύθυνη αντιμετώπιση περιβαλλοντικών και κοινωνικών ζητημάτων, όσο και στην ενίσχυση της οικονομικής αξίας της Εταιρείας.

Αρθούρος Ζερβός

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Προκλήσεις και στρατηγικές προτεραιότητες

Η ΔΕΗ βρίσκεται σήμερα μπροστά σε σημαντικές αλλαγές που πραγματοποιούνται και στόχο έχουν την ενίσχυση του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου αναδιάρθρωσης της ΔΕΗ, καθώς και του νέου ρυθμιστικού πλαισίου που θα διέπει την απελευθερωμένη αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Οι αλλαγές αυτές θα επηρεάσουν σημαντικά το μοντέλο λειτουργίας της.

Στο νέο αυτό ανταγωνιστικό περιβάλλον που διαμορφώνεται, η ΔΕΗ έχει ως στρατηγικές προτεραιότητες:

- Τη διατήρηση της ηγετικής της θέσης μέσα σε μια απελευθερωμένη αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- Την προώθηση και ολοκλήρωση του στρατηγικού επενδυτικού της προγράμματος, με την κατασκευή και θέση σε λειτουργία νέων μονάδων, σύγχρονης τεχνολογίας και φιλικότερων προς το περιβάλλον, σε αντικατάσταση παλαιών, κοστοβόρων και ρυπογόνων μονάδων, με στόχο τη βελτίωση της περιβαλλοντικής απόδοσης. Παράλληλα, με τη λειτουργία των νέων μονάδων, επιτυγχάνεται αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων, με σημαντική βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας και κερδοφορίας, ώστε η Εταιρεία να αποκομίζει τη μέγιστη δυνατή αξία.
- Την ενίσχυση της πελατοκεντρικής πολιτικής σε συνδυασμό με τον εξορθολογισμό των τιμολογίων και την άρση των υφιστάμενων στρεβλώσεων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- Την επέκταση σε ξένες αγορές και άλλες δραστηριότητες κυρίως μέσω συνεργασιών.
- Την προώθηση των επενδύσεων σε ΑΠΕ, ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή τους στο ενεργειακό μείγμα της ΔΕΗ.
- Τη διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης, με παράλληλη μείωση του κόστους δανεισμού.

Λαμβάνοντας υπόψη τη μέχρι σήμερα επιτευχθείσα μεγάλη βελτίωση της εσωτερικής παραγωγικότητας της Εταιρείας, η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και ανάπτυξη της δεν μπορεί να στηριχθεί μόνο σε εσωτερικές δράσεις περαιτέρω βελτιστοποίησης της λειτουργικής κερδοφορίας, αλλά προϋποθέτει και τη διαμόρφωση ενός ορθολογικού Ρυθμιστικού Πλαισίου που διασφαλίζει τον υγιή ανταγωνισμό, με άμεση άρση των στρεβλώσεων που επιβαρύνουν χωρίς λόγο τον καταναλωτή και την οικονομία.

Προϋποθέτει επίσης την περαιτέρω βελτίωση των οικονομικών συνθηκών και την ανάκαμψη της εθνικής οικονομίας, καθώς και τη δυνατότητα της Εταιρείας να διατηρήσει και να προσελκύσει έμπειρο προσωπικό και εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό, σύμφωνα με τις εταιρικές πρακτικές αντίστοιχων Ευρωπαϊκών εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε ανταγωνιστικό περιβάλλον και είναι εισηγμένες εταιρείες.

4.2 Διακυβέρνηση Θεμάτων Βιώσιμης Ανάπτυξης

Το ΔΣ της ΔΕΗ έχει αναθέσει σε δύο από τα μέλη του την εποπτεία της διαχείρισης των θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης. Επιπρόσθετα, λειτουργεί Τομέας Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, ο οποίος υπάγεται στη Διεύθυνση Στρατηγικής. Αποστολή του Τομέα αποτελεί ο καθορισμός, η ανάπτυξη και η υλοποίηση στρατηγικής ΕΚΕ, με στόχους την ικανοποίηση των αναγκών των ενδιαφερόμενων μερών με τρόπο εξισοροπητικό, και την ανάδειξη των δράσεων και των πρακτικών που φωτίζουν το κοινωνικό πρόσωπο της Εταιρείας.

Η υπαγωγή του Τομέα ΕΚΕ στη Διεύθυνση Στρατηγικής και η ανάθεση σε μέλη του ΔΣ, τόσο της εποπτείας της λειτουργίας του Τομέα ΕΚΕ, όσο και της υποβολής προς το ΔΣ ετήσιας απολογιστικής έκθεσης πεπραγμένων αναφορικά με τα θέματα βιώσιμης ανάπτυξης, αποδεικνύουν στην πράξη τη σοβαρότητα αντιμετώπισης της ΕΚΕ από την Εταιρεία.

4.3 Καθορισμός Ουσιωδών Θεμάτων

Η ΔΕΗ παρακολουθεί τις διεθνείς τάσεις στη διαχείριση θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης και προσπαθεί να βελτιώνει τις επιδόσεις της, τη διαφάνεια στις διαδικασίες της και τον τρόπο λογοδοσίας της. Στο πλαίσιο αυτό και δεδομένου ότι πυρήνας της αναθεώρησης των κατευθυντηρίων οδηγιών του GRI είναι ο προσδιορισμός και η αξιολόγηση των ουσιωδών θεμάτων της κάθε εταιρείας, στα τέλη του 2013, η Διοίκηση της ΔΕΗ επανέλαβε τη διαδικασία προσδιορισμού των ουσιωδών θεμάτων της. Παράλληλα, μέσω δομημένου ερωτηματολογίου, ο Τομέας Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης απευθύνθηκε στα ενδιαφερόμενα μέρη της Εταιρείας, ζητώντας και από αυτούς να αξιολογήσουν/βαθμολογήσουν τα κατά τη γνώμη τους ουσιώδη θέματα για τη βιωσιμότητά της.

Σκοπός του εγχειρήματος ήταν να εδραιωθεί ουσιαστικός διάλογος για τον προσδιορισμό των σημαντικών ζητημάτων που επηρεάζουν τόσο τη ΔΕΗ, όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη της, αλλά, επίσης, με τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της επικοινωνίας αυτής, να αυξηθεί ο βαθμός διαφάνειας της λογοδοσίας της.

Προσδιορισμός των ουσιωδών θεμάτων από τη Διοίκηση

Η ΔΕΗ έχει αναπτύξει διαδικασία Καθορισμού Ουσιωδών Θεμάτων Βιώσιμης Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις αρχές διαχείρισης επιχειρηματικών κινδύνων. Το 2013 η διαδικασία αυτή εφαρμόστηκε για δεύτερη φορά –με πρώτη το 2011– και υλοποιήθηκε με τη συμμετοχή όλων των Γενικών Διευθυντών, των επικεφαλής ανεξάρτητων Διευθύνσεων, του Διευθυντή Στρατηγικής και της επικεφαλής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Κάθε συμμετέχων κλήθηκε να αξιολογήσει τα θέματα βιώσιμης ανάπτυξης της λειτουργίας της ΔΕΗ ως προς τις επιδράσεις τους και την πιθανότητα εκδήλωσής τους, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες

πρακτικές (στρατηγική, πολιτικές, διαδικασίες/μέτρα ή δράσεις) πρόληψης, ελέγχου και καταστολής τους.

Ως βάση χρησιμοποιήθηκαν τα θέματα που είχαν αναγνωρισθεί το 2011, καθώς επίσης και ορισμένα πρόσθετα, τα οποία προέκυψαν από τις εξελίξεις της αγοράς και της νομοθεσίας.

Στη συνέχεια, με στόχο την αποτελεσματικότερη αποτύπωση και διαχείριση των θεμάτων, έγινε ομαδοποίηση. Τα ομαδοποιημένα πλέον θέματα παρουσιάζονται σε διαγράμματα ουσιαστικότητας (materiality heatmaps), όπου εμφανίζονται οι εκτιμώμενες επιδράσεις/κίνδυνοί τους, και η πιθανότητά τους να επισυμβούν.

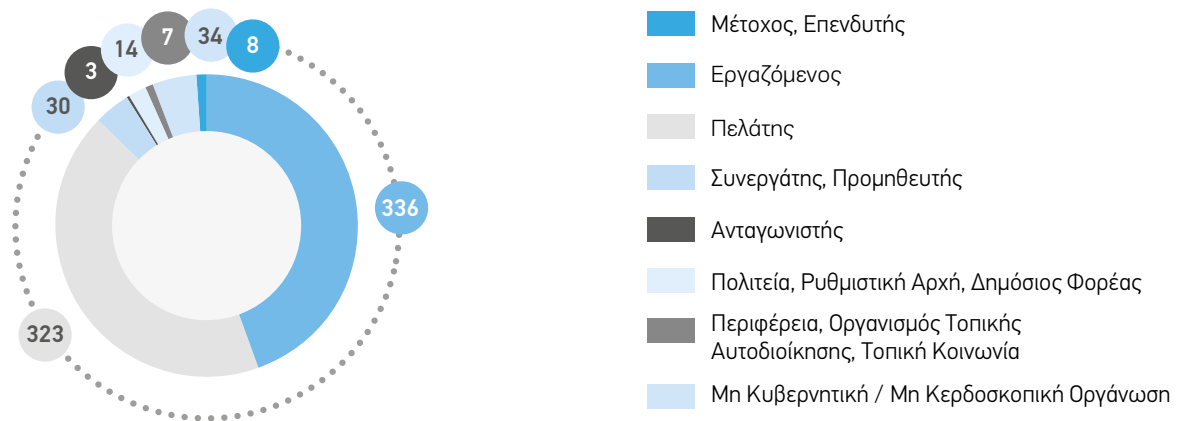
Τα διαγράμματα, τα αντίστοιχα ευρήματα και συμπεράσματα, καθώς και το δυναμικό εργαλείο αποτύπωσης και επεξεργασίας των αποτελεσμάτων της παραπάνω διαδικασίας αξιοποιούνται από τη Διοίκηση της Εταιρείας για την χάραξη πολιτικών και τη λήψη αποφάσεων.

Προσδιορισμός των ουσιαστών θεμάτων από τα ενδιαφερόμενα μέρη

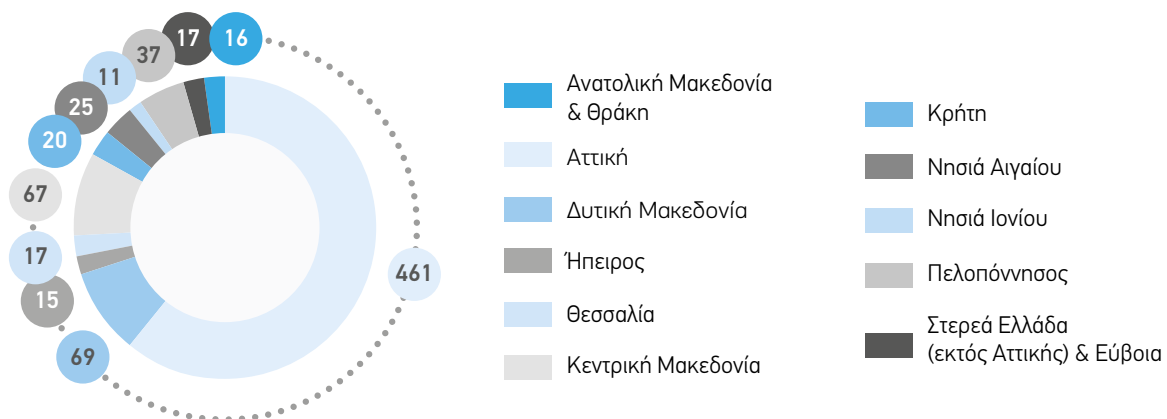
Τα στελέχη της Εταιρείας βρίσκονται σε άμεση επικοινωνία με εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων μερών της, γεγονός που τους δίνει τη δυνατότητα να συνοπολογίζουν στις αποφάσεις τους και τις δικές τους απόψεις. Ωστόσο, αναγνωρίζοντας την προστιθέμενη αξία που θα είχε για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της παραπάνω διαδικασίας η συστηματοποιημένη αναγνώριση και προτεραιοποίηση των ουσιαστών θεμάτων από τις διαφορετικές ομάδες ενδιαφερόμενων μερών, η ΔΕΗ, μετά την ολοκλήρωση της εσωτερικής διαδικασίας, προχώρησε στη δημιουργία ενός on-line ερωτηματολογίου. Μέσω αυτού εξέθεσε στα ενδιαφερόμενα μέρη της τα αναγνωρισμένα από τη Διοίκηση ομαδοποιημένα θέματα και τους ζήτησε να δώσουν τη δική τους εκτίμηση για τη σημαντικότητά τους.

Η ανταπόκριση υπήρξε εντυπωσιακή, καθώς η εταιρεία έλαβε 755 απαντήσεις από όλες τις ομάδες ενδιαφερόμενων μερών, από όλες τις περιφέρειες της χώρας.

Ενδιαφερόμενα μέρη της ΔΕΗ ανά ομάδα που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο για τα ουσιασθή θέματα

Γεωγραφική προέλευση των ενδιαφερόμενων μερών της ΔΕΗ που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο για τα ουσιασθή θέματα

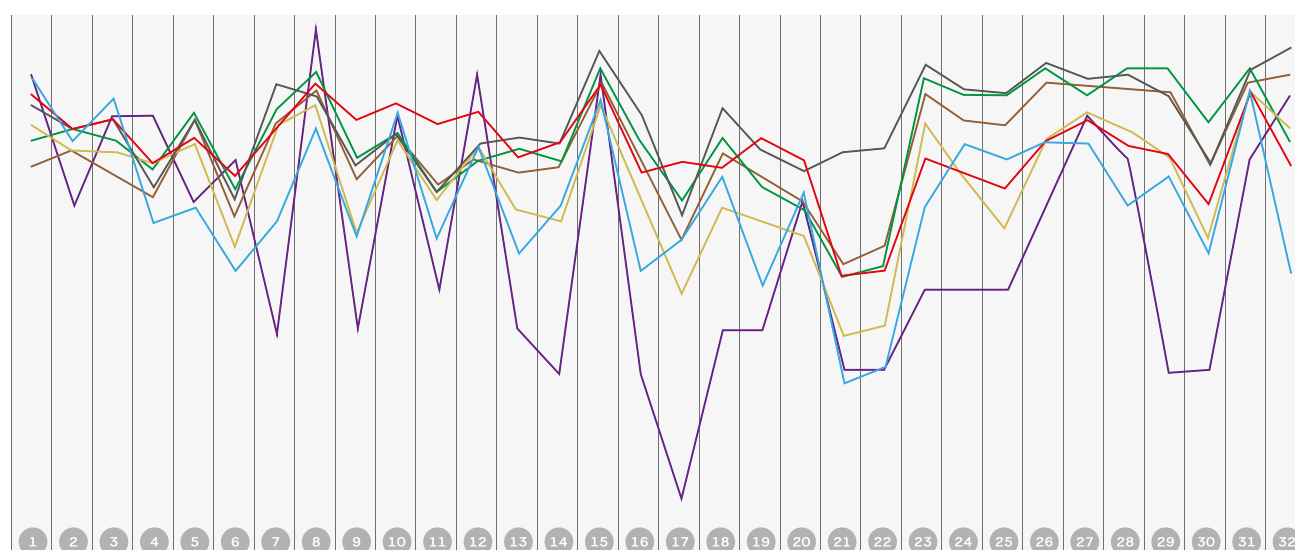

Ο Τομέας ΕΚΕ συνέλεξε και επεξεργάστηκε τα στοιχεία, από τα οποία προέκυψε η αξιολόγηση/βαθμολόγηση των θεμάτων από τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΔΕΗ, ανά ομάδα, γεωγραφική περιοχή και συνολικά.

Κάθε ομάδα ενδιαφερόμενων μερών αξιολογεί με τα δικά της κριτήρια τα ουσιώδη θέματα της ΔΕΗ. Για παράδειγμα οι εργαζόμενοι της Εταιρείας έχουν βαθμολογήσει πιο υψηλά σε σχέση με τις άλλες ομάδες ενδιαφερόμενων μερών τα θέματα εργασίας, εκπαίδευσης και ανάπτυξης του προσωπικού.

Οι πελάτες βαθμολογούν πολύ υψηλά τα θέματα ικανοποίησης πελατών/διασφάλισης προϊόντος και υπηρεσιών, ενεργειακής απόδοσης/νέων τεχνολογιών και προώθησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Οι μη κυβερνητικές/μη κερδοσκοπικές οργανώσεις αναγνωρίζουν τις κορηγίες και τον εταιρικό εθελοντισμό ως σημαντικά θέματα σε αντιδιαστολή με τις άλλες ομάδες ενδιαφερόμενων μερών που τα θεωρούν λιγότερα σημαντικά. Σε γενικές γραμμές πάντως οι τάσεις δεν διαφέρουν σημαντικά.

Σημαντικότητα Ουσιωδών Θεμάτων Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΔΕΗ ανά Ομάδα Ενδιαφερόμενων Μερών

Μέτοχος, Επενδυτής

Εργαζόμενος

Πελάτης

Συνεργάτης, Προμηθευτής

Ανταγωνιστής

Πολιτεία, Ρυθμιστική Αρχή, Δημόσιος Φορέας

Τεριφέρεια, Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Τοπική Κοινωνία

Μη Κυβερνητική / Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση

1. Χρηματοοικονομική θέση/απόδοση Εταιρείας
2. Διαχείριση προμηθειών και εφοδιαστικής αλυσίδας
3. Νέες αγορές και επενδύσεις
4. Ρυθμιστικά θέματα
5. Διαχείριση κινδύνων/ κρίσεων
6. Διαχείριση σχέσεων με θυγατρικές εταιρείες
7. Εταιρική διακυβέρνηση, ηθική και αξίες
8. Υγεία και ασφάλεια εργαζόμενων και τρίτων
9. Εργασιακή εξασφάλιση
10. Εκπαίδευση προσωπικού
11. Εργασιακή ανέλιξη/ικανοποίηση
12. Στελέχωση της Εταιρείας
13. Εργασιακή Ισότητα
14. Σχέσεις Διοίκησης - εργαζόμενων
15. Ικανοποίηση πελατών/διασφάλιση προϊόντος και υπηρεσιών
16. Διαμόρφωση καταναλωτικής συμπεριφοράς πελατών
17. Εξωστρέφεια Εταιρείας/δημόσιες σχέσεις
18. Σχέσεις/διάλογος με τοπικές κοινωνίες
19. Συμμετοχή στη δημόσια πολιτική της Ελλάδας για θέματα ενέργειας
20. Διαχείριση εργολάβων/προμηθευτών
21. Χορηγίες
22. Εταιρικός εθελοντισμός
23. Κλιματική αλλαγή και εκπομπές αερίων/σωματιδίων
24. Σκόνη
25. Θόρυβος
26. Απόβλητα
27. Πρώτες ύλες/καύσιμα/νερό
28. Οικοσύστημα/βιοποικιλότητα
29. Αποκατάσταση θιγμένων εκτάσεων
30. Οπτική/αισθητική όχληση
31. Ενεργειακή απόδοση/νέες τεχνολογίες
32. Προώθηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Αποτύπωση ουσιαστών θεμάτων

Η αποτύπωση των αποτελεσμάτων συνολικά, δηλαδή, τόσο αυτών της εσωτερικής διαδικασίας, όσο και εκείνων που προέκυψαν από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων, έγινε σε ένα ενιαίο διάγραμμα ουσιαστών θεμάτων. Σε αυτό, στον οριζόντιο άξονα εμφανίζεται η αντίληψη της Διοίκησης της ΔΕΗ (επίδραση κάθε θέματος x την αντίστοιχη πιθανότητα αυτό να συμβεί) και στον κάθετο η αντίληψη των ενδιαφερόμενων μερών.

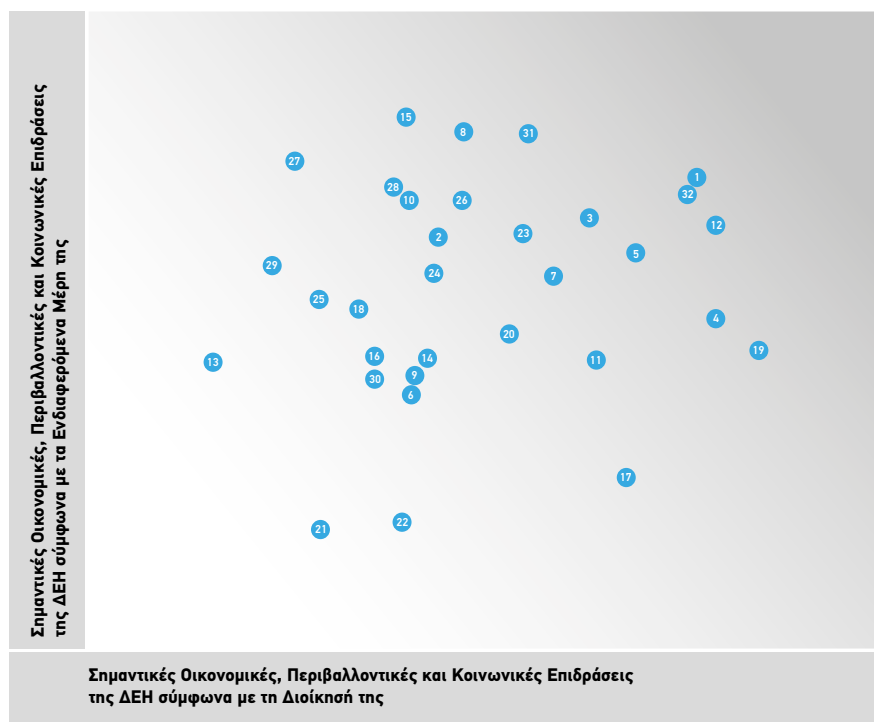
Τα συμπεράσματα στα οποία οδήγησε η ανάλυση των ουσιαστών θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης για τη ΔΕΗ συνοψίζονται ως εξής:

- Τόσο η ίδια η ΔΕΗ, όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη της,

συμφωνούν ότι η χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας, η προώθηση της χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, καθώς και οι επενδύσεις και οι νέες αγορές αποτελούν πολύ σημαντικά θέματα για τη βιωσιμότητά της.

- Για τη ΔΕΗ ουσιασθή θέματα βιωσιμότητας αναδεικνύονται η πιο ενεργός συμμετοχή της στα κέντρα λήψης αποφάσεων και ρύθμισης της Πολιτείας σχετικά με την αγορά ενέργειας, η διαχείριση κινδύνων και τα θέματα στελέχωσης της εταιρείας.
- Για τα ενδιαφερόμενα μέρη σημαντικά ζητήματα, εκτός από αυτά που σχετίζονται με την ικανοποίηση των πελατών και την ποιότητα του προϊόντος, είναι αυτά που άπτονται των περιβαλλοντικών επιδράσεων της Εταιρείας.

Ουσιασθή θέματα Βιώσιμης Ανάπτυξης ΔΕΗ

Οικονομία

1. Χρηματοοικονομική θέση/απόδοση Εταιρείας
2. Διαχείριση προμηθειών και εφοδιαστικής αλυσίδας
3. Νέες αγορές και επενδύσεις
4. Ρυθμιστικά θέματα
5. Διαχείριση κινδύνων/κρίσεων
6. Διαχείριση σχέσεων με θυγατρικές

Κοινωνία

7. Εταιρική διακυβέρνηση, ηθική και αξίες
8. Υγεία και ασφάλεια εργαζομένων και τρίτων
9. Εργασιακή εξασφάλιση
10. Εκπαίδευση προσωπικού
11. Εργασιακή ανέλιξη/ικανοποίηση
12. Στελέχωση Εταιρείας
13. Εργασιακή ισοτιμία
14. Σχέσεις Διοίκησης - εργαζομένων
15. Ικανοποίηση πελατών/διασφάλιση προϊόντων και υπηρεσιών
16. Διαμόρφωση καταναλωτικής συμπεριφοράς πελατών
17. Εξωστρέφεια Εταιρείας/δημόσιες σχέσεις
18. Σχέσεις/διάλογος με τοπικές κοινωνίες
19. Συμμετοχή στη δημόσια πολιτική της Ελλάδας για θέματα ενέργειας
20. Διαχείριση εργολάβων/προμηθευτών
21. Χορηγίες
22. Εταιρικός εθελοντισμός

Περιβάλλον

23. Κλιματική αλλαγή και εκπομπές αερίων/σωματιδίων
24. Σκόνη
25. Θόρυβος
26. Απόβλητα
27. Πρώτες ύλες/καύσιμα/νερό
28. Οικοσύστημα/βιοποικιλότητα
29. Αποκατάσταση θιγμένων εκτάσεων
30. Οπτική/αισθητική όχληση
31. Ενεργειακή απόδοση/νέες τεχνολογίες
32. Προώθηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Η ΔΕΗ καταβάλλει προσπάθεια να βελτιώνει συνεχώς τον τρόπο οργάνωσης και παρακολούθησης των θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης. Τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάλυσης ουσιαστών θεμάτων επιδιώκεται να χρησιμοποιούνται για τη λήψη των σημαντικών αποφάσεων που αφορούν στο μέλλον της ΔΕΗ, αλλά και για την εν γένει χάραξη της στρατηγικής εταιρικής κοινωνικής ευθύνης της.

4.4 Ενδιαφερόμενα Μέρη

Η επικοινωνία και η συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι ιδιαίτερα σημαντικές για εμάς. Οι ομάδες ενδιαφερόμενων μερών της ΔΕΗ έχουν καθοριστεί ως αποτέλεσμα κύκλων εσωτερικής διαβούλευσης, συζητήσεων και συναντήσεων εργασίας της Διοίκησης της Εταιρείας με τα στελέχη της. Οι βασικές αναγνωρισμένες ομάδες ενδιαφερόμενων μερών είναι οι εργαζόμενοι, οι πελάτες, η Πολιτεία, οι Ρυθμιστικές Αρχές και οι Δημόσιοι Φορείς, οι μέτοχοι και επενδυτές, οι μη κυβερνητικές / μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, οι Περιφέρειες, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οι τοπικές κοινωνίες, οι συνεργάτες και προμηθευτές και οι ανταγωνιστές μας.

Όπως κάθε χρόνο, η Εταιρεία συνέχισε την επικοινωνία της με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη με τα μέσα που διαθέτει, τόσο σε εθνικό, όσο και σε τοπικό επίπεδο. Ο διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής μας εργασίας, ώστε να αντιλαμβανόμαστε τις επιδράσεις της δραστηριότητάς μας και να βελτιώνουμε την επίδοσή μας λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη, τις ανησυχίες, τις ανάγκες και τις προτάσεις όλων των μερών που επηρεάζουμε και μας επηρεάζουν. Η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, για πρώτη φορά με δομημένο τρόπο, στη διαδικασία αξιολόγησης των ουσιαστών θεμάτων για την Εταιρεία, αποτελεί έμπρακτη απόδειξη της δέσμευσης της ΔΕΗ για επικοινωνία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η Εταιρεία αναγνωρίζει τα σημαντικά οφέλη που προκύπτουν αμφίπλευρα μέσω μιας ουσιαστικής επικοινωνίας και συνεργασίας με τις διάφορες ομάδες ενδιαφερόμενων μερών.

Στο πλαίσιο της επικοινωνίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη για τον προσδιορισμό των ουσιαστών θεμάτων, η ΔΕΗ μέσω του ίδιου on-line ερωτηματολογίου κάλεσε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να απαντήσουν σχετικά με τους τρόπους ενημέρωσής τους για την επίδοση της Εταιρείας σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης, να αξιολογήσουν τον Απολογισμό ΕΚΕ και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2012, να προτείνουν δράσεις βελτίωσης και να ιεραρχήσουν τα κοινωνικά ζητήματα στα οποία θεωρούν ότι η ΔΕΗ θα πρέπει να εστιάσει τις χορηγικές της δράσεις. Περισσότερα από 230 άτομα απάντησαν στις ερωτήσεις σχετικά με την αξιολόγηση του Απολογισμού. Οι απαντήσεις έχουν επεξεργαστεί από τον Τομέα ΕΚΕ με στόχο τη βελτίωση του παρόντος Απολογισμού, αλλά και των μελλοντικών δράσεων ΕΚΕ και επικοινωνίας τους.

Επίσης, για μια ακόμα χρονιά, συμμετείχαμε στο θεσμό «BRAVO 2014 - Διάλογος για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και Αξιολόγηση της Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας», όπου θέσαμε το περιεχόμενο του Απολογισμού ΕΚΕ και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2012 στην κρίση εκπροσώπων της ακαδημαϊκής κοινότητας,

θεσμικών φορέων, μη κερδοσκοπικών οργανώσεων, των μέσων μαζικής ενημέρωσης, επιχειρηματικών φορέων και ενώσεων, και των καταναλωτών. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, τα σχόλια και οι παρατηρήσεις τους αναλύθηκαν από τον Τομέα ΕΚΕ για τη βελτίωση του περιεχομένου του παρόντος Απολογισμού.

Εργαζόμενοι

Η Διοίκηση της ΔΕΗ είναι σε άμεση επικοινωνία με τους εργαζόμενους της. Οι εργαζόμενοι εκπροσωπούνται από τα συνδικαλιστικά τους όργανα, από τους εκπροσώπους τους στο ΔΣ και στις γενικές συνελεύσεις των μετόχων, ενώ συμμετέχουν και σε πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια υπηρεσιακά συμβούλια. Ανταποκρινόμενοι στην ανάγκη των εργαζομένων για την παρακολούθηση των μεταβολών της δομής της ΔΕΗ, η Διοίκηση είναι σε ανοικτή επικοινωνία με τα συνδικαλιστικά όργανα, για την έγκαιρη ενημέρωσή τους. Θέματα εργασιακά, υγείας και ασφάλειας στην εργασία, εκπαίδευσης και παροχών, αντιμετωπίζονται από τη Διοίκηση με μια σειρά δράσεων και διαδικασιών, όπως παρουσιάζονται στην ενότητα 5 του Απολογισμού.

Πελάτες

Η Γενική Διεύθυνση Εμπορίας είναι σε συνεχή επαφή με τους πελάτες μας, μέσω των καταστημάτων μας, τηλεφωνικών γραμμών, της ιστοσελίδας μας, ερευνών ικανοποίησης πελατών, ενημερωτικού υλικού, δράσεων στοχευμένης επικοινωνίας (direct mail) με επιλεγμένους πελάτες κ.ά. Ο ηλεκτρονικός λογαριασμός «e-bill» αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα υπηρεσίας που αναπτύχθηκε έπειτα από το διάλογο με τους πελάτες μας. Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στην ενότητα 7 του Απολογισμού.

Πολιτεία, Ρυθμιστικές Αρχές και Δημόσιοι Φορείς

Η ΔΕΗ είναι σε επαφή με την Πολιτεία, τις Ρυθμιστικές Αρχές και τους Δημόσιους Φορείς για μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την ενέργεια. Ο Κλάδος Ρυθμιστικών Θεμάτων, που λειτουργεί στη Διεύθυνση Στρατηγικής της Εταιρείας, καθώς και η Διεύθυνση Marketing και Ενεργειακών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Εμπορίας είναι οι Διευθύνσεις που κυρίως επεξεργάζονται και εκπροσωπούν τη ΔΕΗ για τα θέματα του ρυθμιστικού πλαισίου που αφορούν την Εταιρεία. Η ΔΕΗ συμμετέχει σε επιτροπές και διαβουλεύσεις, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για περιβαλλοντικά ζητήματα και θέματα απελευθέρωσης και λειτουργίας της αγοράς ενέργειας. Σημαντική το 2013, όπως και την προηγούμενη χρονιά ήταν η συνεργασία της ΔΕΗ με τη ΠΑΕ για τη διαμόρφωση και ολοκλήρωση της έκδοσης του Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών μέσω επιτροπών και διαβούλευσης (ο οποίος εγκρίθηκε από την ΠΑΕ στις αρχές του 2014). Οι κύριες θέσεις της ΔΕΗ σε θέματα δημόσιας πολιτικής διατυπώνονται στην ενότητα 8.1 του Απολογισμού.

Μέτοχοι και Επενδυτές

Η επικοινωνία με τους μετόχους και τους επενδυτές συντονίζεται από τη Διεύθυνση Επενδυτικών Σχέσεων και Χρηματοδότησης της ΔΕΗ. Στον ιστότοπο της Εταιρείας

υπάρχουν σελίδες που αναφέρονται στην «Ενημέρωση Επενδυτών», όπου αναρτώνται όλες οι ανακοινώσεις και οι πληροφορίες που συνήθως ζητούνται από τη συγκεκριμένη ομάδα ενδιαφερόμενων μερών. Επιπροσθέτως, πραγματοποιούνται συναντήσεις με υφιστάμενους μετόχους και δυνητικούς επενδυτές για ενημέρωση σχετικά με την πορεία των οικονομικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας, παρουσιάσεις οικονομικών αποτελεσμάτων (τριμήνου, εξαμήνου, εννιαμήνου και έτους) και διενέργεια τηλεδιασκέψεων (conference calls) με αναλυτές, επιχειρηματικές παρουσιάσεις (roadshows) εντός και εκτός Ελλάδας. Το ενδιαφέρον των μετόχων και των επενδυτών εστιάζεται στις επιδόσεις της ΔΕΗ, οι οποίες παρουσιάζονται στον Ετήσιο Απολογισμό 2013 και στον παρόντα Απολογισμό.

Μη Κυβερνητικές/Μη Κερδοσκοπικές Οργανώσεις

Τα αιτήματα από τις μη κυβερνητικές/μη κερδοσκοπικές οργανώσεις που επικοινωνούνται στην Εταιρεία αφορούν κατά κύριο λόγο ερωτήσεις για την περιβαλλοντική μας επίδοση, καθώς και αιτήματα υποστήριξης των δραστηριοτήτων τους. Οι ενέργειές μας για τη διαχείριση των περιβαλλοντικών μας θεμάτων αναλύονται στην ενότητα 6 του Απολογισμού. Τα αιτήματα για χορηγίες αξιολογούνται και εγκρίνονται σε τοπικό ή κεντρικό επίπεδο. Ενδεικτικές χορηγικές δράσεις της ΔΕΗ για το 2013 αναφέρονται στην ενότητα 8 του Απολογισμού.

Περιφέρειες, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Τοπικές Κοινωνίες

Η επικοινωνία των στελεχών της ΔΕΗ με τις Περιφέρειες, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τις τοπικές κοινωνίες είναι συνεχής είτε επισήμως, μέσα από την υποβολή και

αξιολόγηση συγκεκριμένων αιτημάτων και από διαβουλεύσεις, είτε ανεπισήμως, με την καθημερινή επαφή των στελεχών μας με τους εκπροσώπους των τοπικών κοινωνιών και αρχών. Ανταποκρινόμενοι στις ανησυχίες των κατά τόπους κοινοτήτων, επιλέγουμε –στο βαθμό που είναι εφικτό– εργαζόμενους και προμηθευτές από τις τοπικές κοινωνίες, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό την τοπική οικονομία. Αντισταθμιστικά έργα που προκύπτουν από τη διαβούλευση κατά τη διαδικασία έκδοσης των περιβαλλοντικών όρων των έργων της ΔΕΗ και άλλες ενέργειες στήριξης των τοπικών κοινωνιών παρουσιάζονται στην ενότητα 8 του Απολογισμού.

Συνεργάτες και Προμηθευτές

Η Εταιρεία συμπράττει με τους προμηθευτές και τους συνεργάτες της, σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση έργων, την προώθηση της «καθαρής» ενέργειας και τη βελτίωση των προϊόντων και υπηρεσιών μας. Οι δίαυλοι επικοινωνίας με τους προμηθευτές και η προσέγγισή μας για διαφανείς διαδικασίες προμηθειών και αναθέσεις έργων συνοψίζονται στην ενότητα 7.5 του Απολογισμού.

Ανταγωνιστές

Η ΔΕΗ προσπαθεί να συμβάλει στον ανταγωνισμό στον ενεργειακό τομέα, γεγονός που αποδεικνύεται και από τη συμμετοχή της στη δημόσια πολιτική για το θέμα αυτό. Επιχειρώντας την προώθηση των κλαδικών θεμάτων και την ενίσχυση της συνεργασίας σε ενεργειακά θέματα, η ΔΕΗ συνεργάζεται με διεθνείς εταιρείες ενέργειας και συμμετέχει σε διαβουλεύσεις με αρμόδιους φορείς, καθώς και σε κλαδικές οργανώσεις και συνδέσμους, όπως ο ΣΕΗΕ και η EURELECTRIC.

4.5 Συμμετοχές σε Σωματεία και Οργανώσεις

Η ΔΕΗ συμμετέχει ενεργά σε περισσότερα από 40 εθνικά και διεθνή δίκτυα, ενώσεις, συνδέσμους ή οργανισμούς, με στόχο την εποικοδομητική συνεργασία σε θέματα ενεργειακού, βιομηχανικού ή ευρύτερου επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, καθώς και την προώθηση της εταιρικής υπευθυνότητας. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθοι οργανισμοί:

Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ηλεκτρισμού Ελλάδος (ΣΕΗΕ)

Ελληνικό Ινστιτούτο Επιχειρηματικότητας και Αειφόρου Ανάπτυξης (IEA)

Διεθνές Συμβούλιο Μεγάλων Ηλεκτρικών Δικτύων (CIGRÉ)

Ερευνητικό Ινστιτούτο Ηλεκτρικής Ενέργειας (EPRI)

Συμβούλιο Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Global Sustain

Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

World Business Council for Sustainable Development (WBCSD)

Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εθνικών Ενώσεων Εταιρειών Ηλεκτρικής Ενέργειας (EURELECTRIC)

Ινστιτούτο Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (IENE)

4.6 Βραβεία - Διακρίσεις

Η ΔΕΗ τιμήθηκε για την υψηλή επίδοση του Απολογισμού Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2012. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου (το Εργαστήριο Επιχειρησιακής Περιβαλλοντικής Πολιτικής και Διαχείρισης) αξιολόγησε τους απολογισμούς ΕΚΕ για το 2012 που δημοσίευσαν ελληνικές επιχειρήσεις από όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας και απένειμε στη ΔΕΗ την 1^η τιμητική διάκριση.

Επίσης, στις αρχές του 2014 η ΔΕΗ απέσπασε το 3^ο Επιχειρηματικό Βραβείο στην κατηγορία «Βραβείο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης». Η διάκριση ήταν αποτέλεσμα ψηφοφορίας που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των «Επιχειρηματικών Βραβείων ΧΡΗΜΑ - Γεώργιος Ουζούνης», κατά την οποία αναδείχθηκαν οι εισηγμένες εταιρείες που διακρίθηκαν στο επιχειρηματικό γίγνεσθαι για το 2013, σε 15 κατηγορίες βραβείων.

4.7 Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ

Οι βασικές παράμετροι της ΔΕΗ, αναφορικά με την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική της επίδοση για το 2012 και το 2013, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Περισσότερες πληροφορίες για την πληρέστερη κατανόηση του παρακάτω πίνακα (σχολιασμός επίδοσης, παραδοχές υπολογισμών, διευκρινήσεις κ.ά.) παρατίθενται στις επιμέρους ενότητες του Απολογισμού.

Οικονομία	2012	2013
Κύκλος εργασιών (χιλ. €)	5.887.911	5.918.652
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων (χιλ. €)	14.996.074	14.773.794
Σύνολο υποχρεώσεων (χιλ. €)	9.293.515 ¹	9.450.745
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (χιλ. €)	5.702.559 ¹	5.323.049
Πωλήσεις στο εσωτερικό (GWh)	51.946	49.818
Χρηματοοικονομικά έσοδα (χιλ. €)	76.343	76.085
Μισθοί και παροχές εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών (χιλ. €) ²	398.022	393.328
Πληρωμές μερισμάτων (χιλ. €)	35	5.821
Κέρδη (ζημιές) προ φόρων (χιλ. €)	50.152 ³	(86.878)
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (χιλ. €)	3.026.223	2.868.671
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (χιλ. €)	1.580.456	1.633.854
Εργαζόμενοι		
Σύνολο εργαζομένων	11.352	10.804
Αριθμός εργαζομένων με συλλογική σύμβαση εργασίας	11.346	10.790
Συνολικός αριθμός ατυχημάτων	79	60
Συνολικός αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων	2	1
Δείκτης θανατηφόρων ατυχημάτων	1,30	0,77
Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων	2,68	1,99
Συνολικός αριθμός ημερών απουσίας λόγω ατυχημάτων	14.542	7.832
Δείκτης σοβαρότητας ατυχημάτων	0,49	0,26
Συνολικός αριθμός ημερών απουσίας από την εργασία	81.158	58.888
Δείκτης απουσιών	2,84%	2,21%
Περιβάλλον		
Αριθμός εγκαταστάσεων (λιγνιτικά κέντρα, θερμικές μονάδες παραγωγής, συγκροτήματα υδροηλεκτρικών κ.λπ.) με πιστοποιημένα Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης	18	18
Εκπομπές CO ₂ από την παραγωγή ηλεκτρισμού (χιλ. τόνοι)	47.598	41.337
Δικαιώματα εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (CO ₂) (χιλ. €)	57.086	187.517
Εκτάσεις ΔΕΗ εντός προστατευόμενων περιοχών Natura (υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις) (km ²)	65,30	65,30
Αγορά και Πελάτες		
Εγκατεστημένη ισχύς (MW)	12.384	12.800
Καθαρή παραγωγή ενέργειας (GWh)	40.004	37.190
Αριθμός παροχών μέσης και χαμηλής τάσης	7.388.636	7.385.302
Μερίδιο αγοράς στην εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁴	98,5%	98,3%
Κοινωνία		
Συνολικό ποσό που αναλογεί ως τέλος λιγνίτη («λιγνιτόσημο») στις τοπικές κοινωνίες (χιλ. €)	29.440	29.593

¹ Αναμορφωμένα στοιχεία τα οποία αντικατοπτρίζουν προσαρμογές, όπως επεξηγούνται στη σημείωση 36 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης (1^ο Ιανουαρίου 2013 – 31^ο Δεκεμβρίου 2013).

² Στη δαπάνη μισθοδοσίας του 2013, περιλαμβάνεται ποσό που αφορά εργαζόμενους, οι οποίοι απασχολούνται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ΕΤΕΑ, ΕΟΠΥΥ και το ΤΑΥΤΕΚΩ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 4147/2013. Δεν περιλαμβάνεται η μισθοδοσία προσωπικού που είναι ενσωματωμένη στις ενσώματες ακινητοποιήσεις και στο κόστος εξόρυξης λιγνίτη.

³ Τα μεγέθη έχουν αναπροσαρμοσθεί λόγω του τροποποιημένου ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζόμενους».

⁴ Εκτίμηση ετήσιου μέσου όρου λαμβάνοντας υπόψη τις πωλήσεις τρίτων προμηθευτών.

4.8 Δεσμεύσεις - Στόχοι

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τους στόχους που είχαν τεθεί για το 2013 και το βαθμό υλοποίησής τους, καθώς και τους στόχους μας για το 2014. Οι πίνακες ακολουθούν τη δομή του Απολογισμού.

Βιώσιμη Ανάπτυξη

Στόχοι 2013	Βαθμός Υλοποίησης
Επικοινωνία μέσω ερωτηματολογίου με τα ενδιαφερόμενα μέρη για τα θέματα βιώσιμης ανάπτυξης της ΔΕΗ.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητες 4.3 και 4.4)
Επικαιροποίηση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας καθορισμού ουσιαστών θεμάτων, ώστε να αντικατοπτρίζουν τη νέα δομή της ΔΕΗ.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 4.3)
Βελτίωση της εσωτερικής διαδικασίας για την κατάρτιση του απολογισμού ΕΚΕ και βιώσιμης ανάπτυξης.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 2)
Έκδοση απολογισμού ΕΚΕ και βιώσιμης ανάπτυξης κατά GRI G3.1 επιπέδου εφαρμογής B+.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 10.1)
Στόχοι 2014	
Ενίσχυση των δομών διαχείρισης της βιώσιμης ανάπτυξης. Έκδοση απολογισμού ΕΚΕ και βιώσιμης ανάπτυξης κατά GRI G3.1 επιπέδου εφαρμογής B+.	

Εργαζόμενοι

Στόχοι 2013	Βαθμός Υλοποίησης
Διαπραγμάτευση συμπληρωματικής Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας με επανακαθορισμό ειδικών επιδομάτων και πειθαρχικού ελέγχου.	Μερικώς (βλ. ενότητα 5.1)
Θέσπιση κανονισμού μεταθετότητας.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 5.1)
Σύνταξη Γραπτών Εκτιμήσεων Επαγγελματικού Κινδύνου για τρία λιγνιτωρυχεία της ΔΕΗ.	Μερικώς (βλ. ενότητα 5.6)
Πιστοποίηση κατά OHSAS 18001 του ορυχείου Νοτίου Πεδίου και της Διεύθυνσης Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης.	Σε εξέλιξη (βλ. ενότητα 5.6)
Εκπαιδεύσεις για θέματα Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης και Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Καταστάσεων.	Μερικώς (βλ. ενότητα 5.6)
Ανάπτυξη πολιτικής της ΔΕΗ για την απαγόρευση χρήσης αλκοόλ, εξαρτησιογόνων και τοξικών ουσιών στους χώρους εργασίας.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 5.6)
Τροποποίηση και επικαιροποίηση του Ειδικού Κανονισμού Φύλλων Αξιολόγησης.	Σε εξέλιξη (βλ. ενότητα 5.3)
Στόχοι 2014	
Προσλήψεις 600 ατόμων μόνιμου προσωπικού για κάλυψη αναγκών κυρίως του τεχνικού κλάδου σε Ορυχεία και Σταθμούς Παραγωγής και ειδικού επιστημονικού προσωπικού στις Επιτελικές Υπηρεσίες (οι σχετικές προκηρύξεις αναμένεται να δημοσιευθούν Σεπτέμβριο - Οκτώβριο 2014). Καθορισμός κινήτρων για τη μεταθετότητα προσωπικού σε «προβληματικές» περιοχές (νησιωτική χώρα). Σύνταξη Γραπτών Εκτιμήσεων Επαγγελματικού Κινδύνου για δύο λιγνιτωρυχεία της ΔΕΗ. Σχολιασμός χαρακτηριστικών ατυχημάτων, τα οποία συνέβησαν σε προσωπικό των Γενικών Διευθύνσεων Ορυχείων και Παραγωγής κατά τη διετία 2012-2013, και κοινοποίηση της ανάλυσης σε όλες τις υπηρεσιακές μονάδες με στόχο την πρόληψη παρόμοιων συμβάντων. Ολοκλήρωση της εκπαίδευσης του εξουσιοδοτημένου προσωπικού σε θέματα Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης. Έκδοση Εγχειριδίου για τον Ιατρό Εργασίας του Ομίλου της ΔΕΗ, στο πλαίσιο της ενημέρωσης και της υποστήριξης στα θέματα Ιατρικής της Εργασίας. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του προσωπικού σε θέματα προληπτικού ελέγχου υγείας. Πιστοποίηση κατά OHSAS 18001 του ορυχείου Νοτίου Πεδίου και της Διεύθυνσης Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης. Τροποποίηση και επικαιροποίηση του Ειδικού Κανονισμού Φύλλων Αξιολόγησης.	

Περιβάλλον

Στόχοι 2013	Βαθμός Υλοποίησης
Πιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης που εφαρμόζεται στο Λιγνιτικό Κέντρο Μεγαλόπολης, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001.	Σε εξέλιξη (βλ. ενότητα 6.1)
Πιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της Μονάδας V του ΑΗΣ Αλιβερίου, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001.	Σε εξέλιξη (βλ. ενότητα 6.1)
Έναρξη διαδικασιών πιστοποίησης του Συστήματος Διαχείρισης Ενέργειας που εφαρμόζεται στη Διεύθυνση Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 6.1)
Ολοκλήρωση της δοκιμής συνδυασμένης καύσης βιομάζας και λιγνίτη του ΑΗΣ Καρδιάς.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 6.4)
Βελτιστοποίηση του συστήματος διαχείρισης καυσίμου στους ΑΗΣ Αθερινόλακκου και Ρόδου, για την περαιτέρω εξοικονόμηση καυσίμου.	Μερικώς (βλ. ενότητα 6.4)
Καταγραφή της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια της ΔΕΗ.	Μερικώς (βλ. ενότητα 6.3)
Στόχοι 2014	
Πιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης που εφαρμόζεται στο Λιγνιτικό Κέντρο Μεγαλόπολης, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001.	
Πιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της Μονάδας V του ΑΗΣ Αλιβερίου, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001.	
Πιστοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Ενέργειας που εφαρμόζεται στη Διεύθυνση Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001.	
Πιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του ΑΗΣ Ρόδου, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001.	
Ολοκλήρωση της πιλοτικής εφαρμογής ξηρής αποθείωσης στη Μονάδα III του Αγίου Δημητρίου.	

Αγορά και Πελάτες

Στόχοι 2013	Βαθμός Υλοποίησης
Βελτίωση της εξυπηρέτησης των πελατών στα καταστήματα της ΔΕΗ με τη χρήση ενιαίων και αναγνωρίσιμων πελατοκεντρικών συστημάτων.	Σε εξέλιξη (βλ. ενότητα 7.2)
Πιλοτική εφαρμογή στους εργαζόμενους της Εταιρείας της έκδοσης λογαριασμού μέσω της υπηρεσίας ηλεκτρονικού λογαριασμού e-bill.	Δεν περιορίστηκε μόνο στους εργαζόμενους της ΔΕΗ, όπως είχε σχεδιαστεί πιλοτικά. Αντ' αυτού η υπηρεσία e-bill ενισχύθηκε για όλους τους χρήστες (βλ. ενότητα 7.1)
Έναρξη υπηρεσίας τηλεφωνικής διευθέτησης διακανονισμών.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 7.1)
Ολοκλήρωση μελέτης για την κεντρική διαχείριση/ομαδοποίηση παραπόνων και αιτημάτων πελατών.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 7.2)
Σχεδιασμός διαδικτυακού εργαλείου αξιολόγησης ενεργειακής κατάστασης κατοικιών.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 7.3)
Στόχοι 2014	
Ανάπτυξη πλήρους τηλεφωνικής εξυπηρέτησης των πελατών έως το τέλος του 2014.	
Ανάπτυξη νέας οπτικής ταυτότητας στο δίκτυο των καταστημάτων της Εμπορίας με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών.	
Βελτίωση των εσωτερικών διοικητικών λειτουργιών της Εμπορίας.	
Ανάπτυξη του e-bill λαμβάνοντας υπόψη τις καλύτερες πρακτικές (best practices) της αγοράς, ώστε σταδιακά η λήψη του λογαριασμού να είναι μόνο ηλεκτρονική.	
Δημιουργία αξίας στον πελάτη (brand) με την παροχή εγγύησης προέλευσης που θα επιβεβαιώνει ότι για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στις εγκαταστάσεις του δεσμεύτηκε αντίστοιχη ενέργεια που παράγεται από ΑΠΕ.	
Προσαρμογή των διαδικασιών εξυπηρέτησης πελατών στο νέο Κώδικα Προμήθειας.	

Κοινωνική Μέριμνα

Στόχοι 2013	Βαθμός Υλοποίησης
Συνέχιση συνεργασίας με μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα οργανώσεις για την υλοποίηση δράσεων με επίκεντρο το παιδί και τη γυναίκα.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 8.3)
Συνέχιση προγραμμάτων ανάπτυξης και ενίσχυσης των τοπικών κοινωνιών.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητες 8.2 και 8.3)
Εμπλουτισμός του Ιστορικού Αρχείου ΔΕΗ.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 8.6)
Επαναδραστηριοποίηση του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης της ΔΕΗ για επιμόρφωση ανέργων σε ειδικότητες για τις οποίες η Εταιρεία διαθέτει εξειδικευμένη τεχνογνωσία.	Ολοκληρώθηκε (βλ. ενότητα 8.6)
Στόχοι 2014	
Συνέχιση συνεργασίας με μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα οργανώσεις για την υλοποίηση δράσεων με επίκεντρο το παιδί και τη γυναίκα.	
Συνέχιση προγραμμάτων ανάπτυξης και ενίσχυσης των τοπικών κοινωνιών.	
Δράσεις για την κατάρτιση και τον επαγγελματικό προσανατολισμό νέων στο Νομό Φλώρινας.	

5. Εργαζόμενοι

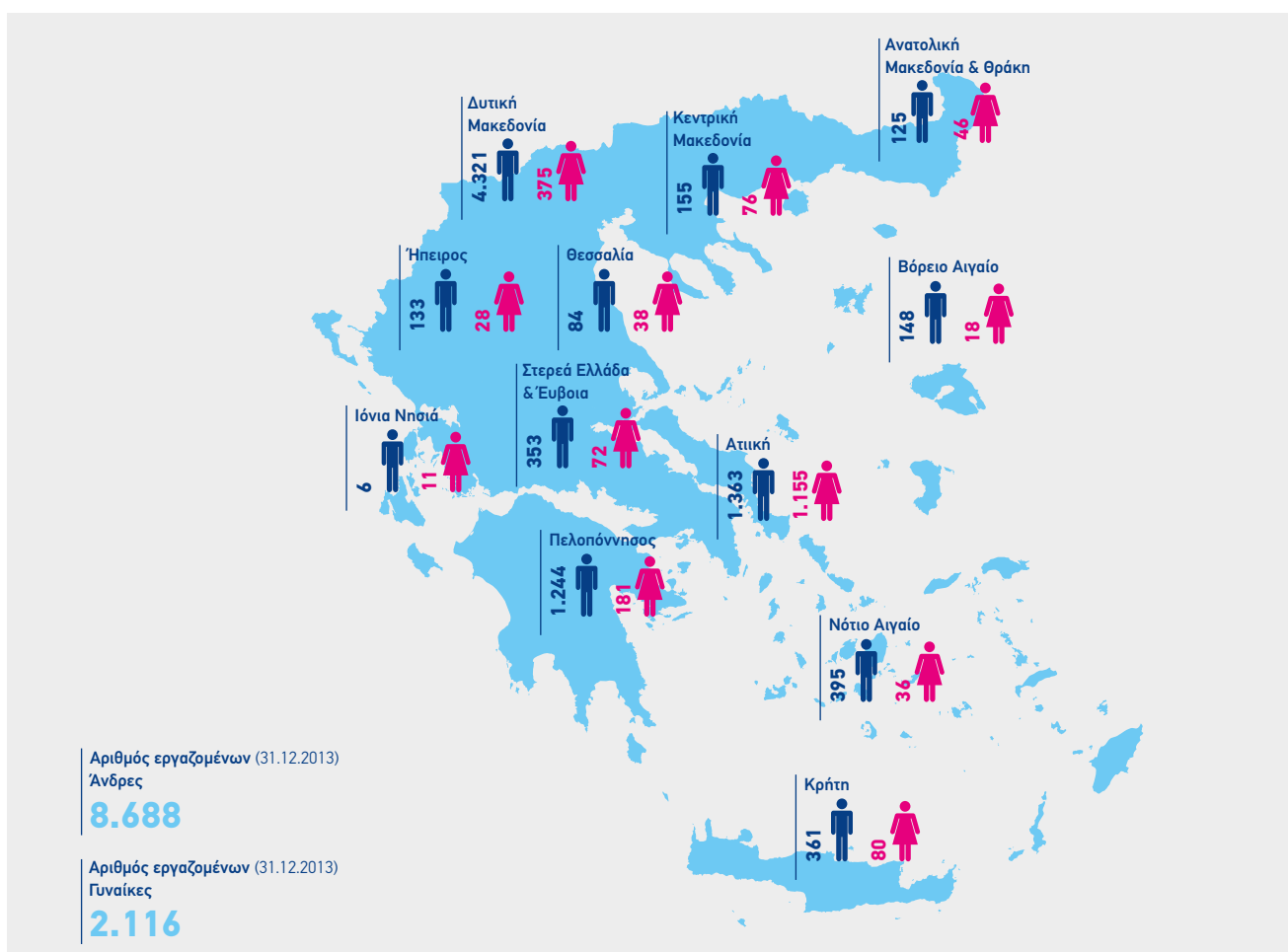
5.1 Στοιχεία Ανθρώπινου Δυναμικού

Στο τέλος του 2013 (31.12.2013) το τακτικό προσωπικό της ΔΕΗ ανήλθε σε 10.804 εργαζόμενους. Από αυτούς μόνο το 23% εργάζονται στην Αττική, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο ποσοστό απασχολείται στην περιφέρεια, κυρίως στις εξορυκτικές και παραγωγικές δραστηριότητες (ορυχεία και σταθμοί παραγωγής). Για τη ΔΕΗ ισχύουν ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις εντοπιότητας σύμφωνα με τις οποίες προτάσσονται στην κατάταξη των υπό πρόσληψη υποψηφίων οι μόνιμοι κάτοικοι των τοπικών/δημοτικών κοινοτήτων, των δημοτικών ενοτήτων και των Δήμων όπου είναι εγκατεστημένοι οι Σταθμοί Παραγωγής και τα Ορυχεία

της Εταιρείας. Η ως άνω εντοπιότητα δεν ισχύει για τα στελέχη της Εταιρείας.

Σαράντα πέντε (45) εργαζόμενοι είναι αποσπασμένοι εκτός ΔΕΗ. Η Εταιρεία, κατά πάγια πρακτική και σε συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία, διαθέτει υπαλλήλους με απόσπαση σε πολιτικά γραφεία μελών κυβέρνησης, σε βουλευτές, πολιτικά κόμματα, υπουργεία κ.λπ. Από τους 45 αποσπασμένους εργαζόμενους, οι 42 πληρώνονται από τη ΔΕΗ και προσμετρούνται στο τακτικό προσωπικό της ΔΕΗ, ενώ οι 3 πληρώνονται από τον φορέα στον οποίο έχουν αποσπαστεί.

Γεωγραφική Κατανομή Εργαζομένων ανά Φύλο

Κατανομή Εργαζομένων ανά Κατηγορία, Φύλο και Ηλικία

Αριθμός εργαζομένων 31.12.2013

Κατηγορίες εργαζομένων	Αριθμός εργαζομένων 31.12.2012	Άνδρες			Γυναίκες			Σύνολο
		< 30 ετών	31 - 50 ετών	> 50 ετών	< 30 ετών	31 - 50 ετών	> 50 ετών	
Στελεχιακό προσωπικό	133	0	9	94	0	7	12	122
Διοικητικό-οικονομικό προσωπικό	2.225	5	400	359	10	1.152	291	2.217
Τεχνικό-τεχνολογικό προσωπικό	1.425	4	643	542	2	154	41	1.386
Τεχνικό προσωπικό υποστήριξης	6.820	76	4.357	1.697	4	182	42	6.358
Εργατικό προσωπικό	632	5	237	227	1	76	56	602
Εξειδικευμένο προσωπικό	114	0	16	15	2	72	11	116
Σύμβουλοι	3	0	1	1	0	1	0	3
Σύνολο	11.352	90	5.663	2.935	19	1.644	453	10.804

Κατανομή Εργαζομένων με δυνατότητα συνταξιοδότησης την προσεχή πενταετία ανά Κατηγορία

Κατηγορίες εργαζομένων	Εκτιμώμενος αριθμός εργαζομένων με δυνατότητα συνταξιοδότησης την προσεχή πενταετία	Εκτιμώμενο ποσοστό εργαζομένων με δυνατότητα συνταξιοδότησης την προσεχή πενταετία
Στελεχιακό προσωπικό	30	25%
Διοικητικό-οικονομικό προσωπικό	380	17%
Τεχνικό-τεχνολογικό προσωπικό	280	20%
Τεχνικό προσωπικό υποστήριξης	1.930	30%
Εργατικό προσωπικό	155	26%
Εξειδικευμένο προσωπικό	25	22%
Σύμβουλοι	30	25%
Σύνολο	2.800	26%

Το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων (68%) είναι μεταξύ 31 και 50 ετών. Εκτιμάται ότι το 26% έχουν δυνατότητα συνταξιοδότησης εντός της προσεχούς πενταετίας, ενώ οποιαδήποτε πρόβλεψη για την προσεχή δεκαετία θεωρείται παρακινδυνευμένη, δεδομένης της γενικότερης ρευστότητας και αβεβαιότητας που αφορά στο μελλοντικό ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη διάρθρωση της Εταιρείας. Επίσης, οι συχνές αλλαγές που παρουσιάζονται στις συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενδέχεται να επιφέρουν πάρα πολλές συνταξιοδοτήσεις.

Η ΔΕΗ υπόκειται σε νόμους και διατάξεις που εφαρμόζονται σε εταιρείες του Ελληνικού Δημόσιου τομέα και επηρεάζουν συγκεκριμένες διαδικασίες, όπως η πρόσληψη νέων εργαζομένων. Η Διοίκηση έχει αναγνωρίσει τον μεγάλο

μέσο όρο ηλικίας του ανθρώπινου δυναμικού και τον περιορισμό για νέες προσλήψεις ως παράγοντες με πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στην άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Εταιρείας.

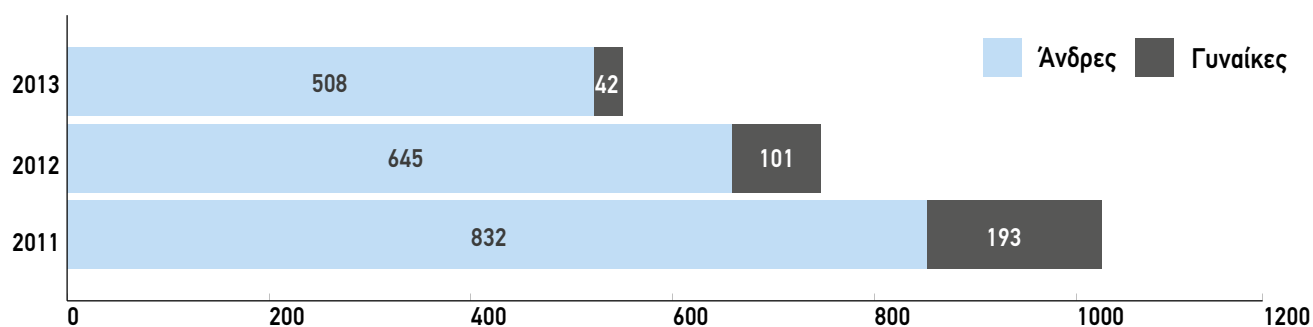
Το 2013 με την απόφαση 93/2013 του Διευθύνοντος Συμβούλου θεσπίστηκε ο κανονισμός μεταθετότητας του προσωπικού της ΔΕΗ, ο οποίος περιλαμβάνει τον καθορισμό του πλαισίου, των διαδικασιών και των κριτηρίων για την υλοποίηση μεταθέσεων των εργαζομένων της Εταιρείας με στόχο την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών της που προκύπτουν, κυρίως, είτε λόγω αποχωρήσεων προσωπικού, είτε λόγω τροποποίησης δραστηριοτήτων των υπηρεσιακών Μονάδων, είτε ανάληψης από αυτές νέων δραστηριοτήτων.

Οι εργαζόμενοι της ΔΕΗ είναι πλήρους απασχόλησης. Σε σύνολο 10.804 εργαζομένων, 10.790 απασχολούνται με συμβάσεις αορίστου χρόνου και καλύπτονται από την Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας που υπογράφηκε στις 13.6.2012, και 14 απασχολούνται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Το 2013 παραδόθηκαν στη Διοίκηση της ΔΕΗ τα αποτελέσματα των εργασιών της Διεύθυνσης Ανθρώπινων Πόρων και Οργάνωσης για τον επανακαθορισμό των ειδικών επιδομάτων και του πειθαρχικού ελέγχου. Τα αποτελέσματα προέκυψαν σε συνεργασία με εκπροσώπους των εργαζομένων, ώστε να χρησιμοποιηθούν στη νέα Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Εκκρεμεί η υπογραφή της νέας Σύμβασης.

Το 2013, η Εταιρεία, κατόπιν δικαστικής απόφασης, υλοποίησε δύο (2) προσλήψεις μόνιμου προσωπικού (2 άνδρες, ένας κάτω των 30 ετών στη Δυτική Μακεδονία και ένας μεταξύ 30 και 50 ετών στην Αττική). Παράλληλα, για την κάλυψη συγκεκριμένων επιχειρησιακών αναγκών, πραγματοποιήθηκαν το 2013 προσλήψεις 1.810 εποχικών υπαλλήλων.

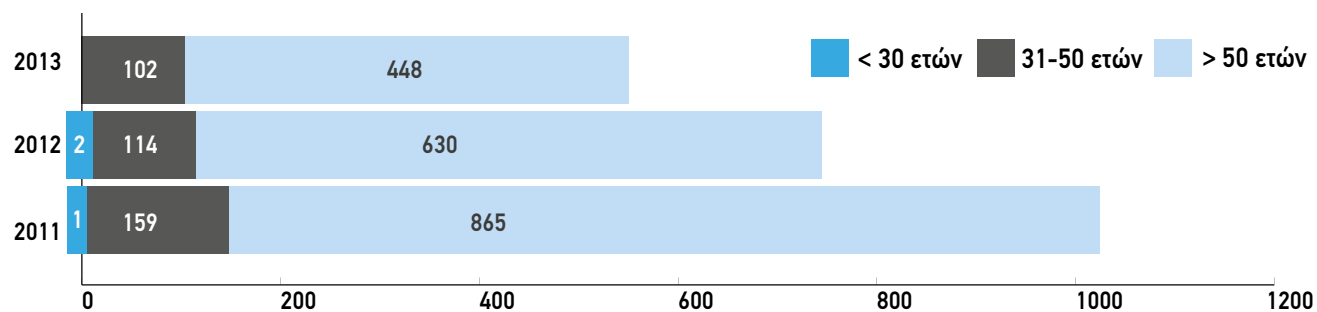
Στο τέλος του 2012, ο αριθμός των εργαζομένων της ΔΕΗ ήταν 11.352. Ένα χρόνο μετά η Εταιρεία απασχολούσε 10.804 εργαζόμενους (το ποσοστό αποχώρησης υπολογίζεται στο 5%).

Αποχωρήσεις Εργαζομένων ανά Φύλο

Φύλο	Αριθμός αποχωρήσεων 2011		Αριθμός αποχωρήσεων 2012		Αριθμός αποχωρήσεων 2013	
Άνδρες	832	(81%)	645	(86%)	508	(92%)
Γυναίκες	193	(19%)	101	(14%)	42	(8%)
Σύνολο	1.025		746		550	

Αποχωρήσεις Εργαζομένων ανά Ηλικία

Ηλικία	Αριθμός αποχωρήσεων 2011		Αριθμός αποχωρήσεων 2012		Αριθμός αποχωρήσεων 2013	
< 30 ετών	1	(0%)	2	(0%)	0	(0%)
31 έως 50 ετών	159	(16%)	114	(15%)	102	(19%)
> 50 ετών	865	(84%)	630	(84%)	448	(81%)
Σύνολο	1.025		746		550	

Αποχωρήσεις Εργαζομένων ανά Περιφέρεια

Περιφέρεια	Αριθμός αποχωρήσεων 2011	Αριθμός αποχωρήσεων 2012	Αριθμός αποχωρήσεων 2013
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	22	9	4
Αττική	298	129	73
Βόρειο Αιγαίο	19	11	7
Δυτική Μακεδονία	325	368	347
Ήπειρος	26	14	5
Θεσσαλία	43	13	5
Ιόνια Νησιά	8	4	0
Κεντρική Μακεδονία	50	24	8
Κρήτη	32	11	21
Νότιο Αιγαίο	43	19	16
Πελοπόννησος	101	109	46
Στερεά Ελλάδα και Εύβοια	51	35	18
Άγνωστη Περιφέρεια*	7	-	-
Σύνολο	1.025	746	550

* Δεν έχει καταγραφεί η περιφέρεια.

Γονικές άδειες

Οι μισθωτές-μητέρες μπορούν να επιλέγουν να λάβουν σωρευτική άδεια με αποδοχές αντί του μειωμένου ημερήσιου ωραρίου λόγω μητρότητας, μετά τη λήξη της άδειας τοκετού, ως εξής:

- Μισθωτές-μητέρες ενός παιδιού, 10 μήνες
- Μισθωτές-μητέρες διδύμων, τριδύμων κ.λπ., 14 μήνες
- Πολύτεκνες μητέρες (4 παιδιά και άνω), 17 μήνες

δηλώνοντας υπεύθυνα ότι:

- Αμετακλήτως, δεν θα αποχωρήσουν οικειοθελώς από την Εταιρεία μέχρις ότου το παιδί τους συμπληρώσει το 5^ο ή το 6^ο έτος της ηλικίας κατά περίπτωση.
- Έχοντας υπόψη ότι ο χρόνος σωρευτικής άδειας δεν θα υπολογίζεται ως συντάξιμος, εφόσον δεν έχουν εκπληρώσει την ως άνω δέσμευση, στην περίπτωση που θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή/και επιθυμούν να αποχωρήσουν από την Υπηρεσία πριν τη συμπλήρωση του 5^{ου} ή του 6^{ου} έτους ηλικίας του παιδιού, θα καταβάλουν στην Εταιρεία το ποσό που αντιστοιχεί στις αποδοχές που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της σωρευτικής άδειας που έλαβαν αντί του μειωμένου ωραρίου.

Οι μισθωτοί-πατέρες μπορούν και εκείνοι να λάβουν γονική άδεια ως εξής:

- Σε περίπτωση που η σύζυγος-μητέρα δεν βρίσκεται στη ζωή, εξομοιώνονται πλήρως με τις μητέρες: μπορούν να κάνουν χρήση είτε του μειωμένου ημερήσιου ωραρίου, είτε να λάβουν την αντίστοιχη σωρευτική άδεια με αποδοχές, με τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν κατά τα παραπάνω για τις μητέρες-μισθωτές.
- Σε περίπτωση που η σύζυγος-μητέρα απασχολείται στη ΔΕΗ, να κάνουν χρήση, αντ' αυτής, του μειωμένου ημερήσιου

ωραρίου (2 ώρες ημερησίως μέχρι τη συμπλήρωση του 2^{ου} έτους του παιδιού και 1 ώρα ημερησίως μέχρι τη συμπλήρωση και του 5^{ου} έτους του παιδιού).

- Σε περίπτωση που η σύζυγος-μητέρα εργάζεται σε άλλο φορέα, και με την προϋπόθεση ότι δεν κάνει η ίδια χρήση γονικής άδειας, μπορούν να την υποκαταστήσουν στα αντίστοιχα δικαιώματά της.

Το 2013 αιτήθηκαν και έλαβαν γονική άδεια 27 άνδρες και 204 γυναίκες. Εντός του έτους 25 άνδρες και 175 γυναίκες επέστρεψαν στην εργασία τους με την ολοκλήρωση της άδειάς τους. Επίσης, δεν σημειώθηκε περιστατικό αποχώρησης εργαζόμενου το 2013 πριν ολοκληρωθούν 12 μήνες από την επιστροφή του από γονική άδεια. Η Εταιρεία ποτέ μέχρι τώρα δεν έχει καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας σε μισθωτούς που επιστρέφουν από σωρευτική άδεια μητρότητας. Εάν το επιθυμούν οι ίδιοι, οι μισθωτοί μπορούν να αποχωρήσουν, σύμφωνα όμως με τους όρους της ως άνω υπεύθυνης δήλωσης.

Συνδικαλιστικές οργανώσεις

Η ΔΕΗ στηρίζει την ελευθερία συνδικαλισμού του προσωπικού της και παρέχει ώρες συνδικαλιστικής άδειας στους δικαιούχους. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις του προσωπικού καλύπτουν εργαζόμενους διαφορετικών ειδικοτήτων και γεωγραφικών περιοχών. Εντός της Εταιρείας δραστηριοποιείται η Γενική Ομοσπονδία Προσωπικού της ΔΕΗ Κλάδου Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΓΕΝΟΠ/ΔΕΗ-ΚΗΕ), στην οποία υπάγονται 24 σύλλογοι με 8.983 εγγεγραμμένους εργαζόμενους της ΔΕΗ για το 2013, η Ομοσπονδία Εργαζομένων Κλάδου Ηλεκτρικής Ενέργειας, με 3 συλλόγους και 182 εγγεγραμμένους εργαζόμενους, καθώς και 3 ακόμα ανεξάρτητοι σύλλογοι στους οποίους είναι εγγεγραμμένοι 372 εργαζόμενοι.

Η λειτουργία του Τομέα Απασχόλησης και Σχέσεων με Οργανώσεις Προσωπικού εντός της Διεύθυνσης Ανθρώπινων Πόρων και Οργάνωσης, με αρμοδιότητα το χειρισμό των θεμάτων που αφορούν τις συνδικαλιστικές οργανώσεις του προσωπικού, αποδεικνύει τη συμμετοχική προσέγγιση της Διοίκησης προς τους εργαζόμενους.

5.2 Εκπαίδευση και Ανάπτυξη

Η Διεύθυνση Εκπαίδευσης της ΔΕΗ παρακολουθεί, διαχειρίζεται και αξιολογεί τις εκπαιδευτικές ανάγκες των εργαζομένων, στοχεύοντας στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Εταιρείας και την επίτευξη των στρατηγικών της στόχων. Τα συστήματα που χρησιμοποιούνται στο εκπαιδευτικό έργο καλύπτουν την ανάλυση και τον εντοπισμό των εκπαιδευτικών αναγκών, το σχεδιασμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, την επιλογή των εκπαιδευόμενων, την επιλογή εκπαιδευτών, την οργάνωση και υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, και την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου (κύκλος εκπαίδευσης).

Η ΔΕΗ διαθέτει 4 εκπαιδευτικά κέντρα, ένα στην Αττική (στο Νέο Φάληρο με 10 αίθουσες και 7 εργαστήρια), ένα στην Πελοπόννησο (στη Μεγαλόπολη με 6 αίθουσες και 7 εργαστήρια) και δύο στη Δυτική Μακεδονία (στην Πτολεμαΐδα με 9 αίθουσες και 8 εργαστήρια, και στην Καρδιά με 11 αίθουσες, 12 εργαστήρια και 1 εργαστήριο προσομοιωτή). Επίσης, στα κεντρικά γραφεία της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, στην Αθήνα, λειτουργούν 4 αίθουσες.

Οι εργαζόμενοι της ΔΕΗ συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα για τεχνικά και γενικότερου ενδιαφέροντος θέματα, μεταπτυχιακά προγράμματα, προγράμματα ξένων γλωσσών, διαλέξεις, συνέδρια και σεμινάρια.

Το 2013 συνεχίστηκαν οι εκπαιδεύσεις στο προσωπικό

φύλαξης/ασφάλειας των εγκαταστάσεων της ΔΕΗ. Σε σύνολο 271 εργαζομένων φύλαξης, 57 εργαζόμενοι παρακολούθησαν συνολικά 1.140 ώρες εκπαίδευσης του εκπαιδευτικού προγράμματος «Εκπαίδευση μόνιμου προσωπικού ασφάλειας της ΔΕΗ σε θέματα στελεχών υπηρεσιών ασφαλείας». Στόχος της εκπαίδευσης αυτής ήταν η συμμετοχή του προσωπικού φύλαξης στις εξετάσεις πιστοποίησης «Προσωπικού Ιδιωτικής Ασφάλειας», σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία (Ν. 3707/2008 και ΚΥΑ 1016/109/183-ΦΕΚ Β/606/05.03.2012). Η Πιστοποίηση παρέχεται μετά από επιτυχή γραπτή και προφορική εξέταση του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού και του Κέντρου Μελετών Ασφαλείας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

Παράλληλα υλοποιήθηκαν προγράμματα εκπαίδευσης που στόχευαν στην ενίσχυση των ηγετικών ικανοτήτων και της αποτελεσματικότητας των στελεχών μας. Σε συνεργασία με το Εργαστήριο Επενδυτικών Εφαρμογών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών υλοποιήθηκαν τα κάτωθι προγράμματα:

- «Marketing Υπηρεσιών», το οποίο παρακολούθησαν 20 στελέχη.
- «Τα Χρηματοοικονομικά και η Διαχείριση των Κινδύνων στην Ενέργεια», το οποίο παρακολούθησαν 13 στελέχη.

Για το 2013 έχουν καταγραφεί συνολικά 77.931 ανθρωπώρες εκπαίδευσης, με το μέσο όρο ωρών εκπαίδευσης ανά συμμετέχοντα να ανέρχεται στις 13 ώρες. Επί συνόλου 6.045 συμμετεχόντων, 4.619 ήταν άνδρες και 1.426 γυναίκες με μέσο όρο εκπαίδευσης ανά συμμετέχοντα 12 ώρες και 15 ώρες αντίστοιχα. Στο σύνολο των εργαζομένων ο μέσος όρος εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο ήταν 7 ώρες, με 6,5 ώρες για τους άνδρες και 10 ώρες για τις γυναίκες.

Κατηγορίες εργαζομένων	2011 ¹			2012 ²			2013		
	Συμμετοχές σε εκπαυσεις	Σύνολο ωρών εκπαίδευσης	Μ.Ο. ωρών εκπαίδευσης/συμμετέχοντα	Συμμετοχές σε εκπαυσεις	Σύνολο ωρών εκπαίδευσης	Μ.Ο. ωρών εκπαίδευσης/συμμετέχοντα	Συμμετοχές σε εκπαυσεις	Σύνολο ωρών εκπαίδευσης	Μ.Ο. ωρών εκπαίδευσης/συμμετέχοντα
Στελεχιακό προσωπικό	44	368	8,36	9	108	12,00	33	306	9,27
Διοικητικό-οικονομικό προσωπικό	1.016	16.276	16,02	882	16.075	18,23	1.413	22.364	15,83
Τεχνικό-τεχνολογικό προσωπικό	1.057	35.825	33,89	501	8.736	17,44	784	13.838	17,65
Τεχνικό προσωπικό υποστήριξης	3.908	141.078	36,10	3.335	40.755	12,22	3.085	34.816	11,29
Εργατικό προσωπικό	274	9.025	32,94	269	5.872	21,83	205	2.415	11,78
Εξειδικευμένο προσωπικό	3	63	21,00	7	57	8,14	143	934	6,53
Σύμβουλοι	1	8	8,00	-	-	-	1	5	5,00
Άνευ κατηγορίας ³	516	4.269	8,27	278	2.814	10,12	381	3.253	8,54
Σύνολο	6.819	206.912	30,34	5.281	74.417	14,09	6.045	77.931	12,89

¹ Οι ώρες εκπαίδευσης για το 2011 αναφέρονται στο προσωπικό της ΔΕΗ και στο προσωπικό του αποσχισθέντος ΑΔΜΗΕ.

² Στις ώρες εκπαίδευσης του 2012 συμπεριλαμβάνονται και τα εκπαιδευτικά προγράμματα που παρακολούθησαν εργαζόμενοι του κλάδου Διανομής στις αρχές του 2012, πριν την απόσχιση του ΔΕΔΔΗΕ.

³ Δεν έχει καταγραφεί σε ποια κατηγορία ανήκε ο συμμετέχων.

5.3 Αξιολόγηση Εργαζομένων

Η εφαρμογή προγραμμάτων αξιολόγησης των εργαζομένων επιδρά θετικά στην οργάνωση της Εταιρείας, επιβραβεύοντας την καλή επαγγελματική απόδοση των εργαζομένων και ενθαρρύνοντας την προσπάθεια βελτίωσης της απόδοσης. Η ΔΕΗ εφαρμόζει, από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της, σύστημα αξιολόγησης των εργαζομένων. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται μία φορά το χρόνο βάσει του Ειδικού Κανονισμού Φύλλων Αξιολόγησης που ισχύει. Το έτος 2013 αξιολογήθηκε το σύνολο του τακτικού προσωπικού με συμβάσεις αορίστου χρόνου και ξεκίνησε η διαδικασία τροποποίησης και επικαιροποίησης του Ειδικού Κανονισμού Φύλλων Αξιολόγησης.

5.4 Ίσες Ευκαιρίες και Σεβασμός στα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Η Εταιρεία φροντίζει διαρκώς για τη διαμόρφωση ενός εργασιακού περιβάλλοντος ίσων ευκαιριών και αμοιβαίου σεβασμού, χωρίς διακρίσεις. Μέχρι σήμερα δεν έχει καταγραφεί ή αναφερθεί κανένα περιστατικό διάκρισης.

Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί αδιαμφισβήτητη αρχή για τη ΔΕΗ. Είμαστε αντίθετοι σε κάθε είδους καταναγκαστική ή παιδική εργασία. Η Εταιρεία συμμορφώνεται πλήρως με τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις σχετικά με την παιδική εργασία και εφαρμόζει διαδικασίες οι οποίες αποκλείουν την εμφάνιση τέτοιων περιστατικών. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, έτσι και κατά το 2013 δεν αναφέρθηκε κανένα περιστατικό καταναγκαστικής ή παιδικής εργασίας. Επιπρόσθετα, δεν έχει αναφερθεί κανένα περιστατικό παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δικαιωμάτων αυτόχθονων πληθυσμών. Με απόλυτο σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και σε εφαρμογή της σχετικής εθνικής νομοθεσίας, στη ΔΕΗ δεν πραγματοποιείται καμία διάκριση, μισθολογική ή άλλη, με βάση το φύλο, την ηλικία, τη φυλή, το χρώμα, την καταγωγή, την εθνική ή εθνοτική προέλευση των εργαζομένων.

5.5 Πρόσθετες Παροχές

Με σκοπό τη διατήρηση υψηλού επιπέδου, πέραν της επαγγελματικής και στην προσωπική ζωή των εργαζομένων της, η Εταιρεία, εκτός από τη βασική αμοιβή του κάθε εργαζόμενου, προσφέρει μια σειρά από πρόσθετες παροχές στο τακτικό της προσωπικό. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες:

- Μειωμένο τιμολόγιο κατανάλωσης ρεύματος.
- Χορήγηση χαμηλότοκων δανείων για την αγορά ή επισκευή πρώτης κατοικίας.
- Χορήγηση βοηθημάτων για σοβαρούς λόγους υγείας των εργαζομένων.
- Ειδικές άδειες με αποδοχές, για τις περιπτώσεις έκτακτων αναγκών των εργαζομένων.
- Εκπαίδευση (εκπαιδευτικά σεμινάρια, ξένες γλώσσες, μεταλκειακά, μεταπτυχιακά προγράμματα κ.λπ.).
- Δωρεάν συμμετοχή των παιδιών των εργαζομένων σε

ιδιόκτητους βρεφονηπιακούς σταθμούς και συμμετοχή στις δαπάνες σε ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς σταθμούς και κατασκηνώσεις.

- Κινητό τηλέφωνο στα στελέχη με δωρεάν ενδοεταιρική σύνδεση.
- Μεταφορά εργαζομένων με υπηρεσιακά οχήματα, στις περιπτώσεις που ο τόπος απασχόλησης απέχει σημαντικά από τα αστικά κέντρα ή τις πόλεις.
- Λειτουργία κυλικίων και δυνατότητα σίτισης σε εστιατόρια Μονάδων της Εταιρείας, με τιμές προϊόντων κάτω του εμπορικού κόστους.
- Απονομή ηθικών επαίνων στα παιδιά των εργαζομένων της Εταιρείας που πρώτευαν στις σπουδές τους στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση. Διοργανώθηκαν τελετές, στην Αθήνα και στη Βόρεια Ελλάδα.
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού σε παιδιά εργαζομένων και συνταξιούχων της Εταιρείας. Το 2013 συμμετείχαν 73 παιδιά.

5.6 Υγεία και Ασφάλεια

Η ΔΕΗ προσεγγίζει την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων της σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου της ΔΕΗ για την υγεία και ασφάλεια και την πολιτική πρόληψης ατυχημάτων. Η Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΔΥΑΕ), η οποία είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των θεμάτων αυτών στη ΔΕΗ (ως Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης), διαθέτει από το Μάρτιο του 2012 πιστοποιητικό κατά ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2008 για το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας που εφαρμόζει και καλύπτει τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Παροχή υπηρεσιών Ιατρικής της Εργασίας.
- Παροχή υπηρεσιών Τεχνικών Ασφάλειας, συντονισμός και υποστήριξη του έργου τους.
- Επιθεωρήσεις εργασιακού περιβάλλοντος σε θέματα υγείας και ασφάλειας.
- Εκπόνηση μελετών εκτίμησης επικινδυνότητας.
- Εκτέλεση μετρήσεων βλαπτικών παραγόντων.
- Σύνταξη προδιαγραφών και τεχνική αξιολόγηση εξοπλισμού ασφαλούς εργασίας και πυρασφάλειας.
- Υποστηρικτικές υπηρεσίες σε θέματα διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων.
- Καταγραφή και στατιστική ανάλυση εργατικών ατυχημάτων.
- Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και υποστηρικτικές υπηρεσίες σε θέματα εκπαίδευσης για την υγεία και ασφάλεια.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση ασκήσεων σε θέματα αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων.
- Υποστήριξη σε θέματα Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης και Πολιτικής Προστασίας.

Επίσης, η ΔΥΑΕ, από το 2012, είναι αδειοδοτημένη Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης με δυνατότητα να παρέχει υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης σε πελάτες εντός και εκτός του Ομίλου της ΔΕΗ.

Κατά το 2013 πραγματοποιήθηκαν 3 γραπτές εκτιμήσεις επαγγελματικού κινδύνου σε Μονάδες του Ομίλου της ΔΕΗ, στο λιγνιτωρυχείο της Μεγαλόπολης, στον Αυτόνομο Σταθμό Παραγωγής Λέσβου και σε εγκαταστάσεις του ΔΕΔΔΗΕ στην περιοχή του Βόλου.

Πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία από ανεξάρτητους φορείς οι ετήσιες επιτηρήσεις των Συστημάτων Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, σύμφωνα με το Πρότυπο ΕΛΟΤ-1801 των ΑΗΣ Κομοτηνής, Αθρινόλακκου, Μελίτης, Μεγαλόπολης Β', Χανίων και ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου. Το ορυχείο Νότιου Πεδίου και η Διεύθυνση Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης βρίσκονται σε διαδικασία πιστοποίησης κατά ΟHSAS 18001/ΕΛΟΤ 1801 για τα Συστήματα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας που εφαρμόζουν, με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από τη Γενική Διεύθυνση Ορυχείων. Η πιστοποίησή τους αναμένεται εντός του 2014 και θα αποτελούν δύο από τις μεγαλύτερες βιομηχανικές μονάδες της Ελλάδας πιστοποιημένες κατά το εν λόγω πρότυπο. Τον Οκτώβριο του 2013 υπογράφηκε Σύμβαση για την ανάπτυξη συστημάτων Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία σε έξι ακόμη ΑΗΣ (Αμυνταίου, Καρδιάς, Αλιβερίου, Λαυρίου, Μεγαλόπολης Α' και Σορωνής Ρόδου).

Στην πολιτική υγείας και ασφάλειας του Ομίλου της ΔΕΗ γίνεται σαφής αναφορά στη διαρκή διαβούλευση με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις του προσωπικού και τους εκπροσώπους των εργαζομένων για τα θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία. Η επικοινωνία της ΔΥΑΕ με τους εργαζόμενους είναι δεδομένη και συνεχής, αν και δεν διέπεται από κάποια επίσημη συμφωνία.

Σύσταση Κλιμακίου Κοινωνικών Λειτουργιών

Το Δεκέμβριο του 2013 συστάθηκε «Κλιμάκιο Κοινωνικών Λειτουργιών» στον Τομέα Ιατρικής της Εργασίας της ΔΥΑΕ. Στις αρμοδιότητες του Κλιμακίου περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- ατομική και οικογενειακή συμβουλευτική για αντιμετώπιση χρόνιων και εκτάκτων καταστάσεων που επιφέρουν απρόοπτες και σοβαρές συνέπειες σε μισθωτούς και τις οικογένειές τους,
- παρέμβαση για συμπαράσταση και βοήθεια σε περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών που επιφέρουν συνέπειες στη σωματική και ψυχική υγεία των παθόντων ή στα μέλη των οικογενειών τους,
- στενή συνεργασία με τον Ιατρό Εργασίας σε περιπτώσεις που κατά την κρίση του απαιτείται συμπαράσταση και στήριξη,
- παροχή πληροφοριών και παραπομπή ατόμων σε αρμόδιες υπηρεσίες, με σκοπό την εξασφάλιση άλλων κοινωνικών ή οικονομικών παροχών εκτός της ΔΕΗ,
- εξυπηρέτηση μισθωτών που στερούνται ή έχουν ακατάλληλο συγγενικό περιβάλλον και έχουν ανάγκη κοινωνικής προστασίας,
- διενέργεια κοινωνικών ερευνών, για οποιονδήποτε λόγο η ΔΕΗ το κρίνει απαραίτητο,

- συνεργασία με ψυχολόγους, ψυχιάτρους, κέντρα ψυχικής υγείας ή απεξάρτησης, εάν κριθεί απαραίτητο από τους αρμόδιους Ιατρούς Εργασίας.

Απαγόρευση χρήσης αλκοόλ, εξαρτησιογόνων και τοξικών ουσιών στους χώρους εργασίας

Με επιστολή του Γενικού Διευθυντή Ανθρώπινων Πόρων (ΔΥΑΕ/525/15.2.2013) προς όλο το προσωπικό της Εταιρείας εκδόθηκαν κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την απαγόρευση της χρήσης αλκοόλ, εξαρτησιογόνων και τοξικών ουσιών στους χώρους εργασίας.

Επίσης, η ΔΕΗ συμμετείχε στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «European Workplace and Alcohol - EWA» με στόχο την ευαισθητοποίηση των εργαζομένων αναφορικά με την ασφαλή χρήση του αλκοόλ. Η υλοποίηση του Προγράμματος στην Ελλάδα έγινε από το Ινστιτούτο Προληπτικής, Περιβαλλοντικής και Εργασιακής Ιατρικής PROLEPSIS, με τη συνεργασία της Ιατρικής Σχολής Αθηνών. Στο πλαίσιο αυτό η ΔΥΑΕ οργάνωσε ενημέρωση του προσωπικού στα κεντρικά κτίρια της ΔΕΗ. Ακολούθησαν δύο επιτόπου ενημερώσεις στο λιγνιτωρυχείο Μεγαλόπολης καθώς και άλλες δύο στους δύο ΑΗΣ Μεγαλόπολης (Α' και Β' αντίστοιχα).

Εκπαίδευση σε θέματα υγείας και ασφάλειας

Η εκπαίδευση για τα θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία είναι αναπόσπαστο μέρος της βασικής και της ειδικής τεχνικής εκπαίδευσης του προσωπικού. Εκπαίδευση πραγματοποιείται επί τόπου στις Μονάδες, όπου τα προγράμματα εκπαίδευσης καταρτίζονται με συνεργασία του Ιατρού Εργασίας, του Τεχνικού Ασφάλειας και του Διευθυντή της υπηρεσιακής Μονάδας, και μέσω εκπαιδευτικών σεμιναρίων που οργανώνονται από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

Οι εκπαιδεύσεις καλύπτουν θέματα υγείας, ιατρικής και ασφάλειας της εργασίας, πρώτων βοηθειών, καθώς και ασφαλούς χρήσης του εργασιακού εξοπλισμού και των μέσων ατομικής προστασίας. Επίσης, οι εργαζόμενοι ενημερώνονται για μεταδιδόμενα νοσήματα και συμμετέχουν σε ασκήσεις αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων, σε συνεργασία με τοπικούς φορείς, φορείς της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και κατά περίπτωση τις ένοπλες δυνάμεις. Το 2013 το 50% του εξουσιοδοτημένου προσωπικού παρακολούθησε εκπαιδεύσεις σε θέματα Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης, ενώ υλοποιήθηκε το σύνολο των προγραμματισμένων εκπαιδεύσεων για τους συμμετέχοντες στα Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Καταστάσεων.

Οι Ιατροί Εργασίας, στο πλαίσιο της εκπαίδευσης/ ενημέρωσης στα θέματα υγείας, ιατρικής και ασφάλειας της εργασίας ενημερώνουν το προσωπικό και για σοβαρές ασθένειες.

Μονάδες ΔΕΗ	2011			2012			2013		
	Συμμετοχές σε εκπαιδεύσεις	Σύνολο ωρών εκπαίδευσης	Μ.Ο. ωρών εκπαίδευσης ανά συμμετέχοντα	Συμμετοχές σε εκπαιδεύσεις	Σύνολο ωρών εκπαίδευσης	Μ.Ο. ωρών εκπαίδευσης ανά συμμετέχοντα	Συμμετοχές σε εκπαιδεύσεις	Σύνολο ωρών εκπαίδευσης	Μ.Ο. ωρών εκπαίδευσης ανά συμμετέχοντα
Γενική Διεύθυνση Ορυχείων	2.235	27.256	12,20	2.157	21.180	9,82	2.628	27.285	10,38
Γενική Διεύθυνση Παραγωγής	732	6.832	9,33	871	7.432	8,53	805	6.506	8,08
Γενική Διεύθυνση Μεταφοράς	60	525	8,75	-	-	-	-	-	-
Γενική Διεύθυνση Διανομής	11	336	30,55	44	597	13,57	-	-	-
Γενική Διεύθυνση Εμπορίας	-	-	-	2	70	35,00	153	870	5,69
Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών	2	80	40,00	3	18	6,00	13	67	5,15
Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινων Πόρων	87	870	10,00	12	80	6,67	277	1.734	6,26
Γενική Διεύθυνση Υποστηρικτικών Υπηρεσιών	-	-	-	62	583	9,40	277	2.755	9,95
Λοιπές Μονάδες	28	236	8,43	29	216	7,45	66	343	5,20
Σύνολο	5.281	36.135	14,09	3.180	30.176	9,49	4.219	39.560	9,38

Σημείωση: Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον πίνακα αφορούν εκπαίδευση που χειρίζεται/διοργανώνει η Διεύθυνση Εκπαίδευσης (δεν περιλαμβάνουν εκπαίδευση που πραγματοποιείται επί τόπου στις Μονάδες από τις επιμέρους Διευθύνσεις). Το 2013 οι άνδρες παρακολούθησαν 34.087 ώρες εκπαίδευσης και οι γυναίκες 5.473 ώρες.

Επίδοση Υγείας και Ασφάλειας

Στοιχεία Υγείας και Ασφάλειας ΔΕΗ	2011	2012	2013
Συνολικός αριθμός ατυχημάτων ¹	122	79	60
Συνολικός αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων	1	2	1
Δείκτης θανατηφόρων ατυχημάτων ²	0,41	1,30	0,77
Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων ³	2,89	2,68	1,99
Συνολικός αριθμός ημερών απουσίας λόγω ατυχημάτων	16.186	14.542	7.832
Δείκτης σοβαρότητας ατυχημάτων ⁴	0,38	0,49	0,26
Συνολικός αριθμός ημερών απουσίας από την εργασία ⁵	169.372	81.158	58.888
Δείκτης απουσιών ⁵	3,50%	2,84%	2,21%

¹ Στον αριθμό των ατυχημάτων και στους αντίστοιχους δείκτες έχουν περιληφθεί όλα τα ατυχήματα που έχουν συμβεί κατά την εργασία του τακτικού και εποχικού/έκτακτου προσωπικού και έχουν προκαλέσει απουσία από την εργασία άνω των τριών (3) ημερολογιακών ημερών. Δεν έχουν συμπεριληφθεί τα ατυχήματα κατά τη διαδρομή από και προς την εργασία όπως και τα παθολογικά επεισόδια, τα οποία (στατιστικά) εξετάζονται χωριστά.

² Τρόπος υπολογισμού: Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων ανά 10.000 εργαζόμενους.

³ Η μεθοδολογία που λαμβάνεται υπόψη για τους δείκτες είναι η «European statistics on accidents at work (ESAW) - Methodology - 2001 edition» που ακολουθείται και από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην εργασία EU - OSHA και την EURELECTRIC. Τρόπος υπολογισμού: Αριθμός ατυχημάτων ανά 10⁵ ώρες έκθεσης στον κίνδυνο.

⁴ Η μεθοδολογία που λαμβάνεται υπόψη για τους δείκτες είναι η «European statistics on accidents at work (ESAW) - Methodology - 2001 edition» που ακολουθείται και από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην εργασία EU - OSHA και την EURELECTRIC. Τρόπος υπολογισμού: Αριθμός ημερών απουσίας από την εργασία (ημερολογιακές) ανά 10³ ώρες έκθεσης στον κίνδυνο.

⁵ Ο συνολικός αριθμός απουσιών και ο αντίστοιχος δείκτης απουσιών αναφέρονται στην απουσία από την εργασία, η οποία έχει καταχωρηθεί ως ασθένεια και αναρωτική άδεια.

Ατυχήματα	2011		2012		2013	
	Αριθμός μη θανατηφόρων ατυχημάτων	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων	Αριθμός μη θανατηφόρων ατυχημάτων	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων	Αριθμός μη θανατηφόρων ατυχημάτων	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων
Ατυχήματα εργαζομένων ΔΕΗ	121	1	77	2	59	1
Ατυχήματα εργολάβων ¹	23	3	5	0	3	0
Ατυχήματα τρίτων ²	4	5	6	6	5	4

¹ Υπάρχει σημαντική πιθανότητα να διαφεύγουν ατυχήματα λόγω πιθανής απόκρυψης της αναγγελίας τους εκ μέρους του εργολάβου στις αρχές και κατ' επέκταση και στη ΔΕΗ.

² Τα ατυχήματα αυτά κυρίως αφορούν σε ηλεκτροπληξίες που προκαλούνται από ακούσια επαφή με το υπό τάση δίκτυο, είτε κατά την ανέγερση κατασκευών (οικοδομές, διαφημιστικές πινακίδες κ.λπ.) είτε κατά την ανύψωση κεραιών ανυψωτικών μηχανημάτων. Οφείλονται κατά κανόνα σε παραβίαση των αποστάσεων ασφαλείας, και ακόμη στο γεγονός ότι δεν ζητείται εκ μέρους των ιδιωτών η διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος σε συγκεκριμένα τμήματα του δικτύου.

Το 2013 καταγράφηκαν 9 συμβάντα σε τρίτους, από τα οποία κανένα δεν συνέβη σε επισκέπτη στις εγκαταστάσεις της ΔΕΗ, αλλά αφορούσαν σε ατυχήματα που συνέβησαν σε επαγγελματίες ή πολίτες που ήρθαν εκ παραδρομής σε επαφή με το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας

που διαχειρίζεται ο ΔΕΔΔΗΕ. Από το σύνολο των μη θανατηφόρων ατυχημάτων τα 2 είχαν ως αποτέλεσμα την πρόκληση σημαντικών τραυματισμών και τα 3 προκάλεσαν ελαφριά βλάβη προσωρινού χαρακτήρα.

Μονάδες ΔΕΗ	2011				2012				2013			
	Αριθμός ατυχημάτων	Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων	Ημέρες απουσίας λόγω ατυχημάτων	Δείκτης Σοβαρότητας Ατυχημάτων	Αριθμός ατυχημάτων	Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων	Ημέρες απουσίας λόγω ατυχημάτων	Δείκτης Σοβαρότητας Ατυχημάτων	Αριθμός ατυχημάτων	Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων	Ημέρες απουσίας λόγω ατυχημάτων	Δείκτης Σοβαρότητας Ατυχημάτων
Γενική Διεύθυνση Ορυχείων	49	5,66	1.116	0,13	43	4,83	13.235	1,49	31	3,57	6.836	0,79
Γενική Διεύθυνση Παραγωγής	27	2,18	684	0,05	25	2,15	1.039	0,09	26	2,19	940	0,08
Γενική Διεύθυνση Μεταφοράς	3	1,2	6.500	2,59	-	-	-	-	-	-	-	-
Γενική Διεύθυνση Διανομής	39	3,19	7.576	0,62	7	1,67	134	0,03	-	-	-	-
Γενική Διεύθυνση Εμπορίας	1	0,48	210	0,1	0	0	0	0	1	0,01	10	0,01
Λοιπές Μονάδες/Κεντρικά Γραφεία	3	0,72	100	0,02	4	1,4	134	0,05	2	0,00	46	0,01

Ο αριθμός των ατυχημάτων σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά μειώθηκε. Σε σύνολο 60 ατυχημάτων, τα 2 αφορούσαν γυναίκες εργαζόμενες. Τα περισσότερα ατυχήματα συμβαίνουν στα ορυχεία και την παραγωγή, λόγω της φύσης των εργασιών.

Το θανατηφόρο ατύχημα προκλήθηκε από την ανατροπή χωματουργικού οχήματος σε απόθεση. Γενικά για την πρόληψη/αντιμετώπιση θεμάτων εργοταξιακών τροχαίων ατυχημάτων γίνονται συντονισμένες ενέργειες, όπως έλεγχος των οχημάτων σε ΚΤΕΟ, εξέταση των δεξιοτήτων των οδηγών με ψυχοτεχνικό έλεγχο και εκπαίδευση.

5.7 Εσωτερική Επικοινωνία

Πέραν των παραπάνω δράσεων, η ΔΕΗ, μέσω της Διεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων και Επικοινωνίας, ενημερώνει τους εργαζόμενούς της για την ασφαλή χρήση, την εξοικονόμηση και άλλα θέματα της ηλεκτρικής ενέργειας. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις παρακάτω δράσεις που υλοποιήθηκαν το 2013:

- Διαθεσιμότητα πληροφοριών στο ενδοδίκτυο (intranet) της ΔΕΗ σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας κατά την εργασία.
- Μηνιαία ενημέρωση του προσωπικού σε θέματα ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας βασισμένη στα πληροφοριακά δελτία της EURELECTRIC.
- Μηνιαία επισκόπηση της αγοράς ενέργειας, ένα εργαλείο εσωτερικής ενημέρωσης με στατιστικά, χρηματιστηριακά κ.λπ. στοιχεία για την ενέργεια.
- Σχεδιασμός, σύνταξη και λειτουργία ηλεκτρονικής έκδοσης με τίτλο «ΗΛΕΚΤΡΟΝ - Ο Κόσμος του Ηλεκτρισμού», μέσα από εβδομαδιαίες εκδόσεις και αποστολές τους προς το προσωπικό.
- Ηλεκτρονική ενημέρωση στελεχών και εργαζομένων σε εβδομαδιαία και μηνιαία βάση ή εκτάκτως για:
  - Τρέχοντα θεσμικά, ρυθμιστικά κ.ά. θέματα που βρίσκονται σε εξέλιξη και προωθούνται σε διάφορα επίπεδα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κ.λπ.) και ενδιαφέρουν άμεσα τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις ενέργειας.
  - Μελέτες, εκθέσεις κ.λπ. που αφορούν στην πορεία και τις προοπτικές των εταιρειών ενέργειας και ηλεκτρισμού.
  - Ανάλυση στατιστικών στοιχείων που έχουν σχέση με την πορεία των εθνικών αγορών ή της ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (π.χ. τάσεις της παραγωγής και κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας).
  - Αναλύσεις σχετικά με τις στρατηγικές και πολιτικές που ακολουθούν μεγάλοι ενεργειακοί όμιλοι της Ευρώπης και διεθνώς προκειμένου να προσαρμοστούν καλύτερα στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον, να αντιμετωπίσουν «νέες ενεργειακές προκλήσεις», να εκσυγχρονίσουν το δυναμικό τους, να προσφέρουν καλύτερες υπηρεσίες στους πελάτες τους.
- Σημειώματα και αναλύσεις σχετικά με την πορεία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, θεσμικών αλλαγών, εξελίξεις στον ανταγωνισμό κ.λπ. γειτονικών χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
- Σύνταξη ολοκληρωμένων ενημερωτικών σημειωμάτων σχετικά με εισηγήσεις που πραγματοποιούνται σε ημερίδες, συνέδρια κ.λπ. που διεξάγονται στην Ελλάδα και έχουν σχέση με την ενέργεια, τις ενεργειακές τεχνολογίες, τις πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος κ.ά. και έχουν ενδιαφέρον για τα στελέχη και τους εργαζόμενους της ΔΕΗ.
- Συνδιοργανώσεις ημερίδων και εκδηλώσεων με τα σωματεία εργαζομένων με θέματα:
  - «Μνήμες λιγνίτη - φόρος τιμής στους λιγνιτωρύχους», αθλητική συνδιοργάνωση με αγώνες δρόμου για εργαζόμενους και συνταξιούχους της ΔΕΗ και για αθλητές από διάφορα μέρη της Ελλάδας.
  - Διεξαγωγή φιλικών ποδοσφαιρικών αγώνων μεταξύ εργαζομένων του ομίλου ΔΕΗ, καθώς και με άλλες ομάδες, με στόχο την ανάπτυξη του εθελοντισμού και την ανάπτυξη του αθλητισμού μεταξύ των εργαζομένων, αλλά και την απόδοση τιμών σε παλαιούς ποδοσφαιριστές μεγάλων ομάδων, που ήταν παράλληλα και εργαζόμενοι της ΔΕΗ.

5.8 Κανονιστική και Νομοθετική Συμμόρφωση

Η τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας και των λοιπών κανονισμών είναι βασική αρχή για τη ΔΕΗ, τόσο σχετικά με θέματα ανθρώπινου δυναμικού, όσο και γενικότερα σε κάθε δραστηριότητά της. Ωστόσο, λόγω του μεγέθους της Εταιρείας και του εύρους των εργασιών της, εγείρονται κατά καιρούς διάφορα σχετικά ζητήματα.

Εντός του 2013, ασκήθηκε πειθαρχικός έλεγχος σε 3 εργαζόμενους της Εταιρείας και επιβλήθηκαν οι εξής ποινές:

- δύο (2) εργαζόμενοι απολύθηκαν χωρίς να εισπράξουν αποζημίωση, και
- ένας (1) τέθηκε σε αργία με στέρψη αποδοχών.

Επίσης, η ΔΕΗ κατέφυγε στα ποινικά δικαστήρια για 67 υποθέσεις κατά εργαζομένων της ή εργαζομένων σε εργολάβους της. Οι 28 υποθέσεις έχουν τεθεί στο αρχείο κατόπιν αθωωτικής απόφασης ή έχουν αναβληθεί επ' αόριστον. Οι 39 υποθέσεις βρίσκονται σε εξέλιξη.

Τέλος, το 2013 πληρώθηκαν € 44 χιλ. σε πρόστιμα που επιβλήθηκαν από την επιθεώρηση εργασίας και ασφαλιστικούς φορείς.

6. Περιβάλλον

6.1 Περιβαλλοντική Διαχείριση

Οι περισσότερες από τις δραστηριότητες της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ρυθμίζονται από αυστηρούς νόμους, κανονισμούς και άδειες σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο. Η ΔΕΗ, η οποία στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της διαχειρίζεται πολλές διαφορετικές πηγές ενέργειας και τεχνολογίες, με διαφορετικά περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και προκλήσεις, αναγνωρίζει ότι οι περιβαλλοντικές επιδόσεις αποτελούν τη βάση για τη βιώσιμη ανάπτυξη των επιχειρήσεων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Στην κατεύθυνση αυτή και δεδομένου του εύρους των δραστηριοτήτων της, έχουν θεσπιστεί οργανωτικές μονάδες με αντικείμενο το περιβάλλον σε όλες τις Γενικές Διευθύνσεις της Εταιρείας, οι οποίες είναι:

- η Διεύθυνση Περιβάλλοντος Ορυχείων, στη Γενική Διεύθυνση Ορυχείων,
- η Διεύθυνση Περιβάλλοντος Παραγωγής, στη Γενική Διεύθυνση Παραγωγής, και
- ο Κλάδος Περιβάλλοντος της Διεύθυνσης Στρατηγικής (επιτελικές υπηρεσίες).

Επιπλέον, στις επιμέρους παραγωγικές Μονάδες (λιγνιτικά κέντρα και σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής) υπάρχουν τμήματα περιβάλλοντος.

Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Με στόχο τη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών της επιδόσεων, η ΔΕΗ εφαρμόζει στις παραγωγικές της εγκαταστάσεις Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, τα οποία και πιστοποιεί σταδιακά. Μέχρι σήμερα η ΔΕΗ διαθέτει πιστοποιημένα Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ISO 14001:2004) στο Λιγνιτικό Κέντρο Δυτικής Μακεδονίας, στο οποίο παράγεται το 83-84 % της συνολικής λιγνιτικής παραγωγής της ΔΕΗ, και στους ακόλουθους σταθμούς, οι οποίοι παράγουν το 85% περίπου της παραγόμενης από τη ΔΕΗ ηλεκτρικής ενέργειας.

Λιγνιτικές Μονάδες	Πετρελαϊκές Μονάδες	Μονάδες φυσικού αερίου	Συγκροτήματα υδροηλεκτρικών
Αγίου Δημητρίου	Αθρινόλακκου	Αγίου Γεωργίου	Αλιάκμονα
Αμυνταίου-Φιλώτα	Χανίων	Κομοτηνής	Αράχθου
Καρδιάς			Αχελώου
Μεγαλόπολης Α'	Αλιβερίου		Νέστου
Μεγαλόπολης Β'	Κερατέας-Λαυρίου		Λάδωνα (ΥΗΣ)
Μελίτης			

Το 2013 ήταν σε εξέλιξη η τροποποίηση του υφιστάμενου συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης στον ΑΗΣ Αλιβερίου, ώστε να συμπεριληφθεί στο πεδίο εφαρμογής του η Μονάδα V, ενώ στα υπόλοιπα Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης έγινε με επιτυχία η ετήσια επιθεώρηση επαναξιολόγησής τους, με αποτέλεσμα τη διατήρηση του πιστοποιητικού συμμόρφωσης με το πρότυπο ISO 14001:2004 για έναν ακόμη χρόνο.

Επιπλέον, στο Λιγνιτικό Κέντρο Μεγαλόπολης, πέραν της πιστοποίησης του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία εφαρμογής Συστήματος Διαχείρισης Ενέργειας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001.

Με στόχο, μεταξύ άλλων, την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας των Μονάδων παραγωγής, την υποστήριξη της λειτουργίας των Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και τη συμμόρφωση με τους όρους και τις προδιαγραφές διαμόρφωσης των περιβαλλοντικών αναφορών προς τις αρμόδιες υπηρεσίες (π.χ. ετήσιες εκθέσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών) λειτουργούν εργαστήρια (στο Κέντρο Δοκιμών, Ελέγχου και Προτύπων, ΚΔΕΠ, της ΔΕΗ) στα οποία:

- Αναλύονται τα καύσιμα, τα λιπαντικά και τα νερά που χρησιμοποιεί η ΔΕΗ στις μηχανές της.
- Πραγματοποιούνται αναλύσεις των παραγόμενων υγρών και στερεών αποβλήτων.
- Αναπτύσσονται νέες φωτομετρικές μέθοδοι για τον προσδιορισμό πρόσθετων περιβαλλοντικών παραμέτρων, όπως αμμωνιακών, φαινολών, εξασθενούς χρωμίου και κυανιούχων σε υγρά απόβλητα.
- Πραγματοποιούνται βαθμονομήσεις/διακριβώσεις των μετρητικών διατάξεων των μονάδων της ΔΕΗ.

Για το 2013, διατηρήθηκε συνολικά το Επίσημο Πεδίο Διαπίστευσης του ΚΔΕΠ τόσο ως εργαστηρίου δοκιμών/διακριβώσεων όσο και ως Φορέα Ελέγχου Τύπου Β.

6.2 Κατανάλωση Α' Υλών, Υλικών και Ενέργειας

Κατανάλωση Α' υλών και υλικών

Η ΔΕΗ, ως μια μεγάλη επιχείρηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, χρησιμοποιεί και καταναλώνει μεγάλες ποσότητες πρώτων υλών και άλλων υλικών, τόσο για τις ανάγκες της διαδικασίας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, όσο και για τις λοιπές ανάγκες της. Το βασικό ορυκτό καύσιμο που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ενέργειας είναι ο λιγνίτης, ο οποίος αποτελεί ουσιαστικά και το μοναδικό ορυκτό

καύσιμο που παράγει η χώρα μας, ενώ ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο ρόλος του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της Εταιρείας. Τα νησιωτικά συστήματα παραγωγής βασίζονται στην κατανάλωση προϊόντων πετρελαίου (μαζούτ χαμηλού θείου και ντίζελ) για την παραγωγή ηλεκτρισμού.

Πρώτες ύλες	2011	2012	2013
Λιγνίτης-Στερεά ορυκτά καύσιμα (τόνοι)	60.036.926	61.910.675	54.291.901
Λιθάνθρακας (τόνοι)	34.337	2.083	756
Μαζούτ χαμηλού θείου (LFO) (τόνοι)	915.639	932.461	856.041
Πετρέλαιο ντίζελ (χιλιόλιτρα)	356.354	342.032	314.203
Φυσικό αέριο (kNm ³)	902.951	783.888	786.226
Υδροποιημένο φυσικό αέριο (kNm ³)	174.427	-	-
Βιομάζα (τόνοι)	-	-	3.530
Ασβεστόλιθος αποθείωσης (τόνοι)	469.775	485.775	409.989
Υδράσβεστος (τόνοι)	-	-	18.532
Λιπαντικά και ορυκτέλαια χωρίς PCBs (τόνοι)	4.250	4.660	4.837
(χιλιόλιτρα)	1,5	0,8	2,4

Το 2013, πλέον των όσων αναφέρονται στον πίνακα, καταναλώθηκαν 21 τόνοι βελτιωτικών καύσης και ποσότητες λιπαντικών και ορυκτελαίων χωρίς PCBs (460 τεμάχια).

Σημειώνεται ότι στον εξοπλισμό της ΔΕΗ δεν περιέχονται πλέον ποσότητες PCBs, καθώς έχει ολοκληρωθεί το πρόγραμμα απομάκρυνσης και απολύμανσης όλων των συσκευών που περιείχαν ή ήταν μολυσμένες από PCBs, σύμφωνα με όσα ορίζονται από τη νομοθεσία. Ο έλεγχος για πιθανή παρουσία PCBs γίνεται στο 100% των συσκευών που αποσύρονται από τα δίκτυα, ακόμη και όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι δεν υφίσταται μόλυνση.

Κατανάλωση ενέργειας

Η κατανάλωση ενέργειας της ΔΕΗ αφορά κατά κύριο λόγο στην παραγωγή ηλεκτρισμού. Πολύ μικρές ποσότητες ενέργειας (σε σχέση με την κατανάλωση ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρισμού) καταναλώνονται για τη λειτουργία των κτιρίων της Εταιρείας (θέρμανση/ψύξη χώρων και ηλεκτρικές χρήσεις) καθώς και για την κίνηση των οχημάτων (υπηρεσιακών και εταιρικών).

Η συνολική άμεση κατανάλωση ενέργειας (σε όρους

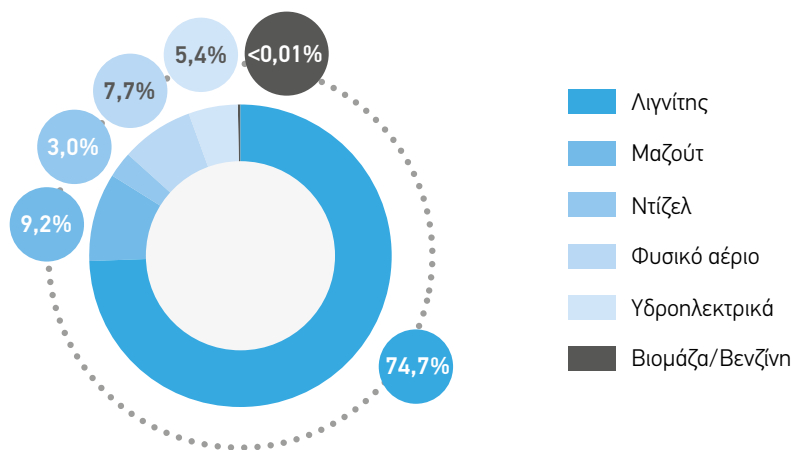
πρωτογενούς ενέργειας) ανήλθε, το 2013, σε 377,3 PJ, παρουσιάζοντας μείωση της τάξης του 10% σε σχέση με το 2012. Η μείωση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρισμού (5% περίπου σε σχέση με το 2012), αλλά και στην αυξημένη (σε σχέση με το 2012) συμμετοχή των υδροηλεκτρικών μονάδων στην παραγωγή ηλεκτρισμού. Ως προς τη διάρθρωση της άμεσης κατανάλωσης ενέργειας ανά ενεργειακή μορφή, η σημαντικότερη διαφοροποίηση αφορά στη μείωση της συμμετοχής της κατανάλωσης λιγνίτη και στην αύξηση κατά κύριο λόγο των υδροηλεκτρικών και δευτερευόντως του φυσικού αερίου.

Στην κατανάλωση αυτή περιλαμβάνονται:

- Η κατανάλωση καυσίμων στις θερμικές μονάδες, η οποία ανήλθε σε 357,0 PJ (95% της συνολικής άμεσης κατανάλωσης ενέργειας). Στην κατανάλωση αυτή περιλαμβάνεται η κατανάλωση που αντιστοιχεί στην ιδιοκατανάλωση των μονάδων (1,1 PJ) όσο και η κατανάλωση για τις ανάγκες των μονάδων τηλεθέρμανσης (2,0 PJ).
- Η παραγωγή των υδροηλεκτρικών σταθμών της ΔΕΗ (5% περίπου της συνολικής άμεσης κατανάλωσης ενέργειας).
- Η κατανάλωση καυσίμων για την κίνηση των οχημάτων (0,04 TJ) και για τις θερμικές ανάγκες των κτιρίων (0,006 TJ). Αθροιστικά οι δύο αυτές κατηγορίες, οι οποίες ποσοτικοποιούνται για πρώτη φορά, αποτελούν το 0,01% της συνολικής άμεσης κατανάλωσης (σε όρους πρωτογενούς ενέργειας).
  - Η ΔΕΗ λειτουργεί ένα στόλο 1.833 οχημάτων, στον οποίο περιλαμβάνονται πλέον των οχημάτων με κανονικές πινακίδες κυκλοφορίας (1.041 οχήματα), και 359 μη οδικά κινητά μηχανήματα, 153 οχήματα τα οποία χρησιμοποιούνται μόνο εντός των ορίων της Εταιρείας καθώς και 180 οχήματα με πινακίδες νομαρχίας. Τα διαθέσιμα στοιχεία κατανάλωσης και κίνησης αφορούν στο 64% των οχημάτων με κανονικές πινακίδες κυκλοφορίας. Το μεταφορικό έργο των οχημάτων αυτών ήταν 8,5 εκατ. km ή 12.700 km ανά όχημα.
  - Η κατανάλωση καυσίμων στα κτίρια αφορά μόνο στα κτίρια της Αττικής (συνολικής επιφάνειας 530 χιλ. m² – περιλαμβάνονται χώροι γραφείων, υποσταθμοί και αποθήκες/αρχεία), τα οποία αποτελούν το 27% της επιφάνειας των κτιρίων της ΔΕΗ (μισθωμένα και ιδιόκτητα). Η χρήση φυσικού αερίου αποτελεί το 60% της σχετικής κατανάλωσης.

Δεν υπολογίζεται η έμμεση κατανάλωση (ηλεκτρισμός και τηλεθέρμανση) σε όρους πρωτογενούς ενέργειας, καθώς η σχετική κατανάλωση εμπεριέχεται ήδη στην άμεση κατανάλωση (από τη στιγμή που οι σχετικές ποσότητες παράγονται από την ίδια την Εταιρεία).

Άμεση κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας 2013

Άμεση κατανάλωση: 337.305 TJ

Σημείωση: Στην κατανάλωση λιγνίτη περιλαμβάνεται και η κατανάλωση λιθάνθρακα, η οποία αποτελεί το 0,01% της συνολικής άμεσης κατανάλωσης.

6.3 Εκπομπές Αερίων Φαινομένου του Θερμοκηπίου και Λοιπών Αερίων

Η παραγωγή ηλεκτρισμού αναγνωρίζεται ως μία από τις κύριες πηγές εκπομπών αερίων φαινομένου του θερμοκηπίου (ΑΦΘ) και ατμοσφαιρικών ρύπων. Σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη εθνική απογραφή εκπομπών ΑΦΘ που έχει υποβάλει η Ελλάδα στη Γραμματεία της Σύμβασης-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή και καλύπτει την περίοδο 1990-2012, οι εκπομπές ΑΦΘ από τις συμβατικές Μονάδες παραγωγής ηλεκτρισμού για το 2012 αποτελούν το 46% των εθνικών εκπομπών (χωρίς να ληφθούν υπόψη οι απορροφήσεις από τα δάση).

Η ΔΕΗ αναγνωρίζοντας τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων της διαμορφώνει και εφαρμόζει προγράμματα ελέγχου και πρόληψης στη βάση των οποίων βρίσκεται η συστηματική παρακολούθηση της αλληλεπίδρασης των δραστηριοτήτων της με το περιβάλλον.

Εκπομπές αερίων φαινομένου του θερμοκηπίου

Η παρακολούθηση των εκπομπών ΑΦΘ από τις θερμικές Μονάδες παραγωγής (που αποτελούν την κύρια πηγή

εκπομπών της ΔΕΗ) γίνεται στη βάση των κατευθυντήριων οδηγιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις εγκαταστάσεις που συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ) και στα σχέδια παρακολούθησης που αναπτύχθηκαν από τη ΔΕΗ και εγκρίθηκαν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ).

Οι εκπομπές από τις θερμικές Μονάδες παραγωγής θεωρούνται άμεσες εκπομπές (Score 1 σύμφωνα με την ορολογία του GHG Protocol Initiative). Στην ίδια κατηγορία ανήκουν και οι εκπομπές μεθανίου (CH₄) από την εξόρυξη λιγνίτη στα ορυχεία της ΔΕΗ, καθώς και οι εκπομπές από την κατανάλωση καυσίμων σε κτίρια και οχήματα της Εταιρείας. Οι έμμεσες εκπομπές (Score 2) από την κατανάλωση ηλεκτρισμού στη ΔΕΗ (ιδιοκατανάλωση Μονάδων παραγωγής και κατανάλωση ηλεκτρισμού σε λοιπές εγκαταστάσεις και κτίρια της Εταιρείας) δεν υπολογίζονται, καθώς έχουν ήδη συνυπολογιστεί στις άμεσες εκπομπές της Εταιρείας. Τέλος, από τις λοιπές έμμεσες εκπομπές (Score 3) υπολογίστηκαν οι εκπομπές από τα επαγγελματικά αεροπορικά ταξίδια.

Εκπομπές ΑΦΘ		Είδος	2011	2012	2013
Μονάδες παραγωγής (kt CO ₂)		Scope 1	46.881	47.598	41.337
Ανά καύσιμο	Λιγνίτης (kt CO ₂)		40.706	41.990	36.108
	Μαζούτ (kt CO ₂)		2.844	2.901	2.635
	Ντίζελ (kt CO ₂)		852	811	763
	Φυσικό αέριο (kt CO ₂)		2.199	1.612	1.600
	Αποθείωση (kt CO ₂)		204	211	180
Μονάδες με καύσιμο ντίζελ εκτός ΣΕΔΕ (kt CO ₂)			75	73	51
Εξόρυξη λιγνίτη ¹ (kt CO ₂ eq)		Scope 1	1.199	1.302	1.144
Κτίρια ² (t CO ₂)		Scope 1	Δεν έχουν υπολογιστεί		361
Κίνηση οχημάτων ² (t CO ₂)		Scope 1	Δεν έχουν υπολογιστεί		2.925
Αεροπορικά ταξίδια ³ (t CO ₂)		Scope 3	Δεν έχουν υπολογιστεί		301

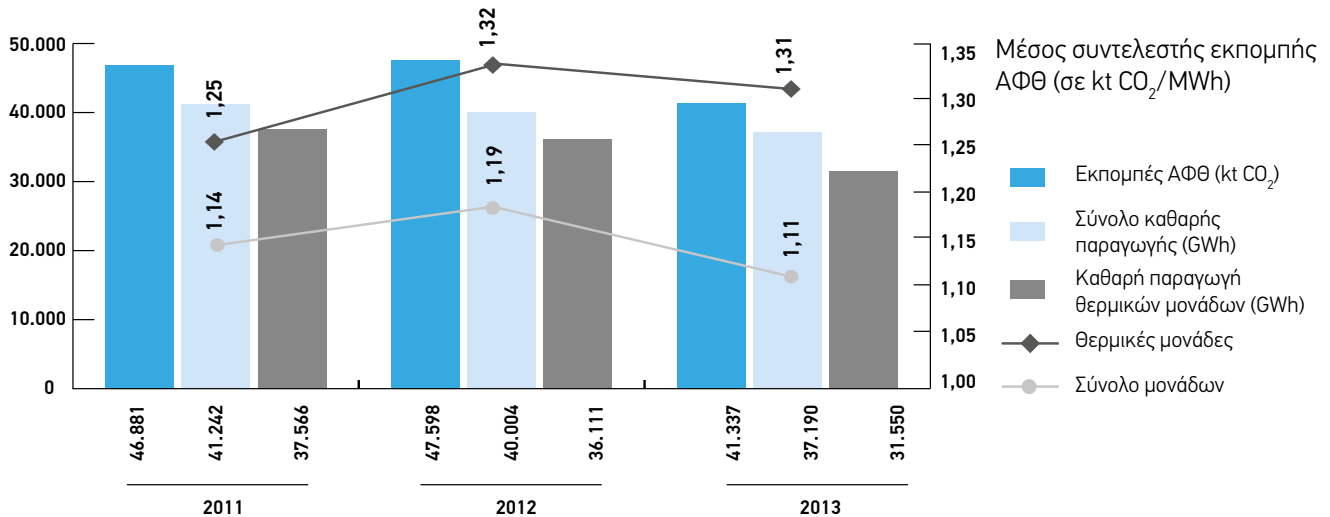
Σημείωση: Οι λοιπές έμμεσες εκπομπές για την παραγωγή του ηλεκτρισμού που εισάγει η ΔΕΗ δεν υπολογίζονται καθώς απαιτούνται λεπτομερή στοιχεία των Μονάδων παραγωγής ή/και των συστημάτων ηλεκτροπαραγωγής που παρέχουν τις εισαγόμενες ποσότητες ηλεκτρισμού, τα οποία και δεν είναι διαθέσιμα.

¹ Έχει χρησιμοποιηθεί ο συντελεστής εκπομπής της εθνικής απογραφής εκπομπών.

² Για τον υπολογισμό των εκπομπών από την κατανάλωση καυσίμων σε κτίρια και οχήματα χρησιμοποιήθηκαν οι συντελεστές εκπομπής που προτείνονται από τις Κατευθυντήριες Οδηγίες του IPCC (2006).

³ Ο υπολογισμός των εκπομπών από τα αεροπορικά ταξίδια έγινε στη βάση της κατανομής αυτών σε πτήσεις εσωτερικού, πτήσεις εντός Ευρώπης και υπερατλαντικές πτήσεις, και χρησιμοποιήθηκαν οι συντελεστές εκπομπής που προτείνονται από το GHG Protocol.

Καθαρή παραγωγή ηλεκτρισμού (σε GWh) και εκπομπές ΑΦΘ (σε kt CO₂) από τις Μονάδες παραγωγής

Το 2013, ο μέσος συντελεστής εκπομπής CO₂ των θερμικών Μονάδων μειώθηκε οριακά κατά 0,6% σε σχέση με τα επίπεδα του 2012, ενώ ο μέσος συντελεστής εκπομπής του συνόλου των μονάδων βελτιώθηκε κατά 6,6%. Οι τιμές του μέσου συντελεστή εκπομπής των θερμικών μονάδων εξαρτώνται από την ποιότητα του εξορυσσόμενου λιγνίτη αλλά και τη συμμετοχή του φυσικού αερίου στην παραγωγή ηλεκτρισμού (η καθαρή παραγωγή ηλεκτρισμού από τις μονάδες φυσικού αερίου αυξήθηκε κατά 176 GWh σε σχέση με το 2012), ενώ η βελτίωση του συνολικού μέσου συντελεστή επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από την παραγωγικότητα των υδροηλεκτρικών μονάδων. Το

2013 η παραγωγή ηλεκτρισμού από τις υδροηλεκτρικές μονάδες αυξήθηκε κατά 45% σε σχέση με το 2012, με αποτέλεσμα η συνεισφορά των υδροηλεκτρικών μονάδων να αυξηθεί στο 15% της καθαρής παραγωγής το 2013 (από 10% το 2012). Συνολικά, η ΔΕΗ έχει επιτύχει τη μείωση του συντελεστή εκπομπών CO₂ του συνολικού συστήματος ηλεκτροπαραγωγής της από 1,3 t CO₂/MWh το 1990, σε 1,11 t CO₂/MWh (μείωση περίπου 15%). Σημειώνεται ότι στον υπολογισμό του εν λόγω συντελεστή δεν έχει ληφθεί υπόψη η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, με την εξαίρεση των υδροηλεκτρικών της ΔΕΗ.

Εκπομπές αερίων ρύπων

Η κατανάλωση ορυκτών καυσίμων στις θερμικές Μονάδες παραγωγής έχει ως αποτέλεσμα τις εκπομπές αερίων ρύπων που συνεισφέρουν στην ατμοσφαιρική ρύπανση και στη διασυννοριακή ρύπανση, οι κυριότεροι από τους οποίους είναι τα οξείδια του θείου (SO_x), τα οξείδια του αζώτου (NO_x) και τα αιωρούμενα σωματίδια.

Το 2013 οι εκπομπές όλων των αερίων ρύπων (εκτός των σωματιδιακών εκπομπών) μειώθηκαν σε σχέση με το 2012,

ενώ οι εκπομπές σωματιδίων αυξήθηκαν οριακά κατά 0,6%. Οι εκπομπές οξειδίων του θείου και οξειδίων του αζώτου παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη μείωση σε σχέση με το 2012 (38% και 19% αντίστοιχα). Η μείωση αυτή οφείλεται στη μείωση της παραγόμενης ενέργειας μεταξύ των ετών 2012 και 2013, στη διαφοροποίηση του μείγματος των χρησιμοποιούμενων καυσίμων, καθώς και στην αύξηση του ποσοστού λειτουργίας των Μονάδων αποθείωσης.

Ρύποι	Εκπομπές 2011 (τόνοι)	Εκπομπές 2012 (τόνοι)	Εκπομπές 2013 (τόνοι)
Οξείδια του θείου (SO _x)	109.000	93.500	58.200
Οξείδια του αζώτου (NO _x)	79.000	69.300	56.200
Σωματιδιακές εκπομπές (PM)	15.100	15.600	15.700
Pb	1,22	1,23	1,12
Ni	27	26,8	24,48
Cu	1,05	1,06	0,97
Cr (tot)	2	2	1,85
Zn	8,2	8,23	7,53
Cd	0,074	0,075	0,069
Hg	1,38	1,38	1,26
As	0,7	0,71	0,65

Σημείωση: Τα στοιχεία του πίνακα περιλαμβάνονται σε αυτά που δημοσιοποιεί η ΔΕΗ στο Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (E-PRTR, Κανονισμός 166/2006/ΕΚ).

Με στόχο τον έλεγχο και τη μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων, η ΔΕΗ υλοποιεί μια σειρά από σχετικά μέτρα και παρεμβάσεις:

- Λειτουργεί δίκτυο 35 σταθμών μέτρησης ποιότητας της ατμόσφαιρας και μετεωρολογικών παραμέτρων, στις ευρύτερες περιοχές των Μονάδων παραγωγής και των ορυχείων, το οποίο αναπτύσσεται περαιτέρω όταν προκύπτει ανάγκη.
- Από τον Οκτώβριο του 2007, όλοι οι πετρελαιοειδή σταθμοί που χρησιμοποιούν καύσιμο μαζούτ τροφοδοτούνται με μαζούτ χαμηλού θείου (περιεκτικότητας 1% κ.β. σε θείο).
- Πλήρης και συνεχής λειτουργία (από 17.5.2013) του συγκροτήματος αποθείωσης των καυσαερίων της Μονάδας III του ΑΗΣ Μεγαλόπολης έπειτα από την οριστική παραλαβή των σχετικών έργων (1^ο εξάμηνο του 2012).
- Σε εφαρμογή του άρθρου 32 της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ, η Ελλάδα επεξεργάστηκε και υπέβαλε προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Μεταβατικό Εθνικό Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών (ΜΕΣΜΕ) που αφορά τις Μονάδες I-V του ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου, τις Μονάδες III και IV του ΑΗΣ Καρδιάς, III του ΑΗΣ Μεγαλόπολης Α', IV του ΑΗΣ

Μεγαλόπολης Β' και I του ΑΗΣ Μελίτης. Το Μεταβατικό Εθνικό Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 26.11.2013. Το Δεκέμβριο του 2013 η ΔΕΗ κατέθεσε στο ΥΠΕΚΑ αίτηση για περιορισμένες αλλαγές στο ΜΕΣΜΕ, παράλληλα με δήλωσή της ότι θα κάνει χρήση του Άρθρου 33 της Οδηγίας περί παρέκκλισης περιορισμένης διάρκειας για συγκεκριμένες Μονάδες της. Μετά την αποδοχή των προτεινόμενων αλλαγών από το ΥΠΕΚΑ, το αναθεωρημένο ΜΕΣΜΕ επανακατατέθηκε (18.03.2014) από τη χώρα στην Ε.Ε. προς έγκριση. Η έγκριση του τροποποιημένου ΜΕΣΜΕ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έγινε με την Απόφαση C(2014)4533final/7-7-2014. Τελικά, στο ΜΕΣΜΕ εντάσσονται οι ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου, Μελίτης, Μεγαλόπολης Α' και Β', ενώ σε καθεστώς παρέκκλισης περιορισμένης διάρκειας εντάσσονται οι ΑΗΣ Αμυνταίου και Καρδιάς.

Στο πλαίσιο του ΜΕΣΜΕ η Εταιρεία προσδιόρισε την πολιτική της, οριοθετώντας τον τρόπο εκμετάλλευσης των λιγνιτικών μονάδων μέσα στον τιθέμενο χρονικό ορίζοντα, τις απαιτούμενες δράσεις και περιβαλλοντικά έργα, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους, σε συνδυασμό με τον προγραμματισμό των, μεγάλης διάρκειας, συντηρήσεών τους.

Στόχος Ολοκλήρωσης			
Μονάδα	Μείωση εκπομπών NO _x <200mg/Nm ³	Μείωση εκπομπών SO ₂ <200mg/Nm ³	
Άγιος Δημήτριος Ι	Εντός Β' Εξαμήνου 2015	Εντός Β' Εξαμήνου 2015	
Άγιος Δημήτριος ΙΙ	Εντός Α' Εξαμήνου 2016	Εντός Α' Εξαμήνου 2016	
Άγιος Δημήτριος ΙΙΙ	Εντός Β' Εξαμήνου 2016	Εντός Β' Εξαμήνου 2014	
Άγιος Δημήτριος ΙV	Εντός Α' Εξαμήνου 2016	Εντός Α' Εξαμήνου 2016	
Άγιος Δημήτριος V	Εντός Α' Εξαμήνου 2015	Εντός Β' Εξαμήνου 2017	
Μεγαλόπολη ΙV	Εντός Β' Εξαμήνου 2015	-	

- Συνεχίστηκε η δοκιμαστική λειτουργία της πιλοτικής εφαρμογής ξηρής αποθείωσης στη Μονάδα ΙΙΙ του Αγίου Δημητρίου με επιτυχή αποτελέσματα.
- Ολοκληρώθηκε η προμελέτη για τη μείωση εκπομπών SO₂ σε λιγνιτικές Μονάδες στη Δυτική Μακεδονία (Μονάδες Ι-ΙV του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου και Ι-ΙΙ του ΑΗΣ Αμυνταίου).
- Το Λιγνιτικό Κέντρο Δυτικής Μακεδονίας υλοποιεί δύο ερευνητικά έργα, με αντικείμενο την εκτίμηση της συμμετοχής της εξορυκτικής δραστηριότητας (εκσκαφή, απόθεση, διακίνηση υλικών) στις εκπομπές και συγκεντρώσεις αιωρούμενων σωματιδίων PM10 στην ατμόσφαιρα της περιοχής. Τα αποτελέσματα των παραπάνω έργων αναμένονταν μέσα στο 2013, ωστόσο δόθηκε παράταση ενός έτους προκειμένου να επαναληφθούν κάποιες μετρήσεις σε διαφορετικές καιρικές συνθήκες. Κατά συνέπεια, τα τελικά συμπεράσματα θα είναι διαθέσιμα μέσα στο 2014, οπότε και θα αξιοποιηθούν στη μελέτη, το σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων παρακολούθησης και ελέγχου των αιωρούμενων σωματιδίων.
- Τον Οκτώβριο του 2013 η ΔΕΗ αποφάσισε:
  - ο την κατασκευή έργων ξηρής αποθείωσης καυσαερίων, στις Μονάδες Ι-ΙV του ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου (μετά τη θετική εξέλιξη των δοκιμών στη Μονάδα ΙΙΙ),
  - ο την κατασκευή έργου υγρής αποθείωσης καυσαερίων στη Μονάδα V του ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου, και
  - ο την κατασκευή έργων μείωσης των εκπομπών NO_x συνολικού προϋπολογισμού € 76 εκατ. α) με εκτενή πρωτογενή μέτρα στις Μονάδες Ι-ΙV του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου (επεμβάσεις στο σύστημα προετοιμασίας καυσίμου, αντικατάσταση καυστήρων, επεμβάσεις στην κατανομή του αέρα καύσης μέσα στο λέβητα) και β) μικρότερης έκτασης επεμβάσεις με πρωτογενή μέτρα (χωρίς αντικατάσταση καυστήρων) στη Μονάδα V του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου και στον ΑΗΣ Μεγαλόπολης Β'.

Σε πρώτη φάση, μετά από διεθνή μειοδοτικό διαγωνισμό που προκηρύχθηκε στις 7.10.2013, υπογράφηκε στις 24.6.2014 σύμβαση για το έργο «Αναβάθμιση λέβητα Μονάδας V ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου για μείωση εκπομπών NO_x με πρωτογενή μέτρα». Τον Αύγουστο του 2014 προκηρύχθηκε το έργο «Αναβάθμιση λεβήτων Μονάδων Ι και ΙΙ ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου για μείωση εκπομπών NO_x με πρωτογενή μέτρα» (προϋπολογισμός € 29,5 εκατ.).

Τέλος σημειώνεται ότι οι αρμόδιοι φορείς ενημερώνονται συστηματικά για τις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων, με

ετήσιες και τετραμηνιαίες εκθέσεις υπερβάσεων, όπου απαιτείται, κατ' εφαρμογή των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, ενώ άμεση (εντός 24ώρου) είναι η ενημέρωση σε περιπτώσεις υπέρβασης των εκπομπών, βλάβης του αντιρρυπαντικού εξοπλισμού κ.λπ.

Ουσίες που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος και φθοριούχα αέρια θερμοκηπίου

Η εγκατεστημένη ψυκτική ισχύς των κεντρικών κλιματιστικών μονάδων στα κτίρια της Αττικής είναι 2.960 RT (10,41 MW). Τα ψυκτικά μέσα που χρησιμοποιούνται στις μονάδες κατατάσσονται τόσο στις ουσίες που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος (ozone depleting substances, ODS) όσο και στα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου.

- Οι ποσότητες ODS (R22) που συμπληρώθηκαν στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις το 2013 ήταν 465 kg (ή 26,58 kg ισοδύναμου CFC-11).
- Τα φθοριούχα αέρια που χρησιμοποιούνται στις κλιματιστικές εγκαταστάσεις είναι τα R407C, R410 και MO29. Οι ποσότητες που συμπληρώθηκαν ήταν 340 kg, 25 kg και 23 kg αντίστοιχα. Οι ποσότητες αυτές αντιστοιχούν σε εκπομπές 613 t CO₂ eq.

6.4 Δράσεις για τη μείωση των Εκπομπών Αερίων Φαινομένου του Θερμοκηπίου

Η ΔΕΗ αναγνωρίζοντας τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας αλλά και τη δική της ευθύνη λόγω των εκπομπών ΑΦΘ από τις δραστηριότητές της, επενδύει διαχρονικά στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των θερμικών Μονάδων της, στη βελτίωση των χαρακτηριστικών του ενεργειακού μείγματος για την παραγωγή ηλεκτρισμού και στην ανάπτυξη υδροηλεκτρικών Μονάδων και έργων ΑΠΕ. Αποτέλεσμα των δράσεων αυτών είναι η διαχρονική μείωση του μέσου συντελεστή εκπομπής CO₂ του συστήματος ηλεκτροπαραγωγής της ΔΕΗ.

Επενδυτικό πρόγραμμα ΔΕΗ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης των στρατηγικών προτεραιοτήτων της ΔΕΗ, η Γενική Διεύθυνση Παραγωγής έχει αναλάβει να υλοποιήσει επενδυτικά έργα για την αντικατάσταση των πεπαλαιωμένων Μονάδων της με νέες, περιβαλλοντικά φιλικότερες, σύγχρονης τεχνολογίας και υψηλότερης απόδοσης. Αναφορικά με την πρόοδο σχετικών επενδύσεων κατά το 2013, σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Η Μονάδα V (Μονάδα συνδυασμένου κύκλου, καθαρής εγκατεστημένης ισχύος 416,95 MW και ονομαστικού βαθμού απόδοσης 58,4%) του ΑΗΣ Αλιβερίου βρίσκεται σε εμπορική λειτουργία συμβατικά από 12.08.2013, ενώ το Φεβρουάριο 2014 η Μονάδα ενεγράφη στο Μητρώο Μονάδων και στο Μητρώο κατανεμόμενων Μονάδων που τηρεί ο ΑΔΜΗΕ.
- Είναι σε εξέλιξη η κατασκευή των έργων πολιτικού μηχανικού και η άφιξη και εγκατάσταση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού για τη Μονάδα συνδυασμένου κύκλου Μεγαλόπολης V, καθαρής ισχύος 811 MW, με καύσιμο φυσικό αέριο. Η Μονάδα αναμένεται να τεθεί σε εμπορική λειτουργία στα τέλη του 2014.
- Στις 9.3.2013 υπογράφηκε η Σύμβαση για τη μελέτη και την κατασκευή της νέας ατμοηλεκτρικής Μονάδας στην Πτολεμαΐδα (Μονάδα V) μεικτής ισχύος 660 MW με καύσιμο κονιοποιημένο λιγνίτη και με δυνατότητα παροχής θερμικής ισχύος 140 MWth για τηλεθέρμανση. Για τη Μονάδα αυτή (που θα αντικαταστήσει τον υφιστάμενο ΑΗΣ Πτολεμαΐδας) υπάρχει πρόβλεψη για την εγκατάσταση εξοπλισμού δέσμευσης και συμπίεσης του CO₂, όταν είναι ώριμη η τεχνολογία δέσμευσης CO₂ (Capture readiness). Στην παρούσα φάση υλοποίησης του έργου, βρίσκονται σε εξέλιξη ενέργειες για την αδειοδότηση του έργου.

Επιπλέον, το 2013 ολοκληρώθηκε με επιτυχία η δοκιμή της συνδυασμένης καύσης βιομάζας και λιγνίτη στον ΑΗΣ Καρδιάς, ενώ η βελτιστοποίηση του συστήματος διαχείρισης καυσίμου στους ΑΗΣ Αθρινόλακκου και Ρόδου βρίσκεται σε εξέλιξη (αναμένεται η δημοσίευση της σχετικής Διακήρυξης για την υλοποίηση του έργου).

Τέλος, το 2013, συνεχίστηκε η ελαχιστοποίηση της λειτουργίας των Μονάδων III και IV του ΑΗΣ Αλιβερίου (μόνο τις απαραίτητες ώρες για την αξιοπιστία του συστήματος ή/και σε περιπτώσεις προβλημάτων τροφοδοσίας σε φυσικό αέριο) και των Μονάδων I και II του ΑΗΣ Λαυρίου καθώς και του ΑΗΣ ΛΙΠΤΟΛ (ώστε να καλύπτονται μόνο οι υποχρεώσεις τηλεθέρμανσης του Σταθμού προς τους γειτονικούς δήμους). Η μείωση της λειτουργίας των παλαιών αυτών Μονάδων έχει θετική επίδραση στις εθνικές εκπομπές τόσο των ΑΦΘ όσο και των αέριων ρύπων.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το επενδυτικό πρόγραμμα της ΔΕΗ παρατίθενται στον Ετήσιο Απολογισμό 2013 (σελίδες 34-38 και 186-195).

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Η περιβαλλοντική στρατηγική της ΔΕΗ περιλαμβάνει, εκτός από την ανάπτυξη των τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών, και σημαντικές επενδύσεις για την αύξηση του μεριδίου της παραγωγής που προέρχεται από την αξιοποίηση του υδροδυναμικού της χώρας και την ανάπτυξη έργων αξιοποίησης των ΑΠΕ (μέσω της ΔΕΗ Ανανεώσιμες, θυγατρικής της ΔΕΗ, και σε συνεργασία με άλλους ιδιώτες επενδυτές), όπως αιολικά πάρκα, μικροί υδροηλεκτρικοί σταθμοί, φωτοβολταϊκά πάρκα, σταθμοί βιομάζας και γεωθερμικοί σταθμοί.

Η Εταιρεία, εκμεταλλεύμενη το έντονο φυσικό ανάγλυφο της χώρας, κατασκευάζει φράγματα και δημιουργεί τεχνητές

λίμνες αξιοποιώντας το υδροδυναμικό της χώρας με σεβασμό στο ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης σε επίπεδο λεκάνης απορροής κάθε υδατικού διαμερίσματος. Σήμερα, η ΔΕΗ κατέχει και διαχειρίζεται 15 μεγάλους σταθμούς υδροηλεκτρικής ενέργειας σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

Οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί Σφηκιάς και Θησαυρού, στους ποταμούς Αλιάκμονα και Νέστο αντίστοιχα, λειτουργούν και ως αναστρέψιμοι-αντλητικοί σταθμοί. Με τη λειτουργία αυτή αποθηκεύουν νερό στους άνω ταμιευτήρες με άντληση κατά τις ώρες χαμηλού φορτίου, χρησιμοποιώντας ενέργεια χαμηλού κόστους και την αποδίδουν σε ώρες αιχμής, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην εξομάλυνση των αιχμών της ημερήσιας καμπύλης φορτίου, με αποτέλεσμα αφενός τη δυνατότητα κάλυψης αυξημένων ενεργειακών αναγκών τις συγκεκριμένες ώρες και αφετέρου τη μείωση του κόστους παραγωγής (βελτιστοποίηση ενεργειακού ισοζυγίου).

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά στην ανάπτυξη υδροηλεκτρικών Μονάδων παραγωγής, σημειώνονται τα ακόλουθα (για περισσότερες πληροφορίες βλ. Ετήσιο Απολογισμό 2013):

- ΥΗΣ Ιλαρίωνα (η εγκατεστημένη ισχύς του υδροηλεκτρικού έργου Ιλαρίωνα είναι 157 MW, με εκτιμώμενη καθαρή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας 330 GWh). Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες στον Υποσταθμό και στην περιοχή της κοίτης κατάντη του φράγματος. Και οι δύο μονάδες λειτουργούν, από 3.7.2014 η I και 7.6.2014 η II, σύμφωνα με το πρόγραμμα που υποβάλλει η ΔΕΗ/ΔΥΗΠ και εγκρίνεται από το Εθνικό Σύστημα.
- ΥΗΣ Μετσοβίτικου (29 MW). Λόγω καθυστερήσεων στις διαγωνιστικές διαδικασίες, το έργο αναμένεται να τεθεί σε εμπορική λειτουργία το 2018.

Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών

Το Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ) αποτελεί ένα από τα βασικά εργαλεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μείωση των εκπομπών ΑΦΘ. Η λειτουργία του ΣΕΔΕ ξεκίνησε το 2005 και από το 2013 εξελίσσεται η τρίτη φάση της λειτουργίας του (2013-2020). Από το 2013 και μετά όλες οι εταιρείες παραγωγής ηλεκτρισμού είναι υποχρεωμένες να αγοράζουν το σύνολο των δικαιωμάτων που απαιτούνται για την κάλυψη των εκπομπών τους από την παραγωγή ηλεκτρισμού (σε αντίθεση με το καθεστώς της δωρεάν κατανομής που ίσχυε από το 2005 έως το 2012). Περισσότερες πληροφορίες για το κανονιστικό πλαίσιο που αφορά στη λειτουργία του ΣΕΔΕ υπάρχουν στις ιστοσελίδες του ΥΠΕΚΑ (<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=456&language=el-GR>) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/index_en.htm). Αναλυτικά στοιχεία για τις υπόχρεες εγκαταστάσεις σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν στο Ευρωπαϊκό Μητρώο Συναλλαγών (<http://ec.europa.eu/environment/ets/>).

Τα δικαιώματα εκπομπών CO₂ που είχαν εκχωρηθεί στη ΔΕΗ για το 2013 ήταν 124.747 (μόνο για τη λειτουργία των τηλεθέρμανσεων των ΑΗΣ ΛΙΠΤΟΛ, Πτολεμαΐδας, Αγίου Δημητρίου, Αμυνταίου, Μεγαλόπολης Α' και Καρδιάς), και η ΔΕΗ παρέδωσε 41,3 εκατ. δικαιώματα. Το κόστος κτήσης των απαιτούμενων δικαιωμάτων ανήλθε σε € 187,5 εκατομμύρια.

Άλλες πρωτοβουλίες

Με στόχο τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των δραστηριοτήτων της, αλλά και την ενεργή συμμετοχή στις διεθνείς προσπάθειες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής (περιορισμός εκπομπών - επιπτώσεις - προσαρμογή) η ΔΕΗ συμμετέχει σε μια σειρά από εθελοντικές πρωτοβουλίες και ερευνητικά προγράμματα και υλοποιεί σχετικές δράσεις. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:

- Η ΔΕΗ συμμετέχει στο ερευνητικό πρόγραμμα CAP-SOL που αφορά στη δέσμευση και αποθήκευση CO₂ (Carbone Dioxide Capture and Storage, CCS). Στόχος του ερευνητικού προγράμματος (το οποίο υλοποιείται σε συνέχεια των προηγούμενων CASTOR, CESAR και iCap) είναι η ανάπτυξη νέων διαλυτών και διεργασιών για αποδοτική και οικονομική δέσμευση του CO₂ μετά την καύση. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν 12 Οργανισμοί/Εταιρείες/Ιδρύματα από διάφορες χώρες της Ευρώπης, και η ΔΕΗ, μεταξύ άλλων, συμμετέχει σε πακέτα εργασίας παρέχοντας στοιχεία για τις μονάδες σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και συμμετέχοντας στον ολοκληρωμένο σχεδιασμό αυτών. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. <http://www.capsol-project.eu/>.
- Από το Μάρτιο του 2011 η ΔΕΗ συμμετέχει στο πρόγραμμα GREEN e-motion διάρκειας 4 ετών (για περισσότερες πληροφορίες βλ. <http://www.greenemotion-project.eu>), έχοντας αναλάβει την ευθύνη δημιουργίας του πρώτου πιλοτικού έργου ηλεκτροκίνησης στην Κοζάνη, σε συνεργασία με το Δήμο Κοζάνης.
- Η Εταιρεία συμμετέχει εθελοντικά στο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης και πιστοποίησης κτιρίων «Greenbuilding» της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται πιλοτικά στα ιδιόκτητα κτίρια της Εταιρείας στην Καλλιθέα και στο Παγκράτι (που στεγάζουν υπηρεσίες εξυπηρέτησης κοινού), τα οποία και θα αποτελέσουν τα πρώτα πιστοποιημένα ενεργειακά αποδοτικά κτίρια της Εταιρείας. Το 2013 ολοκληρώθηκαν οι διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάδειξη της αναδόχου εταιρείας για την ενεργειακή αναβάθμιση του ιδιόκτητου κτιρίου της Διεύθυνσης Εμπορίας στην Καλλιθέα.
- Η ΔΕΗ συνέχισε την εθελοντική συμμετοχή της στο περιβαλλοντικό πρόγραμμα Energy Wisdom της EU-RELECTRIC. Ο Κλάδος Περιβάλλοντος της Διεύθυνσης Στρατηγικής συμμετείχε στην προετοιμασία της σχετικής έκθεσης του προγράμματος 2012-2013 με αφιέρωμα στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και στόχο τις προκλήσεις του 2050.
- Η ΔΕΗ ηγείται της Ομάδας Εργασίας για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (Task Force Adaptation to Climate Change) της EURELECTRIC, ενώ παράλληλα συμμετέχει στο Adaptation Steering Group της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εκπροσωπώντας τη EURELECTRIC.
- Η ΔΕΗ είναι μέλος του World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), που αποτελεί τον παγκόσμιο εκφραστή των Επιχειρήσεων και των θέσεών

τους σε θέματα Βιώσιμης Ανάπτυξης. Στο πλαίσιο του WBCSD, η ΔΕΗ συμμετέχει στην Ομάδα Εργασίας για τις ηλεκτρικές εταιρείες (WG Electric Utility) με θέματα ενεργειακής απόδοσης (energy efficiency) και έξυπνα δίκτυα (smart grids). Επίσης, η ΔΕΗ συμμετέχει στην ομάδα εργασίας για το νερό (WG Water) με θέμα τη διαχείριση του νερού από τις ηλεκτρικές εταιρείες.

6.5 Διαχείριση Νερού

Η αξιοποίηση του υδροδυναμικού της χώρας για την παραγωγή ηλεκτρισμού αποτελεί μία εκ των σημαντικών δραστηριοτήτων της ΔΕΗ, η οποία συμβάλλει στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης αλλά και στον περιορισμό των εκπομπών αερίων φαινομένου του θερμοκηπίου και λοιπών αερίων. Για το σκοπό αυτό, κατασκευάζονται φράγματα και δημιουργούνται τεχνητές λίμνες (ταμιευτήρες). Ταυτόχρονα, η ΔΕΗ αναγνωρίζει τη σημασία των υδατικών πόρων για τη βιώσιμη ανάπτυξη και για το λόγο αυτό υλοποιεί μια σειρά μέτρων και δράσεων προληπτικού χαρακτήρα με σκοπό την προστασία και την ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτων, με υπευθυνότητα και με γνώμονα τη μεγιστοποίηση του συνολικού κοινωνικού και περιβαλλοντικού οφέλους. Παράλληλα, η ΔΕΗ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη συστηματική παρακολούθηση του υδρολογικού δυναμικού της χώρας διατηρώντας ένα πρότυπο δίκτυο παρακολούθησης, το οποίο περιλαμβάνει:

- ένα βροχομετεωρολογικό δίκτυο υψηλής αξιοπιστίας, με 179 σταθμούς μέτρησης συγκεντρωμένους κατά κύριο λόγο στην ορεινή χώρα, και
- ένα υδρομετρικό δίκτυο, με 39 σταθμούς μέτρησης της παροχής ποταμών.

Το υδρομετρικό δίκτυο παρακολούθησης της ΔΕΗ είναι μοναδικό στην Ελλάδα, καθώς μπορεί να συλλέγει συστηματικά πλήρεις και αξιόπιστες πληροφορίες για την εκτίμηση της παροχής των ποταμών, σε συνεχή ή ημερήσια βάση. Τα συλλεγόμενα στοιχεία, πέραν της αξιοποίησής τους για τις ανάγκες της Εταιρείας και για τον ασφαλή σχεδιασμό δημόσιων και ιδιωτικών έργων, είναι απαραίτητα για τη συμμόρφωση της χώρας με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, για τη σύνταξη σχεδίων διαχείρισης των υδρολογικών λεκανών, για τη σύνταξη μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και για την εν γένει παρακολούθηση της ποιότητας του υδάτινου περιβάλλοντος.

Σημειώνεται ότι το 2013 διεξήχθη ανοικτός διαγωνισμός για την τοποθέτηση δέκα αυτόματων τηλεμετρικών σταθμών μέτρησης φυσικοχημικών και μετεωρολογικών παραμέτρων. Η κατακύρωση του διαγωνισμού και η τοποθέτησή τους θα γίνει εντός του 2014. Τα στοιχεία αυτά θα χρησιμοποιηθούν ως βάση δεδομένων για τις μελέτες που θα γίνουν, όπου αυτές απαιτούνται. Συγχρόνως, γίνονται μετρήσεις σε όλες τις λίμνες των ΥΗΣ, με δείγματα που στέλνονται σε πιστοποιημένα εργαστήρια και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Οι πηγές νερού που επηρεάζονται από άντληση η οποία πραγματοποιείται από τις Μονάδες παραγωγής (θερμικές και υδροηλεκτρικές), παρουσιάζονται στον ακόλουθο

πίνακα, σε συνδυασμό με το καθεστώς προστασίας κάθε περιοχής (λόγω της υψηλής αξίας της βιοποικιλότητας που διαθέτει). Πληροφορίες σε σχέση με το Ευρωπαϊκό

Οικολογικό Δίκτυο NATURA 2000 υπάρχουν στη σχετική ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ (<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=432&language=el-GR>).

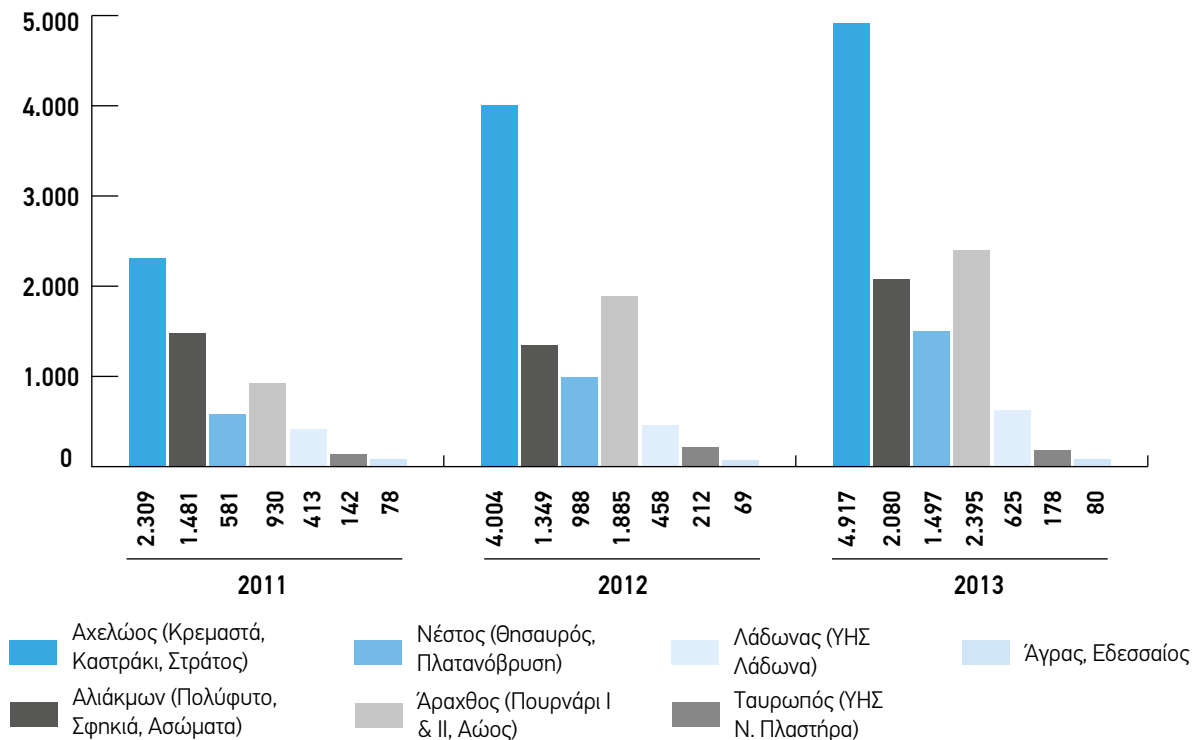
Όνομασία πηγής νερού	Είδος	Καθεστώς προστασίας
Αλμυρός Χανίων*	Λίμνη (εκβολή)	NATURA 2000
Αχελώος (Κρεμαστά, Καστράκι, Στράτος)	Τεχνητές λίμνες	Κανένα
Αλιάκμων (Πολύφυτο, Σφηκιά)	Τεχνητές λίμνες	Κανένα
Αλιάκμων (Ασώματα)	Τεχνητή λίμνη	NATURA 2000
Άγρας	Τεχνητή λίμνη	NATURA 2000
Νέστος (Θησαυρός, Πλατανόβρυση)	Τεχνητές λίμνες	NATURA 2000
Άραχθος (Πουρνάρι I & II)	Τεχνητές λίμνες	Κανένα
Αώος	Τεχνητή λίμνη	NATURA 2000
Λάδωνας (ΥΗΣ Λάδωνα)	Τεχνητή λίμνη	Κανένα
Ταυρωπός (ΥΗΣ Ν. Πλαστήρα)	Τεχνητή λίμνη	NATURA 2000

* Η πηγή Αλμυρός Χανίων ανήκει στην ευθύνη της ΔΕΗ Ανανεώσιμες. Σύμφωνα με σύμβαση μεταξύ ΔΕΗ και ΔΕΗ Ανανεώσιμες την ευθύνη της λειτουργίας του ΜΥΗΣ και την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού της συγκεκριμένης λίμνης, σε εφαρμογή των ΚΥΑ ΕΠΟ του ΜΥΗΣ, έχει αναλάβει ο ΑΗΣ Χανίων.

Διαχείριση νερού σε υδροηλεκτρικούς σταθμούς

Το 2013 ήταν ένα έτος μέσης υδραυλικότητας, αλλά με τις εισροές νερού προς τους ταμιευτήρες να είναι σημαντικά μεγαλύτερες σε σχέση με το 2012.

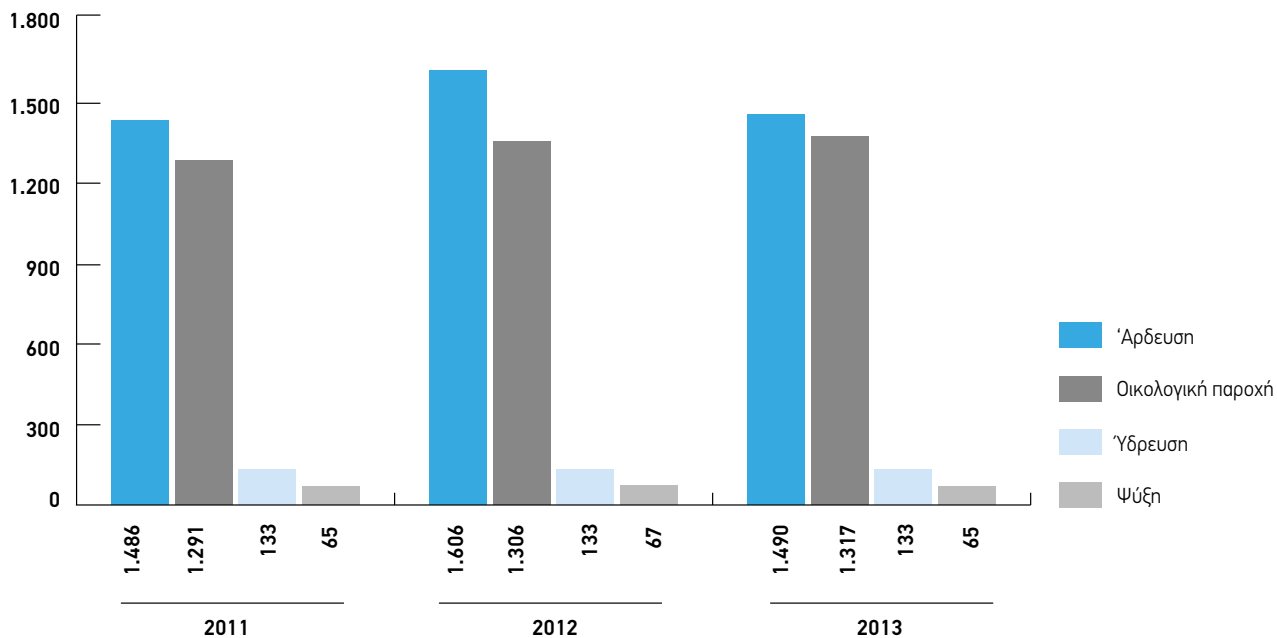
Εισροές νερού ανά τοποθεσία ταμιευτήρα (εκατ. m³)

Μέσω των υδροηλεκτρικών έργων επιτυγχάνεται αντιπλημμυρική προστασία και εξυπηρετούνται ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης παρακείμενων περιοχών. Επιπλέον, τα φράγματα εξασφαλίζουν μια ελάχιστη συνεχή παροχή

στην κοίτη του ποταμού (οικολογική παροχή), ακόμα και σε περιόδους μεγάλης ξηρασίας, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο σημαντικά στην προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων της χώρας.

Διάθεση υδάτων ανά κατηγορία χρήσης (εκατ. m³)

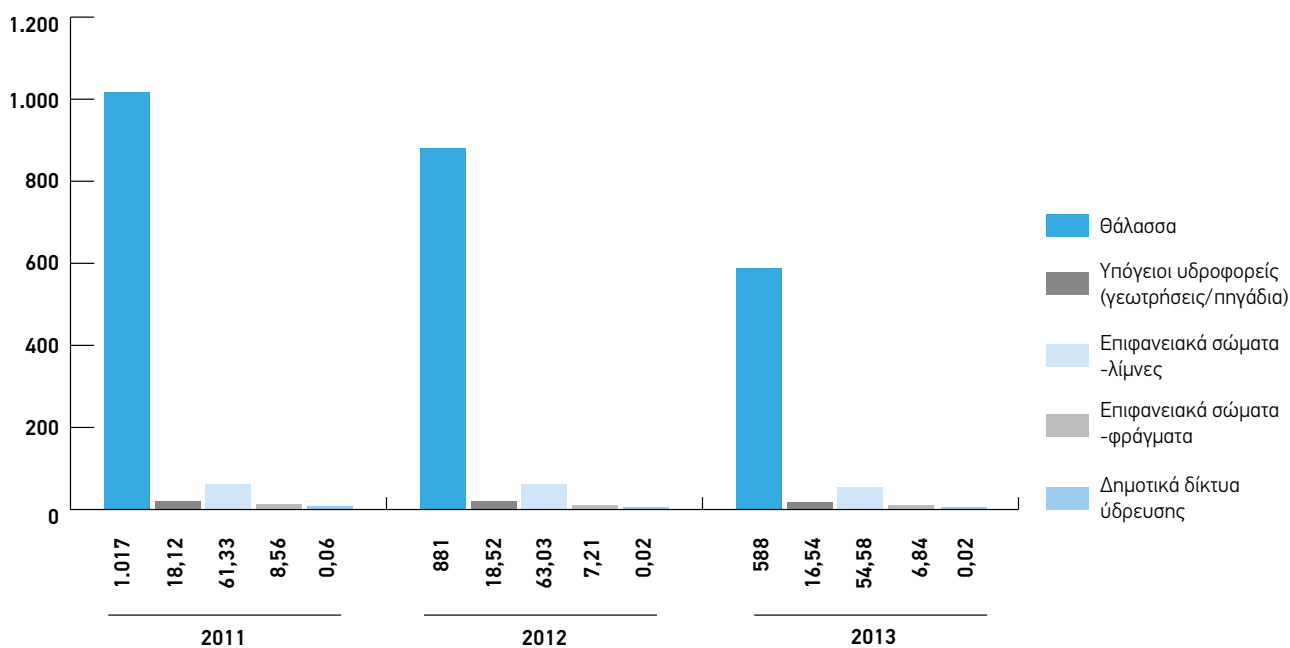

Σημείωση: Από τους ταμειευτές της ΔΕΗ υδρεύονται, κατά κύριο λόγο, η Θεσσαλονίκη, το Αγρίνιο, η Καρδίτσα και πολλές παραλίμινες περιοχές.

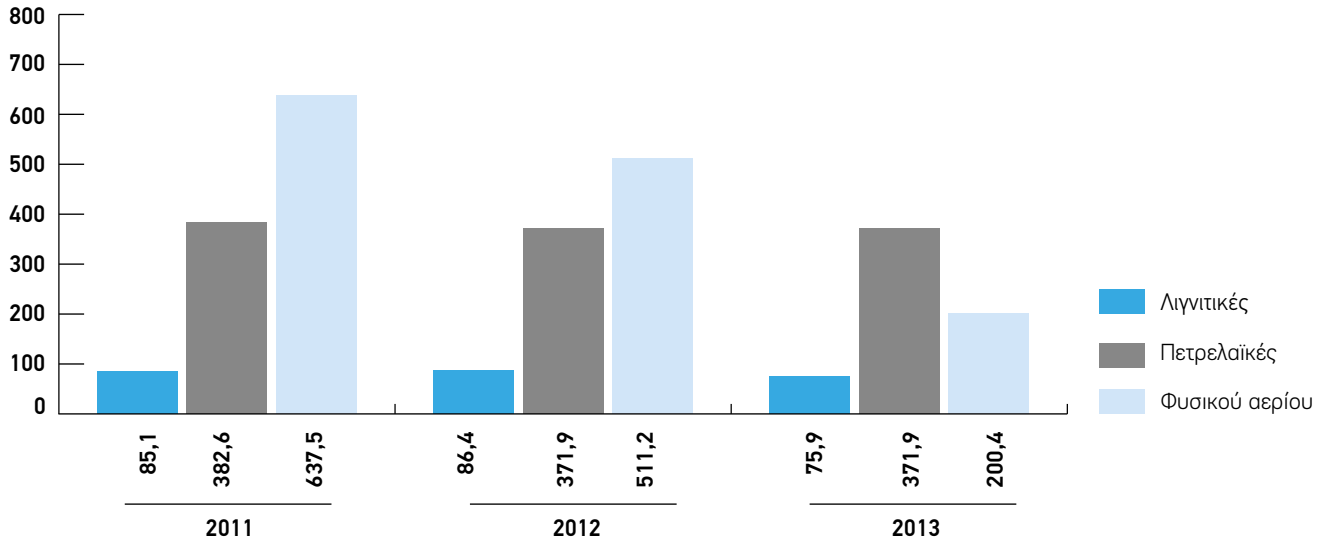
Διαχείριση νερού στις θερμικές Μονάδες παραγωγής

Στις περιοχές των θερμικών σταθμών παραγωγής γίνονται απολήψεις νερών από διάφορες πηγές και για διάφορες χρήσεις όπως η ψύξη των πύργων των σταθμών παραγωγής.

Ποσότητα νερού που αντλήθηκε ανά πηγή απόληψης (εκατ. m³)

Ποσότητα νερού που αντλήθηκε ανά κατηγορία θερμικών σταθμών (εκατ. m³)

Στην κατεύθυνση της ορθολογικής διαχείρισης νερού, η ΔΕΗ ανακυκλώνει και επαναχρησιμοποιεί σημαντικές ποσότητες, με αποτέλεσμα τη μείωση του συνολικού όγκου που απαιτείται για την κάλυψη των αναγκών της. Οι σχετικές ποσότητες νερού που ανακυκλώνονται και επαναχρησιμοποιούνται στις παραγωγικές της Μονάδες, είναι 20,4% για τις λιγνιτικές Μονάδες και 0,3% για τις πετρελαϊκές Μονάδες. Σημειώνεται ότι για την εκτίμηση των παραπάνω ποσοστών ανακύκλωσης δεν λαμβάνεται υπόψη η ποσότητα του θαλασσινού νερού ψύξης.

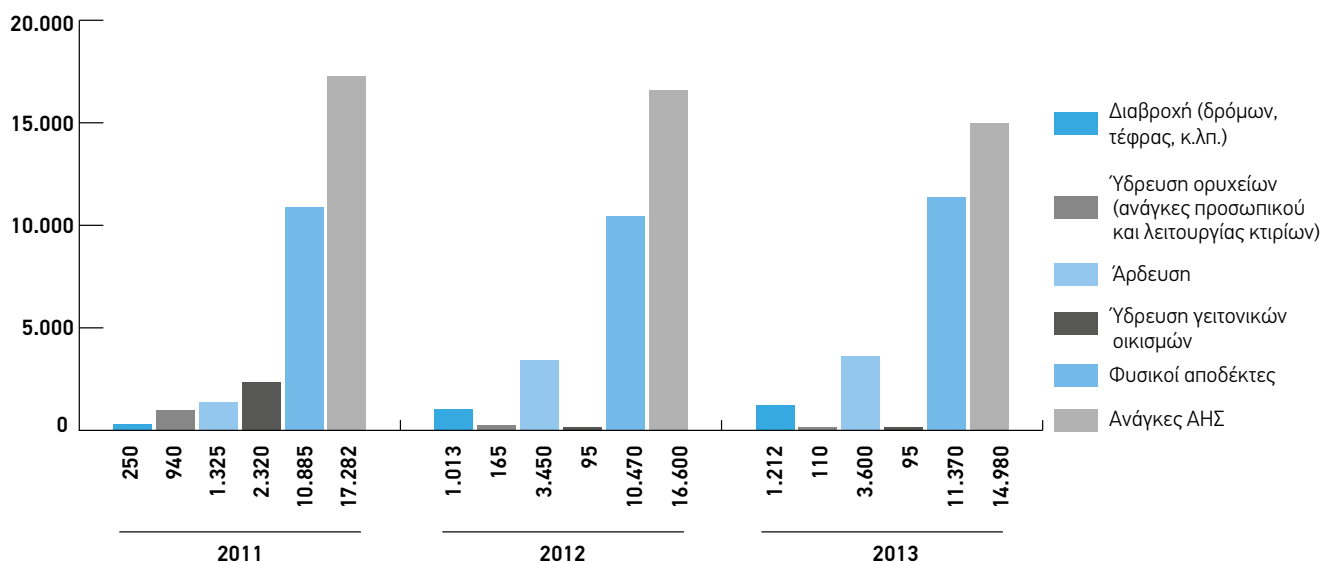
Διαχείριση νερού στα ορυχεία εξόρυξης λιγνίτη

Στις περιοχές εξορυκτικής δραστηριότητας τα αντλούμενα νερά (υπόγεια ύδατα για την προστασία των εκσκαφών από την είσοδο νερών, αλλά και επιφανειακά νερά από τα

αντλιοστάσια αποστράγγισης που βρίσκονται στα δάπεδα των ορυχείων) χρησιμοποιούνται για την κάλυψη των αναγκών των ορυχείων, ενώ ανάλογα με τις ανάγκες και στο πλαίσιο της υπάρχουσας πάγιας πολιτικής για καλή συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες, διατίθενται στους όμορους δήμους για άρδευση των τοπικών καλλιεργειών και άλλες χρήσεις, ενώ οι πλεονάζουσες ποσότητες επαναδιατίθενται στους φυσικούς αποδέκτες της περιοχής, ενισχύοντας το υδατικό τους ισοζύγιο και βελτιώνοντας την ποιότητά τους, δεδομένου ότι πρόκειται για υπόγειο αντλούμενο νερό από υδρογεωτρήσεις.

Επισημαίνεται η θετική συνεισφορά της Εταιρείας στη διατήρηση της παροχής της τεχνητής τάφρου Σουλού στην περιοχή της Πτολεμαΐδας, που την καθιστά βιώσιμη και εξασφαλίζει την ισορροπία του οικοσυστήματος.

Διάθεση νερού ανά κατηγορία χρήσης (χιλ. m³)

Σημειώνεται ότι κάθε χρόνο εκπονούνται από εξειδικευμένα στελέχη της επιχείρησης σχετικές μελέτες για την αποστράγγιση των ορυχείων. Στις μελέτες αυτές, πέρα από τα απολογιστικά στοιχεία των αντλήσεων της προηγούμενης χρονιάς, αποτυπώνονται οι υδρογεωλογικές συνθήκες που διαμορφώνονται στην περιοχή του κάθε ορυχείου με την πρόοδο των εξορυκτικών εργασιών, γίνεται εκτίμηση των επιπτώσεων των αντλήσεων στο υδατικό περιβάλλον της περιοχής και προτείνονται μέτρα για τον περιορισμό τους.

6.6 Διαχείριση Αποβλήτων - Αξιοποίηση Παραπροϊόντων

Στερεά απόβλητα και απόβλητα σε υγρή μορφή

Από την παραγωγική διαδικασία της ΔΕΗ (Μονάδες παραγωγής ενέργειας και ορυχεία) προκύπτουν στερεά απόβλητα, τα οποία η Εταιρεία διαχειρίζεται σύμφωνα με τα όσα προβλέπει η νομοθεσία, με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η διαχείριση

γίνεται μέσω της συνεργασίας της ΔΕΗ με εταιρείες συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, που έχουν τις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία εγκρίσεις του Εθνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, καθώς και με αδειοδοτημένες (ανά κατηγορία αποβλήτου) εταιρείες συλλογής, μεταφοράς, διαχείρισης και αξιοποίησης αποβλήτων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Η ΔΕΗ λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση των διαρροών και την ασφαλή συλλογή των απόβλητων λιπαντικών ελαίων και υγρών καυσίμων σε κατάλληλες δεξαμενές.

Κατά τη διάρκεια του 2013 διακινήθηκαν (διασυνοριακά όπου απαιτείται) επικίνδυνα απόβλητα (50,73 τόνοι αμιάντου και υλικών που περιέχουν αμιάντο, και 8,89 τόνοι επικίνδυνων υγρών αποβλήτων). Πλέον αυτών η ΔΕΗ διαχειρίστηκε μέσω συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης 2.109,83 τόνους πετρελαιοειδή κατάλοιπα και 41,73 τόνους συσσωρευτών.

Περιγραφή αποβλήτου	Ποσότητα (τόνοι)	Διαχείριση
Διεύθυνση Υλικών, Καυσίμων, Προμηθειών και Μεταφορών		
Μέταλλα (Σίδηρος, χάλυβας, συρματόσχοινα, κ.λπ.)	5.869,498	Εκποίηση μέσω πλειοδοτικών διαγωνισμών
Διάφοροι τύποι καλωδίων	47,445	
Πλεονάζοντα υλικά (οχήματα, ανταλλακτικά, μηχανήματα, κ.λπ.)	662	
Ελαστικοί ιμάντες	43,850	
Απόβλητα Λιπαντικά Έλαια	1.262,480	
Διεύθυνση Εκμετάλλευσης Θερμοηλεκτρικών Σταθμών		
Εξαντλημένος ενεργός άνθρακας	10,40	Εργασίες ανάκτησης/διάθεσης
Πτητική τέφρα και σκόνη λέβητα πετρελαίου	31,94	Εργασίες ανάκτησης
Λάσπες από επιτόπου επεξεργασία υγρών εκροής που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες	213,75	Εργασίες ανάκτησης
Ορυκτέλαια παντός τύπου	1.081,05	Εργασίες ανάκτησης
Καύσιμο πετρέλαιο και πετρέλαιο ντίζελ	1.185,29	Εργασίες ανάκτησης
Συσκευασίες που περιέχουν κατάλοιπα επικινδύνων ουσιών ή έχουν μολυνθεί από αυτές	10,27	Εργασίες ανάκτησης
Απορροφητικά υλικά, υλικά φίλτρων, υφάσματα σκουπίσματος, προστατευτικός ρουχισμός, που έχουν μολυνθεί από επικίνδυνες ουσίες	17,70	Εργασίες ανάκτησης/διάθεσης
Απορριπτόμενα οχήματα	51,79	Εργασίες διάθεσης
Απορριπτόμενα ανόργανα χημικά υλικά που αποτελούνται από επικίνδυνες ουσίες ή που τις περιέχουν	76,49	Εργασίες διάθεσης
Μπαταρίες και συσσωρευτές κάθε τύπου	5,56	Εργασίες ανάκτησης
Απόβλητα που περιέχουν πετρέλαιο	145,00	Εργασίες ανάκτησης/διάθεσης
Χώματα και πέτρες που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες	4,60	Εργασίες διάθεσης
Υλικά δομικών κατασκευών που περιέχουν αμιάντο	20,52	Εργασίες διάθεσης
Σωλήνες φθορισμού και άλλα απόβλητα περιέχοντα υδράργυρο	2,28 και 4 κάδοι	Εργασίες ανάκτησης
ΑΗΗΕ (δημοτικά απόβλητα)	3,66	Εργασίες ανάκτησης
Διεύθυνση Περιβάλλοντος Ορυχείων		
Σιδηρούχα μέταλλα scrap	2.785,45	Εργασίες ανάκτησης

Περιγραφή αποβλήτου	Ποσότητα (τόνοι)	Διαχείριση
Παροπλισμένα οχήματα, μηχανήματα και κινητήρες	372,05	Εργασίες ανάκτησης
Ρινίσματα ορείχαλκου	141	Εργασίες ανάκτησης
Χρησιμοποιημένοι συσσωρευτές μολύβδου	31,97	Εργασίες ανάκτησης
Πλαστικά δαχτυλίδια	42,46	Εργασίες ανάκτησης
Χρησιμοποιημένοι ελαστικοί ιμάντες	28,72	Εργασίες ανάκτησης
Χρησιμοποιημένα ρυπασμένα απορροφητικά υλικά και φίλτρα	18,46	Εργασίες ανάκτησης
Απόβλητα ηλεκτρονικού εξοπλισμού	27,20	Εργασίες ανάκτησης
Ηλεκτρικές στήλες	0,15	Εργασίες ανάκτησης
Απόβλητα λιπαντικά έλαια	469,30	Εργασίες ανάκτησης
Μείγμα νερού ελαίων ελαιοδιαχωριστήρων	2,00	Εργασίες ανάκτησης
Χαρτί	35,00	Εργασίες ανάκτησης
Λαμπτήρες φθορισμού	48 κάδοι	Εργασίες ανάκτησης
Χρησιμοποιημένα ελαστικά επίσωτρα	415 τεμ.	Εργασίες ανάκτησης
Κενά βαρέλια που περιείχαν λιπαντικά	3.044 τεμ.	Εργασίες ανάκτησης

Σημείωση: Οι ποσότητες υπολογίζονται σύμφωνα με τις αναφορές στα παραστατικά των συλλογών/μεταφορών που προκύπτουν από ζυγολόγια, δελτία αποστολής και τιμολόγια. Για τα οχήματα που αποσύρθηκαν, από τα πιστοποιητικά καταστροφής. Οι όροι «εργασίες ανάκτησης» και «εργασίες διάθεσης» χρησιμοποιούνται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ της Ενότητας Β του Νόμου 4042/2012.

Στην κατεύθυνση της αξιοποίησης των παραγόμενων απορριμμάτων, η Γενική Διεύθυνση Ορυχείων ανέθεσε μελέτη με τίτλο: «Μελέτη για τη διερεύνηση εναλλακτικών λύσεων για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ιμάντων των ορυχείων των Λιγνιτικών Κέντρων Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης». Στη μελέτη αυτή, που βρίσκεται στη φάση της ολοκλήρωσης, καταγράφονται και αξιολογούνται διάφορες μέθοδοι και καλές πρακτικές σχετικά με τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ιμάντων μεταφορικών ταινιών, οι οποίες εφαρμόζονται σε αντίστοιχες εταιρείες, όπως επαναχρησιμοποίηση με διάφορες μορφές επεξεργασίας, παραγωγή εναλλακτικών καυσίμων και ανακύκλωση μεταλλικών μερών.

Αξιοποίηση παραπροϊόντων

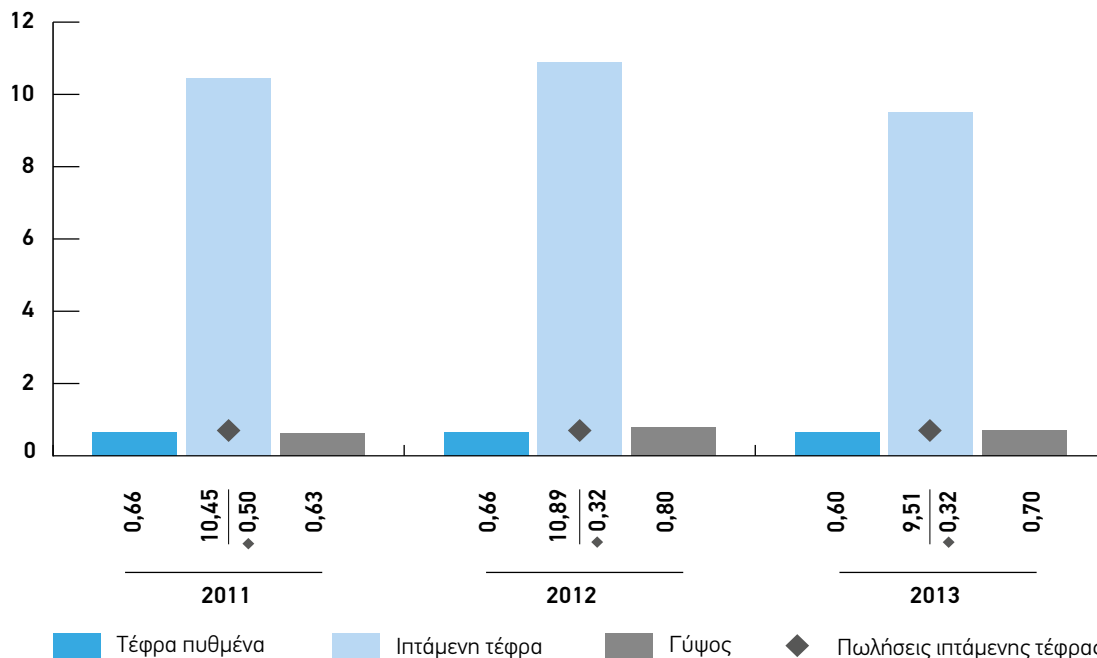
Το κύριο παραπροϊόν της ΔΕΗ είναι η τέφρα (ιπτάμενη και πυθμένα), ενώ σε μεγάλες ποσότητες παράγεται και γύψος από τις Μονάδες αποθείωσης των θερμοηλεκτρικών σταθμών. Η Εταιρεία έχει ήδη προχωρήσει στην καταχώρηση της τέφρας, την οποία εκμεταλλεύεται και εμπορικά, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό REACH (αριθμός καταχώρησης: 01-2119491179-27-0086), ενώ το 2011 ξεκίνησε τις διαδικασίες καταχώρησης και της γύψου, ούτως ώστε και αυτό το παραπροϊόν να καταστεί εμπορεύσιμο.

Η καταχώρηση της γύψου αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το 2015.

Το 2013, από την καύση του λιγνίτη στους θερμοηλεκτρικούς σταθμούς της Εταιρείας, παρήχθησαν σχεδόν 9,5 εκατ. τόνοι ιπτάμενης τέφρας, 0,6 εκατ. τόνοι τέφρας πυθμένα και 0,7 εκατ. τόνοι γύψου.

- Στα ορυχεία του Λιγνιτικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας συναποτέθηκαν μαζί με άγωνα υλικά 8,1 εκατ. τόνοι τέφρας.
- Σε ειδικά αδειοδοτημένο χώρο πλησίον του ΑΗΣ Μελίτης αποτέθηκαν 0,4 εκατ. τόνοι τέφρας και 0,06 εκατ. τόνοι γύψου.
- Σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο εντός εξαντλημένου ορυχείου στο Λιγνιτικό Κέντρο Μεγαλόπολης αποτέθηκαν 1,6 εκατ. τόνοι τέφρας και 0,7 εκατ. τόνοι γύψου.
- Οι πωλήσεις ιπτάμενης τέφρας το 2013 ανήλθαν σε 0,3 εκατ. τόνους.
- Η γύψος προς το παρόν (μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία καταχώρησης σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό REACH) εναποτίθεται μαζί με την τέφρα των Μονάδων σε ορυχεία της Εταιρείας.

Αξιοποίηση παραπροϊόντων (ποσότητες σε τόνους)

Σημείωση: Η διαφορά μεταξύ της συνολικά παραχθείσας και της αξιοποιηθείσας ποσότητας τέφρας, καθώς και το σύνολο της παραγόμενης γύψου αποτίθενται στα ορυχεία της Εταιρείας και σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους.

Υδατικά απόβλητα

Όλοι οι σταθμοί παραγωγής ενέργειας της ΔΕΗ διαθέτουν σύγχρονα συστήματα επεξεργασίας των υδατικών αποβλήτων τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις αποφάσεις έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων κάθε εγκατάστασης, καθώς και με το Εγχειρίδιο Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών για τις Μεγάλες Εγκαταστάσεις Καύσης. Η διάθεση των επεξεργασμένων υδατικών αποβλήτων γίνεται είτε σε φυσικούς επιφανειακούς αποδέκτες είτε υπεδάφια, ανάλογα με τη θέση της εγκατάστασης και τις σχετικές εγκρίσεις. Η Εταιρεία παρακολουθεί συστηματικά τις ποσότητες και τα χαρακτηριστικά των παραγόμενων αποβλήτων και ενημερώνει συστηματικά τις αρμόδιες υπηρεσίες, όπως προβλέπεται.

Ονομασία πηγής νερού	2011	2012	2013
Θαλασσινό νερό ψύξης (m³)			
Λιγνιτικές	-	-	-
Πετρελαϊκές	381.716.004	371.140.372	387.630.051
Φυσικού αερίου	634.117.779	508.472.959	197.577.810
Επεξεργασμένα υδατικά απόβλητα (m³)			
Λιγνιτικές	36.375.294	34.257.372	29.116.730
Πετρελαϊκές	141.177	155.485	143.512
Φυσικού αερίου	1.498.723	1.416.883	1.320.987

Σημείωση: Οι ποσότητες των αποβλήτων μετρώνται με παροχόμετρα και οι ποσότητες των νερών ψύξης εκτιμώνται βάσει της δυναμικότητας των αντλιών σε μέγιστη φόρτιση των Μονάδων και των ωρών λειτουργίας τους.

Επιπλέον, σημαντική ποσότητα επεξεργασμένων αποβλήτων διατίθεται για διάφορες χρήσεις, με σημαντικότερη την άρδευση, κυρίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Η ποσότητα που διατέθηκε το 2013 ήταν περίπου 23,8 εκατ. m³.

6.7 Βιοποικιλότητα

Η προστασία της βιοποικιλότητας αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της περιβαλλοντικής στρατηγικής της ΔΕΗ. Η Εταιρεία λαμβάνει μέτρα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος στις περιοχές στις οποίες δραστηριοποιείται, για την εξόρυξη λιγνίτη και για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στη διασφάλιση της διατήρησης ή της αποκατάστασης σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, των φυσικών βιοτόπων και των άγριων ειδών χλωρίδας και πανίδας.

Στην κατεύθυνση αυτή, η ΔΕΗ φροντίζει για τη βελτιστοποίηση του τρόπου αποκατάστασης των θιγόμενων εκτάσεων και την επιλογή της πλέον κατάλληλης τελικής χρήσης, λαμβάνοντας υπόψη μια σειρά παραμέτρων, όπως:

- τη μορφολογία του εδάφους και τις κλιματικές συνθήκες,
- τις μεταβλητές του οικοσυστήματος μετά το τέλος της εξορυκτικής δραστηριότητας,
- την ανθρωπογεωγραφία και την κοινωνικοοικονομική δομή, και
- τις επικρατούσες χρήσεις γης και τις ανάγκες για αυτές.

Η ΔΕΗ με τα προγράμματα αποκατάστασης τα οποία επί σειρά ετών εφαρμόζει στις περιοχές των λιγνιτωρυχείων της, δημιουργεί φυτείες με δασικά είδη, στα οποία

περιλαμβάνονται ακακίες, αριζόνες και σπάρτα και ποικιλία πανίδας, όπως πολλά είδη πεταλούδας, με αποτέλεσμα τη δημιουργία οικοσυστημάτων ιδιαίτερης ομορφιάς. Τα έργα αποκατάστασης περιλαμβάνουν επίσης τη διάσρωση και διαμόρφωση εκτάσεων για γεωργική καλλιέργεια, που παραχωρούνται σε αγρότες της περιοχής για εκμετάλλευση. Σε κάποιες τέτοιες εκτάσεις, η ΔΕΗ έχει διαμορφώσει σύγχρονο θερμοκήπιο, πειραματικό οπωρώνα στον οποίο εφαρμόζεται σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης, χορτολιβαδικές περιοχές για τη διατήρηση της κτηνοτροφίας και πάρκο αναψυχής.

Η ΔΕΗ, στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειάς της για βελτίωση της αποτελεσματικότητας της περιβαλλοντικής αποκατάστασης στις περιοχές των ορυχείων Πτολεμαΐδας του Λιγνιτικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας, έχει αναθέσει (από το 2010) στο Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Αγροτικής Έρευνας την εκπόνηση μελέτης (διάρκειας 3 ετών) με αντικείμενο την επιλογή των πλέον κατάλληλων ξυλωδών ειδών για τις περιοχές των ορυχείων Πτολεμαΐδας της ΔΕΗ και τα συγκεκριμένα εδάφη. Μέσα στο 2013 ολοκληρώθηκε και η Δεύτερη Φάση του έργου, η οποία αφορούσε στην παρακολούθηση των αυξητικών και οικολογικών χαρακτηριστικών των ξυλωδών ειδών που προτάθηκαν και φυτεύτηκαν την προηγούμενη καλλιεργητική περίοδο για την περιβαλλοντική αποκατάσταση και τη δημιουργία δασικών εκτάσεων για δασική και λιβαδική-κτηνοτροφική χρήση. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης οδήγησαν στη διατύπωση προτάσεων

σχετικά με τη διαχείριση των αποκαταστάσεων, που ήταν και ο τελικός στόχος του έργου. Κατά συνέπεια, στις μελλοντικές αποκαταστάσεις εδαφών στις περιοχές των ορυχείων Πτολεμαΐδας θα περιοριστεί το ποσοστό της ακακίας, θα γίνεται μείξη φυτών προς όφελος άλλων κωνοφόρων και πλατύφυλλων ειδών και θα εφαρμόζεται αραιός φυτευτικός σύνδεσμος, ο οποίος επιτρέπει τη μεικτή δασική και κτηνοτροφική χρήση της αποκατεστημένης περιοχής.

Άλλες δράσεις που υιοθετεί η ΔΕΗ για την προστασία της βιοποικιλότητας, αποτελούν:

- η δημιουργία και παρακολούθηση τεχνητών φυτειών δασικών ειδών με κριτήριο το είδος και την τοποθεσία εγκατάστασής τους στις αποθέσεις των ορυχείων, και
- η κατασκευή τεχνητών βιοτόπων και φωλιών, όπως η λειτουργία μικρού συστήματος υγροβιότοπου, με ανάπτυξη πληθυσμού ορνιθοπανίδας.

Μελέτες και έρευνες για την ισορροπία των οικοσυστημάτων

Η ΔΕΗ, σε συνεργασία με φορείς όπως το Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών και το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας, αλλά και πανεπιστημιακές σχολές, εκπονεί μελέτες για την ισορροπία των οικοσυστημάτων, με στόχο την ανάπτυξη συγκεκριμένων στρατηγικών, δράσεων ή σχεδίων αποκατάστασης/ανάπλασης/διαχείρισης βιοποικιλότητας, σε συμφωνία με όσα προβλέπονται στην εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Φυσική περιοχή	Δράσεις προστασίας/αποκατάστασης 2013
Ποταμός Νέστος και ταμειυτήρες Θησαυρού και Πλατανόβρυσης	Σε συνεργασία της ΔΕΗ/Συγκρότημα Νέστου με το ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ/Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας, πραγματοποιήθηκαν δράσεις στο πλαίσιο του έργου με τίτλο «Σύλληψη και μεταφορά ενδημικών ειδών ιχθυοπανίδας για την αντιμετώπιση της διακοπής της ελευθεροεπικοινωνίας στους πληθυσμούς τους στον ποταμό Νέστο» για την περίοδο 2013-2014. Σε συνεργασία της ΔΕΗ/Συγκρότημα Νέστου με το Διαβαλκανικό Κέντρο Περιβάλλοντος, πραγματοποιήθηκαν δράσεις για τη μέτρηση ποιοτικών και βιολογικών παραμέτρων των νερών του ποτάμιου και λιμναίου συστήματος του Νέστου.
Ευρύτερη περιοχή των έργων της ΔΕΗ στον ποταμό Νέστο	Συλλογή μετεωρολογικών δεδομένων μετά την εγκατάσταση δύο μετεωρολογικών σταθμών στις θέσεις που προτείνει η μελέτη Εντοπισμού Πιθανών Αλλαγών στο Μικροκλίμα της Ευρύτερης Περιοχής των Έργων της ΔΕΗ στον ποταμό Νέστο.
Αλιάκμονας (Ιλαρίωνας) Ι. Μ. Ιλαρίωνα Ν. Κοζάνης, Παλιουριά και Παναγιά Ν. Γρεβενών	Στο πλαίσιο της Σύμβασης 1224002/9.5.2012 εκπονείται Μελέτη Αρχιτεκτονικής Τοπίου και Φυτοκοινωνικής Διαμόρφωσης στην περιοχή του ταμειυτήρα και κατάντη του φράγματος του ΥΗΣ Ιλαρίωνα.
Αλιάκμονας (Ιλαρίωνας) Αγ. Αθανάσιος Δ. Δεσκάτης Ν. Γρεβενών	Στο πλαίσιο της Σύμβασης 1234020/13.12.2013 εκπονείται Μελέτη Αρχιτεκτονικής Τοπίου και Φυτοκοινωνικής Διαμόρφωσης στην περιοχή Αγ. Αθανασίου του Δήμου Δεσκάτης στον Ν. Γρεβενών.
Αλιάκμονας (Ασώματα)	Εμπλουτισμός με 600 κ.μ. φυτικής γης και φύτευση ανοικτής έκτασης με αγριάδα για τη δημιουργία τάπητα (βόσκηση αιγοπροβάτων). Συνεχιζόμενη δράση.
Αλιάκμονας (Βαρβάρες)	Περίφραξη της περιοχής κατάντη του αναρρυθμιστικού για προστασία και πρόληψη ατυχημάτων.
Αλιάκμονας (Ιλαρίωνας) Ευρύτερη περιοχή του ταμειυτήρα	Υλοποιούνται συμβάσεις για: <ul style="list-style-type: none"> • Την εκτίμηση στερεοπαροχής χειμάρρων στην ευρύτερη περιοχή του ταμειυτήρα του ΥΗΕ Ιλαρίωνα. • Τη μελέτη των ποιοτικών χαρακτηριστικών του νερού του ταμειυτήρα του ΥΗΕ Ιλαρίωνα για μελλοντική γεωργική και αστική χρήση. • Τη δυνατότητα ένταξης περιφερειακών του ταμειυτήρα του ΥΗΕ Ιλαρίωνα παράκτιων περιοχών και υφιστάμενων νησίδων σε καθεστώς προστασίας με σκοπό την προσέλκυση της ορνιθοπανίδας.

Φυσική περιοχή	Δράσεις προστασίας/αποκατάστασης 2013
ΥΗΣ Πλαστήρα	Υλοποιήθηκαν έργα προστασίας των πρηνών της λίμνης από διάβρωση, λόγω κυματισμού. Ανατέθηκε μελέτη για την υλοποίηση φυτοκομικών εργασιών με στόχο τη δημιουργία τμημάτων-ζωνών ενδιαφέροντος (θα ολοκληρωθεί το 2014).
ΥΗΣ Λάδωνα	Έγινε προμήθεια 630 φυτών-δένδρων (Νοέμβριος 2013), σύμφωνα με την ειδική δασοτεχνική μελέτη και η διαδικασία της δενδροφύτευσης άρχισε άμεσα και έχει ήδη ολοκληρωθεί.

Προστατευόμενες περιοχές NATURA

Οι περιοχές στις οποίες αναπτύσσεται η εξορυκτική δραστηριότητα της ΔΕΗ δεν εντάσσονται στο Δίκτυο NATURA 2000 ή σε άλλες προστατευόμενες περιοχές. Οι υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις της Εταιρείας που βρίσκονται εντός προστατευόμενων περιοχών (με βάση τους χάρτες NATURA του ΥΠΕΚΑ), κατέχουν μια έκταση 65,30 km².

Όνομασία πηγής νερού σε περιοχή NATURA 2000	Έκταση ΔΕΗ που βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής (σε km ²)
Αλμυρός Χανίων*	0,08
Αλιάκμων (Ασώματα)	2,50
Άγρας	8,08
Νέστος (Θησαυρός)	18,00
Νέστος (Πλατανόβρυση)	3,00
Αώος	8,64
Ταυρωπός (ΥΗΣ Ν. Πλαστήρα)	25,00
Σύνολο	65,30

* Η πηγή Αλμυρός Χανίων ανήκει στην ευθύνη της ΔΕΗ Ανανεώσιμες. Σύμφωνα με σύμβαση μεταξύ ΔΕΗ και ΔΕΗ Ανανεώσιμες την ευθύνη της λειτουργίας του ΜΥΗΣ και την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού της συγκεκριμένης λίμνης, σε εφαρμογή των ΚΥΑ ΕΠΟ του ΜΥΗΣ, έχει αναλάβει ο ΑΗΣ Χανίων.

6.8 Κανονιστική και Νομοθετική Συμμόρφωση

Η ΔΕΗ επιδιώκει την πλήρη συμμόρφωσή της με το εθνικό και ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο και τους κανονισμούς για τα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος. Ωστόσο, το 2013 καταβλήθηκαν από τη ΔΕΗ πρόστιμα συνολικού ύψους € 346 χιλ., εκ των οποίων € 247 χιλ. αφορούσαν νομιμοποιήσεις αυθαίρετων κατασκευών και € 99 χιλ. σε πρόστιμα που σχετίζονταν με τη λειτουργία των ορυχείων και των Μονάδων παραγωγής.

Επιπλέον, το 2013 επιβλήθηκαν στη ΔΕΗ πρόστιμα ύψους € 200 χιλ. για θέματα σχετικά με την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας των μονάδων παραγωγής. Για τα πρόστιμα αυτά βρίσκονται σε εξέλιξη προσφυγές της ΔΕΗ ενώπιον του ανώτερου της έκδοσης της πράξης προστίμου οργάνου ή των Διοικητικών Δικαστηρίων.

Τέλος, σημειώνεται ότι η ΔΕΗ λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να τηρούνται τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια θορύβου στις εγκαταστάσεις της, και εντός του 2013 δεν επιβλήθηκε στη ΔΕΗ κάποιο σχετικό πρόστιμο.

7. Αγορά και Πελάτες

7.1 Προϊόντα και Υπηρεσίες

Το βασικό προϊόν της ΔΕΗ είναι η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σε οικιακούς πελάτες, επαγγελματίες και μεγάλες επιχειρήσεις, σε ολόκληρη τη χώρα. Η ΔΕΗ παρέχει ρεύμα σε κάθε σημείο για το οποίο υπάρχει αίτημα σύνδεσης και είναι δυνατή η επέκταση του δικτύου (με τήρηση των περιορισμών που ισχύουν για τις περιοχές NATURA, έγκριση Δασαρχείου κ.λπ.). Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι ήδη από τη δεκαετία του '80 έχουν ολοκληρωθεί τα προγράμματα εξηλεκτρισμού υπαίθρου για ποσοστό 99,9% του πληθυσμού της χώρας.

Η ΔΕΗ διαθέτει διαφορετικά τιμολόγια για διαφορετικές κατηγορίες πελατών. Τα τιμολόγια διακρίνονται ανάλογα με την τάση (υψηλή, μεσαία και χαμηλή) και ανάλογα με τη χρήση (οικιακά τιμολόγια, βιομηχανικά, γενικής χρήσης, αγροτικής χρήσης, ημερήσιων εφημερίδων, φωτισμού οδών και πλατειών). Με την υπ' αριθ. 141/1.8.2013, απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ, εγκρίθηκαν επτά νέα τιμολόγια για πελάτες Υψηλής και οκτώ για Μέσης Τάσης, τα οποία τέθηκαν σε ισχύ για καταναλώσεις από 1.11.2013.

Σύμφωνα με σχετική απόφαση της ΡΑΕ, η ΔΕΗ, ως Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας, έχει αναλάβει να προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια σε μικρούς πελάτες, που δεν έχουν βρει κάποιο προμηθευτή ή που αδυνατούν να βρουν προμηθευτή στην απελευθερωμένη αγορά με βάση τους υφιστάμενους εμπορικούς όρους. Στους μικρούς πελάτες εντάσσονται όλοι οι οικιακοί πελάτες και οι λοιποί πελάτες με ισχύ παροχής ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι 25kVA. Η ΔΕΗ, μέχρι σήμερα, έχει αναλάβει την εκπροσώπηση 28 χιλιάδων μικρών πελατών.

Αναλυτικά στοιχεία σχετικά με το σύνολο των παροχών της ΔΕΗ παρατίθενται στην ενότητα 3.1.

Ηλεκτρονικός λογαριασμός

Το 2012 παρουσιάστηκε η νέα υπηρεσία ηλεκτρονικού λογαριασμού «e-bill». Τον Αύγουστο του 2013 ξεκίνησε η εφαρμογή της άμεσης ειδοποίησης του πελάτη, με την έκδοση του λογαριασμού. Παράλληλα η ΔΕΗ προχώρησε σε βελτιώσεις της υπηρεσίας και δημιουργήθηκαν σύνδεσμοι (links) με τους ιστοτόπους τραπεζών με στόχο την αυτόματα και με πλήρη ασφάλεια εξόφληση των λογαριασμών.

Η Εταιρεία μέσω ειδικής καμπάνιας ενημέρωσε τους καταναλωτές για τη δυνατότητα εγγραφής στην ηλεκτρονική υπηρεσία «e-bill info».

Μέχρι το τέλος του 2013, 218.877 παροχές είχαν εγγραφεί στην υπηρεσία e-bill και είχαν εξυπηρετηθεί 2.500 ηλεκτρονικά αιτήματα πελατών.

Ευάλωτοι πελάτες

Η ΔΕΗ από το 2011 παρέχει το Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο (ΚΟΤ) σε εφαρμογή σχετικών αποφάσεων της Πολιτείας. Με το ΚΟΤ παρέχεται έκπτωση σε σχέση με το οικιακό τιμολόγιο (μέχρι 42%) σε καθορισμένες κατηγορίες καταναλωτών, υπό τις προϋποθέσεις που έχει θέσει η Πολιτεία και πιο συγκεκριμένα στα άτομα χαμηλού εισοδήματος, στους τρίτεκνους, στους μακροχρόνια άνεργους, στα άτομα με αναπηρία μεγαλύτερη του 67% και στα άτομα που χρήζουν μηχανικής υποστήριξης. Επίσης, από το 1996, η ΔΕΗ, σε εφαρμογή σχετικών αποφάσεων της Πολιτείας, χορηγεί στις πολύτεκνες οικογένειες που έχουν τουλάχιστον τέσσερα προστατευόμενα τέκνα, τα ειδικά τιμολόγια πολυτέκνων, τα οποία είναι ακόμα ευνοϊκότερα τιμολόγια σε σχέση με το ΚΟΤ.

Το 2013 η ΔΕΗ πραγματοποίησε ειδική ενημερωτική καμπάνια με στόχο την ενημέρωση των ευάλωτων καταναλωτών για τις αποφάσεις της Πολιτείας σχετικά με το ΚΟΤ και τη δυνατότητα ένταξης σε αυτό διευρυμένων ομάδων.

Μετά την έκδοση των Αποφάσεων του ΥΠΕΚΑ αναφορικά με τον Κώδικα Προμήθειας και τον καθορισμό των κριτηρίων ένταξης των οικιακών πελατών στο μητρώο των ευάλωτων πελατών, η ΔΕΗ υιοθέτησε πλήρως τις πρόσθετες ιδιαίτερα ευνοϊκές διευκολύνσεις που πρέπει να παρέχονται στην εξόφληση των λογαριασμών των ευπαθών κοινωνικά ομάδων. Για τους ευάλωτους πελάτες, δηλαδή τους δικαιούχους του ΚΟΤ, καθώς επίσης τις πολύτεκνες οικογένειες και τα άτομα μεγάλης ηλικίας που πληρούν τα σχετικά κριτήρια, εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

- Επεκτείνεται η ημερομηνία λήξης των λογαριασμών τους από 25 σε 40 ημέρες από την ημερομηνία έκδοσής τους.
- Παρέχεται η δυνατότητα εξόφλησης των λογαριασμών ρεύματος σε τόσες μηνιαίες άτοκες δόσεις, ώστε η κάθε δόση να μην υπερβαίνει το ήμισυ της αξίας της συνήθους μηνιαίας δαπάνης για κατανάλωση ρεύματος.
- Γίνονται άτοκοι διακανονισμοί σε κάθε περίπτωση.

Συνολικά μέχρι και το έτος 2013 είχαν υποβληθεί 688.999 αιτήσεις ένταξης στα ειδικά αυτά τιμολόγια, από τις οποίες εγκρίθηκαν οι 479.075 (70%). Η Εταιρεία διευκόλυσε τους πελάτες κατά τη διαδικασία υποβολής των αιτήσεών τους, πέραν των προβλεπομένων στην Υπουργική Απόφαση, υιοθετώντας πρακτικές όπως:

- Τον περιορισμό του ποσού της προκαταβολής έναντι καταπόνησης κατά την υπογραφή του συμβολαίου, ώστε αυτό να μην ξεπερνά τα € 20.

- Την παροχή της δυνατότητας στους πελάτες να υποβάλουν τηλεφωνικά τις αιτήσεις τους μέσω του 11 770 (αστική χρέωση για όλη την Ελλάδα).
- Τη συνεχή παροχή πληροφόρησης σχετικά με την πορεία κάθε αίτησης, καθώς επίσης και το αποτέλεσμα της αξιολόγησής της, μέσω του συγκεκριμένου αριθμού 11 770.

Δικαιούχοι ειδικών τιμολογίων	Αριθμός αιτήσεων	Εγκεκριμένες αιτήσεις
ΑμΕΑ	142.361	101.421
Άνεργοι	93.566	69.122
Άτομα χρήζοντα μηχανικής υποστήριξης	6.264	5.499
Πολύτεκνοι	552	92
Τρίτεκνοι	54.861	33.096
Υπερήλικες (άνω των 70)	5.440	2.016
Χαμηλόμισθοι	385.955	267.829
Σύνολο	688.999	479.075

Διακανονισμοί και αποκοπές

Με την απόφαση ΔΣ 137/30.7.2013 επικαιροποιήθηκε ο Κανονισμός Διακανονισμών, δίνοντας τη δυνατότητα στους πελάτες της Εταιρείας να διακανονίζουν τους λογαριασμούς τους σε δόσεις, βάσει κανόνων που εξαρτώνται από τη συνέπειά τους, καθώς και την κατηγορία πελάτη που ανήκουν. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ανακούφιση των ευπαθών ομάδων και των νοικοκυριών. Το 2013 εγκρίθηκαν συνολικά 331.561 διακανονισμοί, συνολικού ποσού € 488,6 εκατ.

Με στόχο τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πελατών που επιθυμούν να προβούν στη ρύθμιση των οφειλών τους και τη μείωση του χρόνου αναμονής στα καταστήματα, η ΔΕΗ από την 19^η Αυγούστου 2013 στην Αττική και από την 1^η Οκτωβρίου 2013 πανελλαδικά ξεκίνησε τη διευθέτηση διακανονισμών μέσω τηλεφώνου. Έως το τέλος του έτους απαντήθηκαν 92.683 κλήσεις και έγιναν 22.706 διακανονισμοί, συνολικού ποσού € 20,8 εκατ., ενώ το 50% των κλήσεων αφορούσαν σε πληροφορίες.

Αναφορικά με τις διακοπές ρεύματος λόγω ληξιπρόθεσμων οφειλών, σημειώνεται ότι έχουν μειωθεί σημαντικά και ο αριθμός των αποκοπών είναι αισθητά μικρός κατά την τρέχουσα περίοδο αναλογικά με το σύνολο των 7,4 εκατ. πελατών της ΔΕΗ, δεδομένου ότι:

- Σε περιόδους που επικρατούν ακραίες κλιματικές συνθήκες (βαρυχειμωνιά, καύσων κ.λπ.) ή κατά τη διάρκεια των εορτών των Χριστουγέννων ή του Πάσχα, ουδεμία εντολή διακοπής ρεύματος πραγματοποιείται για το σύνολο των πελατών της ΔΕΗ που έχουν ληξιπρόθεσμους λογαριασμούς.
- Δεν υλοποιούνται διακοπές ρεύματος σε πελάτες που έχουν οποιαδήποτε είδους εξάρτηση από μηχανικά μέσα.
- Δεν εκδίδονται εντολές διακοπών ρεύματος λόγω χρέους

σε πελάτες με ΚΟΤ και εν γένει στους εύλωτους πελάτες, όπως αυτοί καθορίζονται από την Πολιτεία, όχι μόνο κατά τους 7 μήνες που προβλέπει ο νέος Κώδικας Προμήθειας (Νοέμβριος-Μάρτιος και Ιούλιος-Αύγουστος) αλλά καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, εξαιρουμένων των περιπτώσεων παραβατικών συμπεριφορών (π.χ. ρευματοκλοπές).

Το 2013 εκτελέστηκαν από τον ΔΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρεί η ΔΕΗ, περισσότερες από 290.200 αποκοπές παροχής ρεύματος, από τις οποίες το 64% αφορούσαν σε οικιακούς πελάτες.

Με την εξόφληση ή το διακανονισμό της οφειλής, η επανασύνδεση πραγματοποιείται από τον ΔΕΔΔΗΕ αυθημερόν για την πλειονότητα των πελατών και σε κάποιες περιπτώσεις το αργότερο έως το πρωί της επόμενης ημέρας, εάν η πληρωμή έχει γίνει μετά το πέρας του ωραρίου εργασίας.

7.2 Διαχείριση Σχέσεων με τους Πελάτες

Η Εταιρεία προσπαθεί συνεχώς να βελτιώνει τον τρόπο παροχής υπηρεσιών και εξυπηρέτησης των πελατών της, ώστε να επιτυγχάνεται η μέγιστη ικανοποίησή τους. Καταβάλλονται προσπάθειες για την ενίσχυση της πελατοκεντρικής μας προσέγγισης, διενεργούνται έρευνες και εξετάζονται τα παράπονα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του καταναλωτή.

Σύγχρονοι τρόποι προσέγγισης πελατών

Πέραν των καταστημάτων της, η ΔΕΗ χρησιμοποιεί το διαδίκτυο και τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας και κοινωνικής δικτύωσης (Twitter, LinkedIn, Flickr, YouTube) για να επικοινωνήσει με τους πελάτες της. Το 2013, μέσω του Twitter επικοινωνήθηκαν 35 εταιρικά νέα και θέματα εξυπηρέτησης πελατών, ενώ στο Youtube ανέβηκαν 8 videos και τηλεοπτικά spots εταιρικής και εμπορικής επικοινωνίας.

Ανταποκρινόμενη στις ανάγκες και τις τάσεις της εποχής που υποδεικνύουν σαφή αύξηση της χρήσης του διαδικτύου από κινητές συσκευές (mobile devices), όπως έξυπνα κινητά (smartphones) και tablets, το 2013, η ΔΕΗ προχώρησε στον επανασχεδιασμό του ιστοτόπου της (www.dei.gr), ενισχύοντας τον πελατοκεντρικό του χαρακτήρα. Η νέα σχεδίαση διαθέτει καλύτερο περιβάλλον απόκρισης και νέα μορφή, που ενσωματώνει τις νέες τάσεις στο σχεδιασμό ιστοσελίδων. Παράλληλα έχει δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ευκολία αναζήτησης των πιο χρηστικών πληροφοριών και on-line υπηρεσιών από τους πελάτες (π.χ. η ηλεκτρονική πρόσβαση στο λογαριασμό, η ανεύρεση των πληρέστερων σημείων ενδιαφέροντος του πελάτη, η on-line αίτηση πελατών που επιθυμούν να ενταχθούν στο ΚΟΤ κ.λπ.). Για τη νέα της ιστοσελίδα, η ΔΕΗ έλαβε το 2013 το 3^ο βραβείο στην κατηγορία «Ανασχεδιασμός - Επανεναρξη» (Redesign - Re-launch) στα e-volution awards 2014, ένα θεσμό της Bous-sias Communications και του Εργαστηρίου Ηλεκτρονικού Επιχειρείν - ELTRUN του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών που επιβραβεύει τις πιο καινοτόμες και σύγχρονες πρακτικές στο χώρο του ηλεκτρονικού επιχειρείν.

Η ιστοσελίδα της ΔΕΗ παρέχει πληροφορίες στα Ελληνικά και Αγγλικά. Δίνεται επίσης η δυνατότητα στους καταναλωτές να επικοινωνήσουν με την Εταιρεία και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) στα Ελληνικά και Αγγλικά. Μέσα στο 2013 μέσω του ιστοτόπου www.dei.gr λήφθηκαν περίπου 13.000 e-mails κυρίως από πελάτες και κατά δεύτερο λόγο από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως επενδυτές και ενδιαφερόμενους για εργασία.

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει εξειδικευμένη εφαρμογή για τις συσκευές κινητών τηλεφώνων (iPhone και Android), μέσω της οποίας οι χρήστες έχουν άμεση, αξιόπιστη και γρήγορη πρόσβαση στις υπηρεσίες της ΔΕΗ, οπουδήποτε κι αν βρίσκονται. Το 2013 ενσωματώθηκε στην εφαρμογή σύνδεση (link) για το «e-bill info», την υπηρεσία που προσφέρει σε κάθε χρήστη ηλεκτρονική πρόσβαση στους λογαριασμούς της ΔΕΗ.

Για ανθρώπους με προβλήματα όρασης ή δυσκολίες ανάγνωσης, η ΔΕΗ παρέχει, μέσω ηχητικού μηνύματος, πληροφορίες για τις υπηρεσίες της. Επιπλέον, σύμφωνα με τη νέα οπτική ταυτότητα, η οποία εφαρμόζεται σταδιακά στο δίκτυο καταστημάτων της ΔΕΗ (το 2013 διαμορφώθηκαν 9 καταστήματα), τα καταστήματα, πέραν από την αισθητική αναβάθμιση των χώρων, την ενίσχυση της ασφαλούς λειτουργίας τους και την προώθηση της εταιρικής εικόνας, περιλαμβάνουν ειδικές ράμπες για τη διευκόλυνση πρόσβασης των ΑμεΑ.

Σχεδιασμός επέκτασης δικτύου καταστημάτων

Το ΔΣ της ΔΕΗ με την από 07.08.2013 απόφασή του ενέκρινε την από κοινού με την εταιρεία DAMCO ENERGY A.E. σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΔΕΗ Solar Solutions A.E.», στην οποία η ΔΕΗ Α.Ε. θα συμμετέχει με ποσοστό 49%. Το αντικείμενο της «ΔΕΗ Solar Solutions A.E.» θα είναι η προώθηση μέσω πανελλαδικού δικτύου καταστημάτων με τη μέθοδο της δικαιόχρησης (franchising) ολοκληρωμένων λύσεων οικιακών φωτοβολταϊκών συστημάτων, τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας και παροχής ενεργειακών υπηρεσιών, καθώς επίσης και η παροχή υπηρεσιών εξυπηρέτησης των πελατών της ΔΕΗ. Η σύσταση της παραπάνω Ανώνυμης Εταιρείας εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού με την υπ' αριθ. 587/2014 απόφασή της.

Εξυπηρέτηση πελατών σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το δίκτυο καταστημάτων

Η ΔΕΗ, με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της στις περιοχές που δεν καλύπτονται από το δίκτυο καταστημάτων της, ξεκίνησε το Νοέμβριο του 2013 το πιλοτικό πρόγραμμα τηλεφωνικής και ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης. Οι πελάτες από τις περιοχές Λαύριο, Ωρωπό, Κέα, Μέγαρο και Άγιο Δημήτριο Αττικής, όπως και από τα περισσότερα νησιά του Αιγαίου μπορούν πλέον να εξυπηρετούνται τηλεφωνικά αντί να προσέλθουν στα καταστήματα της ΔΕΗ. Τα αποτελέσματα του πιλοτικού προγράμματος κρίνονται ικανοποιητικά από την Εταιρεία, δεδομένου ότι η ζήτηση για τη συγκεκριμένη υπηρεσία παρουσιάζει συνεχή αύξηση.

Έρευνες ικανοποίησης πελατών

Η Εταιρεία διεξάγει ποιοτικές και ποσοτικές έρευνες στο πλαίσιο πελατοκεντρικής αντίληψης την οποία δομεί κατά τρόπο συστηματικό, ώστε να αναγνωρίζει νέες ανάγκες των πελατών της και να διερευνά την άποψή τους για τις προσφερόμενες υπηρεσίες της. Μέσα από τη διαδικασία αυτή αναπτύχθηκαν για παράδειγμα ο μονόφυλλος και ο ηλεκτρονικός λογαριασμός.

Το 2012 διενεργήθηκε ποιοτική έρευνα με σκοπό να εξετάσει την επέκταση υφιστάμενων υπηρεσιών εξυπηρέτησης, με τρόπο που να καλύπτει επιτυχώς τις σύγχρονες ανάγκες των πελατών. Σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό τα αποτελέσματα της ποιοτικής έρευνας θα αποτελούσαν τη βάση για τη διεξαγωγή αντίστοιχης ποσοτικής έρευνας το 2013, η οποία τελικά δεν πραγματοποιήθηκε, διότι κρίθηκε ότι δεν ήταν αναγκαία, καθότι με βάση τα εξαιρετικά αποτελέσματα της ποιοτικής έρευνας και λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις της εποχής για ηλεκτρονικές υπηρεσίες, εφαρμόστηκαν αρχικά πιλοτικά νέες λειτουργίες αναβάθμισης των υφιστάμενων υπηρεσιών εξυπηρέτησης, οι οποίες στη συνέχεια υλοποιήθηκαν/εφαρμόστηκαν πλήρως εντός του 2013. Για παράδειγμα, επεκτάθηκε η υπηρεσία e-bill και παρέχει πλέον δυνατότητα ηλεκτρονικής εξόφλησης λογαριασμών, και υλοποιήθηκε και λειτουργεί νέα τηλεφωνική υπηρεσία πλήρους εξυπηρέτησης πελατών αρκετών απομακρυσμένων νησιών.

Επίσης, παρακολουθούμε στενά την εξέλιξη της χρήσης των διαφορετικών τρόπων πληρωμής από τους πελάτες μας. Η ΔΕΗ παρέχει περισσότερα από 6.500 σημεία σε όλη τη χώρα για την πληρωμή των λογαριασμών της. Παρακολουθούμε, λοιπόν, σε εβδομαδιαία βάση τις πληρωμές στα μηχανήματα αυτόματης εξόφλησης λογαριασμών που βρίσκονται στο χώρο των καταστημάτων της ΔΕΗ και στα ταμεία των καταστημάτων, στις τράπεζες, καθώς επίσης και στους άλλους εξωτερικούς συνεργάτες. Οι ενέργειες ενημέρωσης σχετικά με τους διαφορετικούς τρόπους πληρωμής των λογαριασμών είχαν ως αποτέλεσμα η επισκεψιμότητα για πληρωμή στα ταμεία των καταστημάτων μας να μειωθεί σταδιακά από 60% περίπου, που ήταν το 2009, σε 45%. Σε κάποια καταστήματα παρακολουθούμε και το χρόνο εξυπηρέτησης μέσω συστήματος προτεραιότητας.

Διαχείριση παραπόνων πελατών

Τα πιθανά παράπονα εκ μέρους των πελατών μας αποτελούν ευκαιρία για βελτίωση των υπηρεσιών που τους παρέχουμε, και αύξηση της ικανοποίησής τους. Τα παράπονα-αιτήματα προς τη ΔΕΗ υποβάλλονται είτε εγγράφως (απευθείας από τους πελάτες, μέσω του Συνηγόρου του Πολίτη και του Καταναλωτή κ.λπ.), είτε μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος (e-mail), καταβάλλεται δε προσπάθεια να απαντώνται στο σύνολό τους. Από τα 17.000 περίπου παράπονα-αιτήματα που εστάλησαν μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας το 2013, το 20% αφορούσε παράπονα, ενώ το υπόλοιπο 80% αιτήματα και ερωτήματα.

Η ΔΕΗ αναγνωρίζει ότι δεν υπάρχει ενιαία μέθοδος διαχείρισης παραπόνων πελατών. Για μια πιο ολοκληρωμένη

προσέγγιση, η Διεύθυνση Πωλήσεων προχώρησε στην εκπόνηση μελέτης για την κεντρική διαχείριση και παρακολούθηση παραπόνων και αιτημάτων πελατών. Από τη μελέτη προέκυψε ότι απαιτείται η προμήθεια μηχανογραφικής εφαρμογής για τη διαχείριση και παρακολούθηση των παραπόνων των πελατών. Δεδομένου ότι στο τέλος του 2014 αναμένεται η πλήρης μετάπτωση στο νέο μηχανογραφικό σύστημα εξυπηρέτησης πελατών της ΔΕΗ, κρίθηκε σκόπιμο η συγκεκριμένη προμήθεια ειδικού μεμονωμένου προγράμματος διαχείρισης πελατών να εξεταστεί και να γίνει μετά την πλήρη εγκατάσταση του νέου μηχανογραφικού συστήματος, προκειμένου η Εταιρεία να διασφαλίσει τη συμβατότητά του με το νέο μηχανογραφικό σύστημα εξυπηρέτησης πελατών και να επιτευχθεί καλύτερη διαχείριση του κόστους. Προσωρινά έγιναν οι απαραίτητες τροποποιήσεις του προγράμματος παρακολούθησης εισερχόμενων-εξερχόμενων εγγράφων, ώστε να υπάρχει ενιαία στατιστική παρακολούθηση των εγγράφων παραπόνων. Η εγκατάσταση της νέας εφαρμογής διαχείρισης-παρακολούθησης των παραπόνων εκτιμάται ότι θα γίνει εντός του 2015.

Τα παράπονα των πελατών εστιάζονται κυρίως σε θέματα που δεν αφορούν στη χρέωση προμήθειας ρεύματος, αλλά σε χρεώσεις υπέρ τρίτων (Δήμου, NEPIT και Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ακινήτων), καθώς επίσης στις ρυθμιζόμενες χρεώσεις (Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας και Ειδικό Τέλος Εκπομπής Αερίων Ρύπων). Οι εν λόγω χρεώσεις καλύπτουν σημαντικό κομμάτι του λογαριασμού.

Σημαντικό όγκο αιτημάτων-παραπόνων υποδέχεται το κέντρο τηλεφωνικής εξυπηρέτησης πελατών (11 770), το οποίο, από τα μέσα του 2012, λειτουργεί πανελλαδικά.

Έτος	Αριθμός εισερχόμενων κλήσεων	Ποσοστό επιτυχημένων κλήσεων*
2009	722.235	36%
2010	748.813	96%
2011	1.035.905	93%
2012	1.610.074	89%
2013	2.408.855	95%

* Επιτυχημένη κλήση θεωρείται η κλήση που απαντήθηκε από τη ΔΕΗ και υπήρξε επιτυχής συνδιαλλαγή.

7.3 Υπεύθυνη και Ασφαλής Χρήση Ενέργειας

Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας και την προστασία της υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών και χρηστών της ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί βασικό μέλημα της ΔΕΗ.

Με σκοπό την πρόληψη των κινδύνων, η ΔΕΗ έχει εντάξει στις διαδικασίες της την απαίτηση για έλεγχο των εγκαταστάσεων των κτιρίων σε κάθε ανάσυρση φακέλου για αλλαγή ονόματος χρήστη παροχής, αλλαγή τιμολογίου ή άλλων στοιχείων χρήστη/καταναλωτή. Έτσι επιτυγχάνεται

επανελέγχος των εγκαταστάσεων, ανεξάρτητα από την πάροδο ή μη της 14ετίας, χρονικό διάστημα μετά την πάροδο του οποίου ο επανελέγχος είναι υποχρεωτικός βάσει της σχετικής νομοθεσίας.

Το 2013 η ΔΕΗ προχώρησε στην ανάπτυξη ενός νέου ιστοτόπου (energy-saving.dei.gr/el), ο οποίος είναι διαθέσιμος στο διαδίκτυο από τις αρχές του 2014, με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για την ορθολογική χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας. Ο ιστοτόπος περιλαμβάνει:

- Ένα φιλικό διαδικτυακό εργαλείο αξιολόγησης της ενεργειακής κατάστασης μιας κατοικίας στην Ελλάδα.
- Συμβουλές για την ενεργειακή αναβάθμιση μιας κατοικίας.
- Πληροφορίες σχετικά με την ενεργειακή σήμανση των οικιακών συσκευών.
- Άλλες χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την υπεύθυνη κατανάλωση ενέργειας.

Η ΔΕΗ συνέχισε τις καμπάνιες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για την εξοικονόμηση της ηλεκτρικής ενέργειας και μέσω έντυπου υλικού. Το 2013 διανεμήθηκαν 5.000 έντυπα μέσω των καταστημάτων της ΔΕΗ, σε ημερίδες και συνέδρια.

Επιπλέον, η ΔΕΗ συμμετείχε στην 3^η έκθεση εξοικονόμησης ενέργειας «ECO-Ενεργείν 2013» στην Τεχνόπολη στο Γκάζι (25-28.4.2013) και στην έκθεση «Εξυπνη Θέρμανση και Εξοικονόμηση Ενέργειας 2013» στο Helexpro Palace (27-30.9.2013).

Περαιτέρω ενημέρωση του κοινού για θέματα ασφαλούς χρήσης της ενέργειας επιτυγχάνεται μέσω των ενεργειών του ΔΕΔΔΗΕ.

7.4 Προγράμματα Επικοινωνίας Marketing

Η Εταιρεία επιδιώκει να ενημερώνει τα ενδιαφερόμενα μέρη της σχετικά με όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της, όπως τιμολογιακά προγράμματα, νέες μεγάλες ενεργειακές επενδύσεις, έργα ΑΠΕ, περιβαλλοντικές και κοινωνικές δράσεις.

Τα προγράμματα επικοινωνίας της ΔΕΗ είναι σε συμμόρφωση με τον Κώδικα Δεοντολογίας Διαφήμισης και Επικοινωνίας. Ο Κώδικας ορίζεται από το Συμβούλιο Ελέγχου Επικοινωνίας, μια ανεξάρτητη αστική εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Σκοπός του είναι η εφαρμογή κανόνων δεοντολογίας στην εμπορική επικοινωνία. Στο εσωτερικό της Εταιρείας, με απόφαση του ΔΣ της ΔΕΗ, έχει συσταθεί Επιτροπή Επικοινωνιακής Δράσης, στην οποία συμμετέχουν ο εκάστοτε Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, η Διεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων και Επικοινωνίας, και ο Γενικός ή οι Γενικοί Διευθυντές τον οποίο ή τους οποίους αφορά/ούν το αντικείμενο της διαφημιστικής ή επικοινωνιακής προβολής. Η Επιτροπή ελέγχει τη συμμόρφωση του προς επικοινωνία υλικού με τον Ελληνικό Κώδικα Διαφήμισης-Επικοινωνίας και

το νομοθετικό και ρυθμιστικό ισχύον καθεστώς για την ενέργεια, αποτελεί δε το τελικό εγκριτικό όργανο για το σύνολο των διαφημιστικών/επικοινωνιακών ενεργειών μεγάλης κλίμακας. Η προσέγγιση αυτή είχε ως αποτέλεσμα, για το 2013, η ΔΕΗ να μην αντιμετωπίσει κάποιο θέμα μη συμμόρφωσης αναφορικά με την επικοινωνία των ενεργειών marketing (συμπεριλαμβανομένων των δράσεων διαφήμισης και προώθησης).

Στο πνεύμα στήριξης των τοπικών κοινωνιών, όπου δραστηριοποιείται η Εταιρεία, η ΔΕΗ φροντίζει ώστε μέσα από τα διαφημιστικά προγράμματα να προβάλλονται οι περιοχές αυτές. Υπάρχει ειδική μέριμνα για να ενισχύονται άμεσα ή έμμεσα οι τοπικές κοινωνίες, καθώς τυχόν υλικοτεχνικές ανάγκες που παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των διαφημιστικών παραγωγών καλύπτονται από τοπικές επιχειρήσεις. Παράλληλα, οι όποιες ανάγκες σε ηθοποιούς καλύπτονται από κατοίκους των περιοχών αυτών. Οι ενέργειες εταιρικής επικοινωνίας που πραγματοποίησε η ΔΕΗ το 2013 υλοποιήθηκαν κυρίως στη Δυτική Μακεδονία και αξιοποίησαν στο έπακρον τόσο εργαζόμενους της Εταιρείας, όσο και κατοίκους των τοπικών κοινωνιών.

7.5 Υπεύθυνες Προμήθειες

Η ΔΕΗ με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της σε υλικά και υπηρεσίες, και την υλοποίηση τεχνικών έργων προχωρά σε αγορές και σύναψη συμβάσεων. Όπου είναι δυνατό, η Εταιρεία έρχεται σε συμφωνία με τοπικούς προμηθευτές, συμβάλλοντας σημαντικά στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών.

Οι διαδικασίες προμηθειών της ΔΕΗ περιγράφονται στον Κανονισμό Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της ΔΕΗ (www.dei.gr). Η Εταιρεία αναρτά τις διακηρύξεις έργων και προμηθειών στην ιστοσελίδα της, με στόχο την ανάπτυξη δημόσιου διαλόγου, με όρους πλήρους διαφάνειας και αντικειμενικότητας.

Η ΔΕΗ τηρεί τακτικό μητρώο δόκιμων προμηθευτών υπηρεσιών και προϊόντων, βάσει της αξιολόγησης της ποιότητας και αξιοπιστίας των υπηρεσιών και προϊόντων που παρέχουν οι προμηθευτές, δίνοντάς τους κίνητρα για βελτίωση και προάγοντας το εν γένει επίπεδο της αγοράς. Η Εταιρεία βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με κύριους προμηθευτές για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη συμπεριφορά του προμηθευόμενου εξοπλισμού και τη μεταφορά σε αυτούς τεχνολογίας.

Για την τήρηση από τους εργολάβους και τους τυχόν υπεργολάβους τους της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας για το προσωπικό τους, η ΔΕΗ περιλαμβάνει γενική ρήτρα σε όλες τις συμβάσεις που συνάπτει, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται καταγγελία της σύμβασης και αποκλεισμός του εργολάβου από μελλοντικούς διαγωνισμούς, σε περίπτωση καθ' υποτροπή μη τήρησής της. Με τον τρόπο αυτό η Εταιρεία διασφαλίζει τη συνεργασία της με εργολάβους που τηρούν την εργατική

νομοθεσία και έχουν ασφαλισμένο το προσωπικό τους, όπως προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία.

Σχετικά με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων των εργολάβων της ΔΕΗ, οι εργολάβοι/ανάδοχοι έργου έχουν την ευθύνη, η οποία επισύρει νομικές κυρώσεις, για την εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων. Συμφωνούν ρητά και αναλαμβάνουν την αποκλειστική ευθύνη για τη μελέτη και την εφαρμογή των μέτρων ασφαλούς εργασίας, τόσο για τους απασχολούμενους στην κατασκευή ενός έργου όσο και για τους τρίτους.

Οι εργολάβοι ή/και οι υπεργολάβοι υποχρεούνται να χορηγούν στο προσωπικό τους όλα τα κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας, αναλόγως των εκτελούμενων εργασιών, να λαμβάνουν όλα τα επιβαλλόμενα από το νόμο μέτρα υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και να τηρούν τις υποχρεώσεις για Τεχνικό Ασφάλειας και Ιατρό Εργασίας, για εκτίμηση και πρόληψη επαγγελματικού κινδύνου, για προστασία από βλαπτικούς παράγοντες, για την ενημέρωση των εργαζομένων κ.λπ.

Ο ανάδοχος οφείλει να υποβάλει στην Εταιρεία, με την εγκατάστασή του στο εργοτάξιο, κατάσταση του προσωπικού που θα απασχολεί (αριθμός, ειδικότητα) καθώς και κάθε πληροφορία που κρίνει απαραίτητη η Εταιρεία για το προσωπικό αυτό. Κατά την κρίση της Εταιρείας το προσωπικό του αναδόχου εκπαιδεύεται στο πιστοποιημένο Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης της ΔΕΗ για εξειδικευμένες τεχνικές εργασίες.

Η ΔΕΗ εκτελεί ελέγχους σε συνεργεία εργολάβων, κατά τη διάρκεια των οποίων εξετάζει μεταξύ άλλων:

- Τα μέσα ατομικής προστασίας, τα μέσα ομαδικής προστασίας, τα εργαλεία (επάρκεια, κατάσταση και χρήση από το προσωπικό του εργολάβου).
- Την κατοχή των απαιτούμενων αδειών από το προσωπικό του εργολάβου.
- Την εφαρμογή των προβλεπόμενων από τις συμβάσεις και από την απόφαση 96/2010 του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΔΕΗ για τη διασφάλιση της τήρησης της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας από τους εργολάβους της ΔΕΗ.

Το 2013 πραγματοποιήθηκαν επιθεωρήσεις σε 5 συνεργεία εργολάβων του Ομίλου ΔΕΗ, στις οποίες συμμετείχε και επιθεωρητής από τη Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία της ΔΕΗ.

7.6 Κανονιστική και Νομοθετική Συμμόρφωση

Η τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας και των λοιπών κανονισμών και για θέματα αγοράς, προϊόντων και υπηρεσιών αποτελεί βασική αρχή για τη ΔΕΗ. Παρόλα αυτά, το 2013 προέκυψαν υποθέσεις που απασχόλησαν την Εταιρεία.

Εννέα (9) υποψήφιοι διαγωνισμών (σε προσυμβατικό στάδιο)

κατέθεσαν προσφυγές κατά της Εταιρείας λόγω απόρριψης της προσφοράς τους σε διαγωνισμό. Οι προσφυγές αυτές αφορούν κατά κανόνα σε αμφισβήτηση των όρων και της διαδικασίας του διαγωνισμού/διακήρυξης (π.χ. για απόρριψη της προσφοράς τους από την ΔΕΗ) και δεν αφορούν σε καταγγελίες για διαφθορά.

Συνεχίστηκαν και εντός του 2013 (σε μειωμένο βαθμό δεδομένου ότι κατέστη κατανόητο από το κοινό ότι η ΔΕΗ ενεργεί κατ' εντολή της Πολιτείας σε εφαρμογή νομοθεσίας) οι εξώδικες διαμαρτυρίες/αρνήσεις κατά της καταβολής του Έκτακτου Ειδικού Τέλος Ακινήτων (ΕΕΤΑ)

μέσω των τιμολογίων ηλεκτρικού ρεύματος. Με την απόφαση της Ολομέλειας Αρείου Πάγου 293/2014 κρίθηκε αμετακλήτως ότι η επιβολή του ΕΕΤΑ δεν αντίκειται στις υπό την απόφαση συνταγματικές διατάξεις και τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, αλλά ούτε στο άρθρο 17 του Συντάγματος που προστατεύει την ιδιοκτησία και την κατοχυρωμένη από το άρθρο 25 παρ. 1 εδ. δ' του Συντάγματος αρχή της αναλογικότητας (πλειοψηφ. ολ. ΣτΕ 1972/2012). Η απόφαση αυτή εκδόθηκε μετά από δικαστικό αγώνα ενώσεων καταναλωτών («Γενική Ομοσπονδία Καταναλωτών Ελλάδας ΙΝΚΑ (ΓΟΚΕ)»,

«Ινστιτούτο Καταναλωτών Κρήτης (ΙΝΚΑ Κρήτης)», «Ένωση Καταναλωτών Αιτωλοακαρνανίας», «Σύλλογος για τα Δικαιώματα του Καταναλωτή και του Πολίτη (ΔΙΚΑΠ)» και «Ένωση Καταναλωτών Ελλάδας»).

Η ΡΑΕ υπέβαλε πρόστιμο ύψους € 4.400.000 στη ΔΕΗ λόγω παραβίασης του ρυθμιστικού πλαισίου στις σχέσεις της ΔΕΗ με τους βιομηχανικούς πελάτες της, με το αιτιολογικό ότι η Εταιρεία δεν κατόρθωσε εγκαίρως εξατομικευμένα τιμολόγια με τους πελάτες. Η υπόθεση είναι σε εξέλιξη, καθώς η ΡΑΕ παρέπεμψε το ζήτημα για εξέταση και στην Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Το 2013 δεν καταγράφηκαν παράπονα σχετικά με τη διαρροή προσωπικών δεδομένων και την παραβίαση του απορρήτου των πελατών μας. Δεν υπήρξαν δικαστικές προσφυγές που να αφορούν συμπεριφορά αθέμιτου ανταγωνισμού, δημιουργία τραστών και μονοπωλιακών πρακτικών. Δεν υπάρχει καταγραφή συμβάντων μη συμμόρφωσης σχετικά με την ορθή σήμανση και πληροφόρηση των προϊόντων και υπηρεσιών μας, καθώς και τις επιδράσεις των προϊόντων και υπηρεσιών μας στην υγεία και ασφάλεια των πελατών μας.

8. Κοινωνική Μέριμνα

8.1 Δημόσια Πολιτική

Η ΔΕΗ συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση της δημόσιας πολιτικής, εκφράζοντας τις απόψεις της για μια σειρά θεμάτων που άπτονται της λειτουργίας της και, γενικότερα, αφορούν στον εκσυγχρονισμό της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Η Εταιρεία δημοσιοποιεί τις θέσεις της με ανακοινώσεις της Διοίκησης και δελτία τύπου, συμμετέχοντας σε διεθνή και εγχώρια συνέδρια, φορείς, εκδηλώσεις, δημόσιες διαβουλεύσεις κ.ά.

Τα τελευταία χρόνια η ΔΕΗ επανειλημμένα αναφέρεται τεκμηριωμένα στο θέμα του αναγκαίου εξορθολογισμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με σκοπό τη διασφάλιση της ανταγωνιστικής λειτουργίας της σε ένα πραγματικά απελευθερωμένο περιβάλλον προς όφελος των καταναλωτών.

Η ΔΕΗ επιχειρηματολογεί για την ανάγκη δημιουργίας μιας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία:

- θα λειτουργεί με διαφάνεια και προβλεψιμότητα, προκειμένου να είναι ελκυστική για νέες επενδύσεις όταν και όπου αυτές χρειάζονται,
- θα ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της εθνικής οικονομίας, και
- θα συμβάλλει αποτελεσματικά στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας σε μακροπρόθεσμη βάση.

Το ελληνικό μοντέλο αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να προσαρμοσθεί στο target model, δηλαδή στο ενιαίο ευρωπαϊκό μοντέλο, με διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, καθώς αυτό, άλλωστε, αποτελεί υποχρέωση που απορρέει από το δίκαιο της Ε.Ε., τις θεσμικές αλλαγές που προωθεί για τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας κ.λπ.

Η ΔΕΗ αντιλαμβάνεται τις τεχνικές και λοιπές δυσκολίες που συνεπάγεται η πλήρης εναρμόνιση, ωστόσο θεωρεί ότι αξίζει κάθε προσπάθεια για την επίτευξη της, εφόσον οποιαδήποτε ενδιάμεση λύση τύπου «μερικής εναρμόνισης» θα αποτελεί απλά «ημίμετρο» που θα πρέπει στο μέλλον να διορθωθεί με επιπλέον κόστος και επιπλέον καθυστερήσεις.

Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, η σημαντικότερη αλλαγή που προτείνει η ΡΑΕ όσον αφορά στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, είναι η υλοποίηση δημοπρασιών για την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από το χαρτοφυλάκιο λιγνιτικών μονάδων παραγωγής της ΔΕΗ προς τρίτους, με υποχρέωση αυτών να διαθέτουν την

ενέργεια σε πελάτες λιανικής. Σκοπός είναι να αυξηθεί ο ανταγωνισμός στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας και να αποκτήσουν και οι τρίτοι ηλεκτροπαραγωγοί, που κατέχουν μόνο μονάδες φυσικού αερίου, μείγμα ηλεκτροπαραγωγής αντίστοιχο με εκείνο της ΔΕΗ.

Η ΔΕΗ υποστηρίζει τη διάθεση ενέργειας από το χαρτοφυλάκιο λιγνιτικής και υδροηλεκτρικής παραγωγής της προς τρίτους (με βάση το μοντέλο NOME), υπό τις εξής προϋποθέσεις:

- αυτή η ενέργεια να διοχετεύεται προς τους τελικούς καταναλωτές και μάλιστα προς ένα όσο το δυνατό πιο τυπικό μείγμα τελικών καταναλωτών Χαμηλής, Μέσης και Υψηλής Τάσης, ανάλογο με αυτό της ΔΕΗ,
- να υπάρχει μια κατώτερη (minimum) τιμή δημοπράτησης της ενέργειας, η οποία θα αντανάκλα το πλήρες κόστος της ηλεκτροπαραγωγής από λιγνιτικές μονάδες, συν ένα εύλογο για τη δραστηριότητα της ηλεκτροπαραγωγής κέρδος, και
- οι δημοπρασίες να πραγματοποιούνται μόνον εφόσον η ΔΕΗ διατηρεί το υφιστάμενο λιγνιτικό και υδροηλεκτρικό παραγωγικό δυναμικό και όχι σε περίπτωση πώλησης μέρους αυτού («μικρή ΔΕΗ»).

8.2 Προγράμματα Ανάπτυξης Τοπικών Κοινωνιών

Η έννοια της ΕΚΕ για τη ΔΕΗ σχετίζεται με την ικανοποίηση των προσδοκιών των ενδιαφερόμενων μερών της (πελατών, εργαζομένων, μετόχων, προμηθευτών, τοπικών κοινωνιών κ.λπ.). Η Εταιρεία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στις σχέσεις με τις τοπικές κοινωνίες και υλοποιεί σημαντικό έργο, μέσω ανάπτυξης ειδικών προγραμμάτων. Στην ενότητα αυτή παραθέτουμε κάποιες ενδεικτικές δράσεις της ΔΕΗ.

Αντισταθμιστικά/κοινοφελή έργα

Στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα που εκτελεί η ΔΕΗ, πραγματοποιείται διαβούλευση με το ΥΠΕΚΑ και τους τοπικούς φορείς όπου καθορίζονται αντισταθμιστικά οφέλη/έργα για την τοπική κοινωνία. Στη συνέχεια αυτά ενσωματώνονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση με την οποία εγκρίνονται οι περιβαλλοντικοί όροι. Τα έργα αυτά κατά κύριο λόγο αφορούν βελτίωση οδικών δικτύων, δενδροφυτεύσεις και ενίσχυση αρδευτικών έργων.

Οι δαπάνες κοινωνικής ανταπόδοσης που σχετίζονται με τη δραστηριότητα της παραγωγής για το 2013, όπως αναλύονται στον παρακάτω πίνακα, φτάνουν τα € 1,73 εκατ.

Αντισταθμιστικά/κοινοφελή έργα	Κατηγορία	Προϋπολογισμός έργου (€)	Συνολική διάρκεια έργου (μήνες)	Δαπάνη 2013 (€)	Πρόσθετες πληροφορίες
Υπολειπόμενες εργασίες στην Ιερά Μονή Παναγίας Τορνικίου	Αισθητική αναβάθμιση, περιβαλλοντικοί όροι υδροηλεκτρικού έργου Ιλαρίωνα	30.000	3	4.820	
Καταβολή δαπάνης προς τη Λ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων	Συμβατική υποχρέωση υδροηλεκτρικού έργου Ιλαρίωνα	10.256.495	65	575.883	
Περιβαλλοντικές Αποκαταστάσεις-Μελέτη Σχεδίου Διαχείρισης και Ανάδειξης Περιοχής Λιμνών και Τεχνικών Φραγμάτων (Κρεμαστά)	Οικονομική ενίσχυση, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνανίας			168.356	
Χρηματοδότηση Έργων Δήμου Δεσκάτης	Δωρεά			6.087	
Ανάπλαση εμπορικού κέντρου Αλιβερίου	Έργο κοινής ωφέλειας στο πλαίσιο του νέου ΑΗΣ Αλιβερίου	300.000		11.179	Εντάσσεται στο σύνολο των έργων κοινής ωφέλειας συνολικού κόστους για τη ΔΕΗ ύψους € 3.500.000 αρχικά και € 4.727.500 μετά από περαιτέρω αύξηση του εγκεκριμένου ποσού από τη ΔΕΗ
Ηλεκτροφωτισμός Δημοτικού Σταδίου Αλιβερίου Δήμου Ταμνέων		150.000		2.945	
Γήπεδο Άγιου Λουκά Δήμου Ταμνέων (Χλοοτάπητας και αποπεράτωση αποδυτηρίων)		560.000		66.103	
Επισκευή οδοστρώματος Ε.Ο. (01) Λέπουρα-Καρύστου		150.000		150.000	
Άγιος Ιωάννης Δήμου Ταμνέων – Ολοκλήρωση θεάτρου		150.000		24.309	
Χωματουργικές και οικοδομικές εργασίες για εγκατάσταση compact βιολογικού ΤΚ Μονοδρύου		100.000		60.000	
Μνημόνιο συνεργασίας με την 23 ^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων	Αφορά τον ΑΗΣ Αλιβερίου	150.000	36	61.554	
Δεύτερο μνημόνιο συνεργασίας με την 23 ^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων	Αφορά τον ΑΗΣ Αλιβερίου	500.000	48	38.182	
Ινστιτούτο Γ. Ν. Παπανικολάου	Δωρεά	1.000.000	48	250.000	
Χρηματοδότηση Έργων και Μελετών για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λασιθίου	Ανταποδοτικά για το έργο του Αθερινόλακκου	1.100.000	36	105.891	Ανόρυξη γεώτρησης στη θέση Κατωφύγι Απιδίων Δήμου Σπτείας και στη θέση Παπά Κεφαλά Χάνδρα Δήμου Σπτείας
Πιστώσεις για αρχαιολογικά έργα με τη ΛΘ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων	Πολιτιστική χορηγία στο πλαίσιο του νέου ΑΗΣ Μεγαλόπολης	3.238.000	48	73.000	
Πεζοδρόμηση, ασφαλτόστρωση και ηλεκτροφωτισμός δημοτικών οδών στο Δημοτικό Διαμέρισμα Σορωνής του Δήμου Καμείρου Ρόδου	Έργο κοινής ωφέλειας			128.346	
Σύνολο				1.726.655	

Σύμφωνο συνεργασίας μεταξύ ΔΕΗ και Δήμου Θήρας

Η ΔΕΗ, οι Δημοτικές Αρχές και οι κάτοικοι του Δήμου Θήρας, τον Αύγουστο του 2013, κλήθηκαν να διαχειριστούν τις συνέπειες μιας πρωτοφανούς και εξαιρετικά πολύπλοκης βλάβης, η οποία προκλήθηκε από καταστροφική πυρκαγιά στο εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του νησιού. Αποτέλεσμα της συνεργασίας και των εποικοδομητικών συνομιλιών που ακολούθησαν ήταν η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ να συμπεριλάβει στο πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Εταιρείας πρωτοβουλίες και δράσεις που έχουν ως στόχο την αρωγή της περιβαλλοντικής, αισθητικής και πολιτιστικής ανάδειξης της Θήρας ως παγκόσμιου τουριστικού προορισμού. Στο πλαίσιο αυτό η ΔΕΗ συνήψε σύμφωνο συνεργασίας με το Δήμο Θήρας αναλαμβάνοντας τη χρηματοδότηση έργων υποδομών και επικοινωνιακών ενεργειών, που προσδιορίστηκαν από κοινού με το Δήμο Θήρας.

Μπορεί η πρωτοφανούς μεγέθους καταστροφική πυρκαγιά που προκάλεσε σοβαρές βλάβες στη λειτουργία του σταθμού παραγωγής της ΔΕΗ στη Θήρα να αντιμετωπίσθηκε με τον αμεσότερο και καλύτερο τρόπο, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και πρακτικές από την Εταιρεία, αλλά ουδείς μπορεί να αρνηθεί πως δεν επήλθε αναστάτωση στην περιοχή και ιδιαίτερα σε μια περίοδο που η Θήρα αποτελεί κορυφαίο τουριστικό προορισμό διεθνώς.

Με αυτά τα δεδομένα και με την κοινωνική ευαισθησία που ιστορικά διακρίνει το σύνολο των ενεργειών της ΔΕΗ, η Εταιρεία μέσα από το πρόγραμμα ΕΚΕ ανέλαβε τη χρηματοδότηση έργων υποδομών και επικοινωνιακών δράσεων που προσδιορίστηκαν από κοινού με το Δήμο, με στόχο την περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη του νησιού.

Τηλεθέρμανση πόλεων

Η ΔΕΗ, μέσω προγραμμάτων που αναπτύσσονται με τους τοπικούς δήμους και τις αρμόδιες δημοτικές επιχειρήσεις, αξιοποιεί τη θερμότητα που παράγεται από ατμοηλεκτρικούς λιγνιτικούς σταθμούς παραγωγής στη Δυτική Μακεδονία και την Αρκαδία, και παρέχει θερμική ενέργεια, με τη μορφή θερμού νερού, για κάλυψη των αναγκών θέρμανσης, για αστική χρήση, στην Κοζάνη, την Πτολεμαΐδα, το Αμύνταιο και τη Μεγαλόπολη. Το κόστος παροχής θερμικής ενέργειας με τη μέθοδο της τηλεθέρμανσης είναι σημαντικά χαμηλότερο σε σχέση με άλλους συμβατικούς τρόπους θέρμανσης.

Η παροχή υπηρεσιών τηλεθέρμανσης αποτελεί πρότυπο βιώσιμης διαχείρισης, καθώς χαρακτηρίζεται από πολλαπλά οφέλη για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, με σημαντικότερα τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, λόγω αποφυγής καύσης υδρογονανθράκων και ξυλείας για θέρμανση, και τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν για τις τοπικές κοινότητες, λόγω του μειωμένου κόστους θέρμανσης.

Συνολικά, κατά το έτος 2013, για την τηλεθέρμανση παράχθηκαν/χρησιμοποιήθηκαν 2 εκατ. GJ ενέργειας.

Τέλος λιγνίτη - «λιγνιτόσημο»

Το λιγνιτόσημο είναι αντισταθμιστικό τέλος ανάπτυξης βιομηχανικών περιοχών παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος

από τους θερμικούς λιγνιτικούς σταθμούς των Νομών Φλώρινας, Κοζάνης και Αρκαδίας. Με το τέλος αυτό, που από το 2012 με το νόμο 4062/2012 αυξήθηκε από 0,4% σε 0,5% επί του κύκλου εργασιών της ΔΕΗ, χρηματοδοτούνται έργα υποδομής, προστασίας του περιβάλλοντος και τόνωσης της οικονομίας στις συγκεκριμένες περιοχές οι οποίες επιβαρύνονται από την εξόρυξη και την καύση του λιγνίτη.

Νομός	Ποσό λιγνιτόσημου 2013 (χιλ. €)
Κοζάνης	20.644
Φλώρινας	4.918
Αρκαδίας	4.031
Σύνολο	29.593

Μετεγκαταστάσεις και αναγκαστικές απαλλοτριώσεις

Σε περιπτώσεις όπου για την κατασκευή νέων παραγωγικών μονάδων ή για την επέκταση των ορυχείων, είναι απαραίτητη η αναγκαστική απαλλοτρίωση εκτάσεων ή ακόμα και η μετεγκατάσταση οικισμών, η ΔΕΗ ακολουθεί συγκεκριμένες διαδικασίες, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία (όπως το νόμο 2882/2001 περί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ακινήτων και διατάξεις του Μεταλλευτικού Κώδικα - νομοθετικό διάταγμα 210/1973).

Ξεκίνησε το 2013 και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2014 η απαλλοτρίωση για τη μετεγκατάσταση του πληθυσμού Μαυροπηγής Δήμου Πτολεμαΐδας του Νομού Κοζάνης για σκοπούς κοινής ωφέλειας, ήτοι την εξόρυξη του λιγνιτικού κοιτάσματος από το υπέδαφος του οικισμού. Εκτός από το κόστος της απαλλοτρίωσης, το οποίο κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα, η ΔΕΗ στέκεται αρωγός των κατοίκων παρέχοντας κοινωνικό έργο στις υποδομές (δίκτυα, δρόμους κ.λπ.), τους κοινόχρηστους χώρους και τους τόπους θρησκείας (ιερούς ναούς, νεκροταφεία κ.λπ.) του νέου οικισμού, ο οποίος έχει επιλεχθεί από τους κατοίκους.

8.3 Χορηγικές δράσεις

Η ΔΕΗ αναγνωρίζει τις ανάγκες των περιοχών στις οποίες δραστηριοποιείται επί μακρόν, και ανταποκρίνεται με ευαισθησία σε αυτές. Πολλές από τις δράσεις μας επικεντρώνονται στις τοπικές κοινωνίες γύρω από τις εξορυκτικές και παραγωγικές μας εγκαταστάσεις. Ταυτόχρονα, δεδομένου ότι το προϊόν μας φτάνει σε όλη την Ελλάδα, υλοποιούμε δράσεις και σε άλλες περιοχές της χώρας.

Χρηματικές χορηγίες

Το 2013 η ΔΕΗ διέθεσε το ποσό των € 1.351 χιλ. για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών σε διάφορους τομείς, όπως το περιβάλλον, ο αθλητισμός, η εκπαίδευση, ο πολιτισμός και η παιδεία. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις εξής χορηγίες:

- Υποστήριξη του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας για την οργάνωση του διαδραστικού προγράμματος «Σώστε τον Αϊ Βασίλη» που εστιάζει στο καίριο θέμα της κλιματικής αλλαγής.

- Κατασκευή γηπέδων ποδοσφαίρου (5x5) και βόλεϊ για την ανάπτυξη χώρων άθλησης για τη νεολαία, στην τοπική κοινότητα Αγίου Δημητρίου του Νομού Κοζάνης, περιοχή έντονης δραστηριότητας της ΔΕΗ.

Θεματικός άξονας χορηγίας/δωρεάς	Ποσό χορηγίας/δωρεάς 2013 (χιλ. €)
Αθλητισμός	133
Κοινωνία	201
Περιβάλλον	106
Ενέργεια	79
Πολιτισμός	492
Παιδεία	123
Παροχές προσωπικού	159
Υγεία	58
Σύνολο	1.351

Στο πλαίσιο του διμερούς μνημονίου συνεργασίας που υπογράφηκε το 2012 με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας για την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου χορηγικού προγράμματος τετραετούς διάρκειας και συνολικού κόστους € 522.720, για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου του Πανεπιστημίου με την κάλυψη των δαπανών για τρεις επώνυμες έδρες και την ανάπτυξη επιστημονικής και ερευνητικής δραστηριότητας, το 2013 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκλογής για τις 3 επώνυμες έδρες με τα εξής γνωστικά αντικείμενα:

- «Διαχείριση καινοτομίας - επιχειρηματικότητα - διασυνοριακές συνεργασίες»,
- «Κατεργασίες μορφοποίησης υλικών για εφαρμογές σε συστήματα παραγωγής ενέργειας»,
- «Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και διαχείριση ενεργειακών πόρων».

Βασικοί στόχοι της διμερούς συνεργασίας είναι η ανάδειξη της Δυτικής Μακεδονίας σε πρότυπο Περιφερειακό Κέντρο της Ευρώπης για την προαγωγή της εκπαίδευσης και της έρευνας, κυρίως σε θέματα που αφορούν στον τομέα της ενέργειας, αλλά και σε άλλους τομείς οικονομικού ενδιαφέροντος, με επικέντρωση στην εκπαίδευση, πρακτική εξάσκηση και εξειδίκευση των φοιτητών, έτσι ώστε οι απόφοιτοι του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας να αποτελούν πολύ ικανά και διεθνώς ανταγωνιστικά στελέχη για να καλύπτουν τις ανάγκες της ελληνικής οικονομίας και ειδικότερα του ενεργειακού τομέα.

Για τρίτη συνεχή χρονιά η ΔΕΗ, με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του γυναικείου πληθυσμού του Λεκανοπέδιου Δυτικής Μακεδονίας για την αξία της πρόληψης/έγκαιρης διάγνωσης του καρκίνου του μαστού, υποστήριξε τη διοργάνωση του Δωρεάν Προγράμματος Προσυμπτωματικού Προληπτικού Ελέγχου, σε συνεργασία με το σύλλογο γυναικών με καρκίνο μαστού «Άλμα

Ζωής» Νομού Θεσσαλονίκης, το Θεαγένειο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης και το Μποδοσάκειο Νοσοκομείο Πτολεμαΐδας.

Διευκρινίζεται ότι η ΔΕΗ το 2013 (όπως και τα προηγούμενα χρόνια) δεν πρόσφερε καμία δωρεά, χορηγία ή οικονομική ενίσχυση σε πολιτικό κόμμα ή πολιτικό πρόσωπο.

Δωρεές σε είδος

Εκτός των χρηματικών χορηγιών, η ΔΕΗ προσέφερε και δωρεές σε είδος. Η Εταιρεία, πιστή στην αρχή της να στηρίζει τις τοπικές κοινωνίες στις περιοχές που δραστηριοποιείται, δώρισε 8 ηλεκτρονικούς υπολογιστές, 1 φωτοτυπικό μηχάνημα, 1 εκτυπωτή laser και 1 προβολικό μηχάνημα στο 2ο Γενικό Λύκειο Πτολεμαΐδας, 12 ηλεκτρονικούς υπολογιστές, 1 εκτυπωτή laser και 1 προβολικό μηχάνημα στο Γυμνάσιο Αμυνταίου, και 4 ηλεκτρονικούς υπολογιστές και 1 προβολικό μηχάνημα στο 3ο Γυμνάσιο Κοζάνης.

Τα Λιγνιτικά Κέντρα Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης χορηγούν μηχανήματα και υλικά για την υλοποίηση διαφόρων έργων (π.χ. διάνοξη και καθαρισμός αγροτικών δρόμων, διαμόρφωση δρόμων πυροπροστασίας, παροχή βυτίων νερού, επισκευές σε δημοτικά κτίρια κ.ά.) στους Δήμους Εορδαίας, Κοζάνης, Αμυνταίου, Σερβίων-Βελβεντού και Μεγαλόπολης.

Το Λιγνιτικό Κέντρο Δυτικής Μακεδονίας της ΔΕΗ προσφέρει τη συγκομιδή του πειραματικού οπωρώνα τον οποίο διατηρεί σε αποκατεστημένη έκταση των λιγνιτωρυχείων, σε εκκλησιαστικούς, εκπαιδευτικούς φορείς και στην τοπική κοινωνία των Δήμων Κοζάνης, Εορδαίας, Αμυνταίου και Σερβίων-Βελβεντού. Το 2013 διατέθηκαν περίπου 6.500 κιλά ροδάκινα, αχλάδια και μήλα στην Ιερά Μονή Αναλήψεως του Δήμου Κοζάνης, στο Γηροκομείο Κοζάνης, στο Σύλλογο ΑμΕΑ Πτολεμαΐδας, στο Κέντρο Φροντίδας Παίδων Πτολεμαΐδας, στο Οικοτροφείο Πτολεμαΐδας, στα Κοινωνικά Παντοπωλεία Σερβίων, Κοζάνης και Πτολεμαΐδας, στον Καλό Σαμαρείτη Πτολεμαΐδας, στο σύλλογο ΑΡΣΙΣ, στα Νοσοκομεία Φλώρινας και Πτολεμαΐδας, στο ΕΨΥΚΑ Σερβίων και σε σχολεία, νηπιαγωγεία και παιδικούς σταθμούς των Δήμων Εορδαίας και Αμυνταίου.

Το Λιγνιτικό Κέντρο Δυτικής Μακεδονίας διαμόρφωσε κατάλληλα χώρο σε εξαντλημένο ορυχείο για την ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού στην περιοχή για τη διεξαγωγή Πανελληνίων Αγώνων Motocross (Σεπτέμβριος 2013) με τη συμμετοχή αθλητών από διάφορα μέρη της Ελλάδας και μεγάλη συμμετοχή θεατών.

Επιπλέον, η ΔΕΗ σε συνεννόηση με τους τοπικούς φορείς στις κοινωνίες γύρω από τους ΥΗΣ, το 2013, υλοποίησε ενδεικτικά τις εξής δράσεις:

- Διευθέτηση χειμάρρου Βλάχας Μπαμπαλιού - κατασκευή τεχνικού έργου για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας (ΥΗΣ Κρεμαστών).
- Συντήρηση και διάνοξη τμήματος δρόμου από γέφυρα Ζέρβα μέχρι Ραΐνες (ΥΗΣ Καστρακίου).

- Μεταφύτευση 8 δέντρων μέσου ύψους, από χώρο της ΔΕΗ σε διαμορφωμένο χώρο αναψυχής στο δρόμο Στράτου-Ματσουκίου (ΥΗΣ Στράτου).
- Ολοκλήρωση της αρχιτεκτονικής μελέτης και στατικής προμελέτης για την κατασκευή υψηλής, κρεμαστής πεζογέφυρας για τη ζεύξη των οχθών του ποταμού Αλιάκμονα στην περιοχή της σκήτης του Οσίου Νικάνορα. Παράλληλα εκπονήθηκε μελέτη μονοπατιών για την πρόσβαση στην πεζογέφυρα και στις δύο όχθες. Το Υπουργείο Πολιτισμού ενέκρινε τις προβλέψεις της μελέτης, για την κατασκευή της, ωστόσο, απαιτείται η προηγούμενη αποδοχή από την Περιφέρεια της ανάληψης της ευθύνης για τη λειτουργία και συντήρησή της.

Στην 78^η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, η ΔΕΗ, αντί της όποιας άλλης εταιρικής παρουσίας, δημιούργησε ένα πολυιατρείο, το οποίο παραχώρησε στους Γιατρούς του Κόσμου, ώστε να προσφέρουν δωρεάν πρωτοβάθμιες ιατρικές εξετάσεις (παιδιατρικές, γυναικολογικές, οδοντιατρικές, οφθαλμολογικές, παθολογικές και καρδιολογικές). 100 περίπου εθελοντές ιατροί παρέιχαν προληπτικό έλεγχο και πρωτοβάθμια κλινική εξέταση σε 1.706 πολίτες που επισκέφτηκαν το περίπτερο. Επίσης, ο εξοπλισμός του πολυιατρείου παραχωρήθηκε στους Γιατρούς του Κόσμου στο τέλος της Έκθεσης.

Η ΔΕΗ για τη διευκόλυνση της άθλησης των μαθητών του Γυμνασίου Γυμνού Ευβοίας προχώρησε στην επίστρωση με πλαστικό του γηπέδου μπάσκετ του Γυμνασίου, το οποίο ήταν επιστρωμένο με άσφαλτο. Επίσης, η Εταιρεία προχώρησε στον εξοπλισμό της παιδικής χαράς στην πλατεία Αγίου Παντελεήμονα, με στόχο την άρση της υποβάθμισης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της συγκεκριμένης περιοχής.

Η ΔΕΗ αγόρασε και πρόσφερε φάρμακα θεραπείας και πρόληψης, τροφές και υλικοτεχνικό εξοπλισμό για τη βελτίωση των συνθηκών επιβίωσης των 130 σκυλιών που βρίσκονται στο Δημοτικό καταφύγιο στην περιοχή της πόλης της Φλώρινας.

8.4 Συνεργασία με Αρχαιολογικές Υπηρεσίες

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Αρχαιολογικού Νόμου 3028/2002 «για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς» και την Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού σχετικά με τη «διενέργεια σωστικών ανασκαφών σε τεχνικά έργα τρίτων», η ΔΕΗ οφείλει να μεριμνά για την προστασία των αρχαιολογικών ευρημάτων που αποκαλύπτονται κατά την εξέλιξη των εργασιών εξόρυξης του λιγνίτη.

Συγκεκριμένα, η Εταιρεία οφείλει να χρηματοδοτεί την αρμόδια κατά περίπτωση Αρχαιολογική Υπηρεσία για τη διενέργεια σωστικών ανασκαφικών ερευνών. Με την ολοκλήρωση των σωστικών ανασκαφών, η Αρχαιολογική Υπηρεσία αποδίδει την περιοχή ενδιαφέροντος στη ΔΕΗ και επιτρέπει τη συνέχιση των εξορυκτικών εργασιών με την προϋπόθεση ότι οι τελευταίες θα γίνονται υπό την εποπτεία της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας.

Σ' αυτό το πλαίσιο, κατά την τελευταία δεκαετία, στα λιγνιτωρυχεία της ΔΕΗ έχουν πραγματοποιηθεί σωστικές έρευνες σε περισσότερους από 20 αρχαιολογικούς χώρους, οι οποίες έχουν χρηματοδοτηθεί στο σύνολό τους από τη ΔΕΗ με περισσότερα από € 10 εκατ. Το 2013 εκταμιεύθηκαν € 2,6 εκατ. για σωστικές ανασκαφές στο ορυχείο Αμυνταίου και στο ορυχείο Μαυροπηγής.

Μέχρι στιγμής, από τα αποτελέσματα της ανασκαφικής έρευνας προκύπτει το συμπέρασμα ότι η περιοχή των λιμνών του Αμυνταίου έχει κατοικηθεί για περισσότερα από 8.000 χρόνια, καλύπτοντας την προϊστορική και ιστορική εποχή.

8.5 Εθελοντισμός Εργαζομένων

Η ΔΕΗ με την υποστήριξη των εργαζομένων της διοργανώνει κάθε χρόνο εθελοντικές δράσεις αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες κοινωνικού χαρακτήρα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 2013 πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις.

Ενίσχυση των «Γιατρών του Κόσμου»

Το 2013 με σκοπό τη στήριξη του έργου των «Γιατρών του Κόσμου», οι εργαζόμενοι της ΔΕΗ και του ΔΕΔΔΗΕ συγκέντρωσαν και παρέδωσαν στους Γιατρούς του Κόσμου τρόφιμα, φάρμακα, ρούχα, παπούτσια, σχολικά είδη, βιβλία και παιχνίδια.

Αιμοδοσία

Για πολλοστή χρονιά οι εργαζόμενοι της ΔΕΗ, μέσα από τους Συλλόγους Προσωπικού τους, συμμετείχαν σε εθελοντικές δράσεις αιμοδοσίας. Συγκεκριμένα, μέσα από τον Πανελλαδικό Σύλλογο Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΠ), την Ένωση Τεχνικών (ΕΤΕ), την Ένωση Διοικητικού και Οικονομικού Προσωπικού (ΕΔΟΠ) και το Σωματείο ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ στη Δυτική Μακεδονία, το 2013 συνολικά έγιναν 57 δράσεις και συγκεντρώθηκαν 1.234 μονάδες αίματος.

8.6 Άλλες Πρωτοβουλίες

Πέραν των ανωτέρω, η ΔΕΗ έχει προχωρήσει και σε άλλες πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της κοινωνίας.

Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης της ΔΕΗ

Το 2013, εγκρίθηκε η συμμετοχή του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) της στη δράση «Κατάρτιση με επιχορήγηση (training voucher) ανέργων στον παραγωγικό τομέα Β' της οικονομίας με υποχρεωτική απασχόληση», η οποία χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού», με εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους και αφορά στην επιχορήγηση με επιταγές κατάρτισης οικονομικής αξίας € 4.240, 4.900 τεχνιτών και διπλωματούχων μηχανικών.

Η δράση απευθύνεται σε άνεργους τεχνίτες και διπλωματούχους μηχανικούς του Παραγωγικού Τομέα Β' της οικονομίας (μεταλλευτικός κλάδος, κλάδος άντλησης πετρελαίου και φυσικού αερίου). Το ΚΕΚ της ΔΕΗ εξεδήλωσε πρόθεση για την υλοποίηση προγραμμάτων στις Περιφέρειες Πελοποννήσου και Δυτικής Μακεδονίας.

Η προβλεπόμενη πρακτική άσκηση και υποχρεωτική απασχόληση των καταρτιζομένων θα γίνει για τα προγράμματα που θα υλοποιηθούν στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας στη Διεύθυνση Λιγνιτικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας και για τα προγράμματα που θα υλοποιηθούν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου στη Διεύθυνση Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης.

Παρόλο που η απαίτηση του προγράμματος είναι η υποχρεωτική απασχόληση να καλύπτει το 30% των καταρτιζομένων, η ΔΕΗ, με απόφαση του Συμβουλίου Διεύθυνσης, θα απασχολήσει το 100% των καταρτιζομένων στο πλαίσιο της δέσμευσής της στην εταιρική κοινωνική ευθύνη.

Κεντρική Βιβλιοθήκη ΔΕΗ

Η Κεντρική Βιβλιοθήκη της ΔΕΗ αποτελεί ένα σημαντικό κέντρο πληροφόρησης, με περίπου 10.000 τίτλους βιβλίων και 150 τίτλους περιοδικών, και 76 παραρτήματα σε όλη την Ελλάδα. Η Βιβλιοθήκη λειτουργεί δανειστικά για το προσωπικό της Εταιρείας, ενώ είναι διαθέσιμη και στο υπόλοιπο κοινό (μελετητές, φοιτητές, ακαδημαϊκούς κ.λπ.) για να μελετήσει το υλικό στο αναγνωστήριο της Βιβλιοθήκης και να φωτοτυπήσει τις πληροφορίες που χρειάζεται. Η Βιβλιοθήκη, μέσω της συμμετοχής της στο Δίκτυο Βιβλιοθηκών του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, δίνει τη δυνατότητα στα μέλη του δικτύου να παραγγείλουν διαδικτυακά φωτοαντίγραφα άρθρων από περιοδικά που διαθέτει η Βιβλιοθήκη στη συλλογή της, και ταυτόχρονα να ζητήσουν φωτοαντίγραφα άρθρων από τις συλλογές των άλλων βιβλιοθηκών-μελών του δικτύου.

Ιστορικό Αρχείο ΔΕΗ

Το Ιστορικό Αρχείο ΔΕΗ συγκεντρώνει, διασώζει και αξιοποιεί τον αρχειακό πλούτο της Εταιρείας στον οποίο αποτυπώνονται η συγκρότηση της ΔΕΗ ως ενιαίου και δημόσιου οργανισμού, τα μεγάλα έργα (ορυχεία, σταθμοί παραγωγής, φράγματα, δίκτυα μεταφοράς και διανομής), η δημιουργία του ενιαίου εθνικού δικτύου και συνολικά η τεράστια συμβολή της ΔΕΗ στη μεταπολεμική οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Στο Ιστορικό Αρχείο εντάσσονται δύο ακόμη αρχειακές ενότητες ιδιαίτερης σημασίας: το Αρχείο Προφορικών Μαρτυριών, που συγκεντρώνει τις πολύτιμες προσωπικές καταθέσεις στελεχών και εργαζομένων της Εταιρείας και το Αρχείο Ιστορικού Κτιριακού και Μηχανολογικού Εξοπλισμού της ΔΕΗ, το οποίο καταγράφει και τεκμηριώνει τα υλικά κατάλοιπα της παραγωγικής δραστηριότητας της Εταιρείας και της πλούσιας πολιτιστικής-βιομηχανικής κληρονομιάς της.

Το 2013 ο Τομέας Αρχείων-Ιστορικό Αρχείο προχώρησε στον εμπλουτισμό του υλικού του Ιστορικού Αρχείου, το οποίο είναι διαθέσιμο στο ευρύτερο κοινό.

Πιο συγκεκριμένα, υλοποίησε τις παρακάτω δράσεις:

- Εμπλουτισμός Αρχείου Προφορικών Μαρτυριών του Ιστορικού Αρχείου ΔΕΗ με συνεντεύξεις από παλαιά στελέχη και εργαζόμενους της Εταιρείας.
- Προετοιμασία (συγκέντρωση-καταγραφή-οργάνωση) αρχειακών ενοτήτων (π.χ. Αρχείο Ebasco), προκειμένου να καταστούν προσβάσιμες στην επιστημονική-ερευνητική κοινότητα.
- Υποδοχή (επιλογή και προετοιμασία του αρχειακού υλικού για το μελετώμενο θέμα) ερευνητών (φοιτητές, μέλη ακαδημαϊκής κοινότητας, εν γένει μελετητές-ερευνητές) στο Ιστορικό Αρχείο ΔΕΗ.
- Συνεργασία Ιστορικού Αρχείου ΔΕΗ με Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο σε ζητήματα εκπαίδευσης στην ιστορική τεκμηρίωση και ανάδειξης της βιομηχανικής κληρονομιάς.
- Συμμετοχή εκ μέρους της ΔΕΗ στο ΔΣ του Ελληνικού Τμήματος TICCIH (The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage).
- Έκδοση Δελτίου για το Ιστορικό και το Κεντρικό Αρχείο ΔΕΗ: σχεδιασμός, συγκέντρωση και επεξεργασία αρχειακού υλικού, θεματική οργάνωση ύλης.

Χορωδία εργαζομένων

Η χορωδία της ΔΕΗ, που αποτελείται από εργαζόμενους και συνταξιούχους του Ομίλου, συμμετείχε σε διάφορες μουσικές εκδηλώσεις, όπως το 3^ο Παγκόσμιο Φεστιβάλ Χορωδιών Μιούζικαλ, τις θερινές πολιτιστικές εκδηλώσεις 2013 του Δήμου Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, τις εκδηλώσεις «Ορθόδοξη Πολυφωνία 2013» κ.ά., στο πλαίσιο της συμμετοχής και συνεισφοράς της ΔΕΗ στα πολιτιστικά δρώμενα.

Πρακτική άσκηση φοιτητών και μαθητών

Η ΔΕΗ προσφέρει τη δυνατότητα σε φοιτητές Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ) και Τεχνικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ), καθώς και σε μαθητές των προγραμμάτων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση στις Μονάδες της Εταιρείας. Το 2013 απασχολήθηκαν στη ΔΕΗ 40 φοιτητές ΑΕΙ, 71 φοιτητές ΤΕΙ και 36 μαθητές του ΟΑΕΔ.

9. Συντομογραφίες

ΑΔΜΗΕ	Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.
ΑΗΣ	Ατμοηλεκτρικός Σταθμός
ΑμΕΑ	Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΑΦΘ	Αέρια Φαινομένου του θερμοκηπίου
ΓΣ	Γενική Συνέλευση
ΔΕΔΔΗΕ	Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.
ΔΕΕ	Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της ΔΕΗ
ΔΣ	Διοικητικό Συμβούλιο
ΔΥΑΕ	Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία της ΔΕΗ
ΕΕΤΑ	Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ακινήτων
ΕΚΕ	Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
ΚΟΤ	Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο
ΜΥΗΣ	Μικρός Υδροηλεκτρικός Σταθμός
ΡΑΕ	Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
ΣΔ	Συμβούλιο Διεύθυνσης
ΣΕΔΕ	Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών
ΤΑΙΠΕΔ	Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου
ΥΗΕ	Υδροηλεκτρικό Έργο
ΥΗΣ	Υδροηλεκτρικός Σταθμός
ΥΠΕΚΑ	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
EURELECTRIC	Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εθνικών Ενώσεων Εταιρειών Ηλεκτρικής Ενέργειας
GRI	Global Reporting Initiative
WBCSD	World Business Council for Sustainable Development

10. Οδηγίες Κατάρτισης Απολογισμού

10.1 Κατευθυντήριες Οδηγίες GRI

Πίνακας δεικτών GRI

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρατίθεται η αντιστοίχιση του περιεχομένου του Απολογισμού Εταιρικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2013 της ΔΕΗ με τους δείκτες του GRI - G3.1 και του συμπληρώματος για τον ενεργειακό κλάδο (GRI - EUSS).

Κωδικός GRI	Περιγραφή	Ενότητα	Σχόλια/Παραπομπές
Μέρος Ι: Προφίλ			
Στρατηγική και Ανάλυση			
1.1	Δήλωση Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου	1	
1.2	Περιγραφή κύριων επιδράσεων, κινδύνων και ευκαιριών	3.9, 4.1, 4.3, 4.8	
Προφίλ Οργανισμού			
2.1	Επωνυμία	2	
2.2	Κύριες μάρκες, προϊόντα ή/και υπηρεσίες	3.1, 7.1	
2.3	Λειτουργική δομή οργανισμού	3.1, 3.3, 3.5	
2.4	Τοποθεσία έδρας	3.1	
2.5	Χώρες δραστηριοποίησης οργανισμού	3.1	
2.6	Καθεστώς ιδιοκτησίας και νομική μορφή	3.1, 3.2	
2.7	Αγορές που εξυπηρετούνται	3.1, 7.1	
2.8	Μεγέθη οργανισμού	3.10, 4.7, 5.1	
2.9	Σημαντικές μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου απολογισμού	3.5, 3.6	
2.10	Βραβεύσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου απολογισμού	4.6	
EU1	Εγκτεστημένη δυναμικότητα ανά πρωτογενή πηγή ενέργειας και ανά ρυθμιστικό καθεστώς	3.1	
EU2	Καθαρή παραγωγή ενέργειας ανά πρωτογενή πηγή ενέργειας και ανά ρυθμιστικό καθεστώς	3.1	
EU3	Αριθμός οικιακών, βιομηχανικών και εμπορικών πελατών	3.1	
EU5	Κατανομή δικαιωμάτων εκπομπών ανά σύστημα εμπορίας εκπομπών	6.4	
Παράμετροι Απολογισμού			
Προφίλ Απολογισμού			
3.1	Περίοδος απολογισμού	2	
3.2	Ημερομηνία πιο πρόσφατου απολογισμού	2	
3.3	Κύκλος απολογισμού	2	
3.4	Σημείο επικοινωνίας	2	
Πεδίο και Όριο Απολογισμού			
3.5	Διαδικασία καθορισμού περιεχομένου του απολογισμού	2, 4.3	
3.6	Όρια απολογισμού	2	

Κωδικός GRI	Περιγραφή	Ενότητα	Σχόλια/Παραπομπές
3.7	Συγκεκριμένοι περιορισμοί ως προς το πεδίο ή το όριο του απολογισμού	2	
3.8	Βάση για την αναφορά επίδοσης για τις κοινοπραξίες, τις θυγατρικές, τις εκμισθωμένες εγκαταστάσεις κ.ά.	2	
3.9	Τεχνικές εκτίμησης δεδομένων και βάσεις για υπολογισμού	2	
3.10	Αναθεωρήσεις πληροφοριών	2, 4.7	
3.11	Σημαντικές αλλαγές σε σχέση με προηγούμενους απολογισμούς στο πεδίο, στο όριο ή στις μεθόδους εκτίμησης που εφαρμόζονται στον απολογισμό	2, 3.1	
Πίνακας Αντιστοίχισης GRI			
3.12	Πίνακας τυπικών δημοσιοποιήσεων που περιέχονται στον απολογισμό	11.1	
Διασφάλιση			
3.13	Πολιτική εξωτερικής διασφάλισης του απολογισμού	2, 12	
Διακυβέρνηση, δεσμεύσεις και συμμετοχή			
Διακυβέρνηση			
4.1	Δομή διακυβέρνησης οργανισμού	3.4-3.6, 4.2	
4.2	Εκτελεστική αρμοδιότητα Προέδρου	3.6	
4.3	Ανεξάρτητα ή/και μη εκτελεστικά μέλη ελεγκτικών οργάνων	3.6	
4.4	Μηχανισμοί για την παροχή συστάσεων ή υποδείξεων στο ΔΣ	3.6	
4.5	Σύνδεση αμοιβών των ανώτατων στελεχών και της επίδοσης του οργανισμού	3.6	
4.6	Διαδικασίες που εφαρμόζονται για την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων	3.7	
4.7	Διαδικασία για τον καθορισμό της σύστασης, των προσόντων και των εξειδικευμένων γνώσεων των μελών του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης και των επιτροπών του	3.6	
4.8	Εταιρικές πολιτικές –αξίες, αποστολή, κώδικες συμπεριφοράς– που σχετίζονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη	3.4, 4.1	
4.9	Διαδικασίες παρακολούθησης-διαχείρισης θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης από τον ανώτατο φορέα διακυβέρνησης	4.2	
4.10	Διαδικασίες για την αξιολόγηση της επίδοσης του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης	3.6	
Δέσμευση σε πρωτοβουλίες τρίτων			
4.11	Εφαρμογή της αρχής της πρόληψης	3.9, 4.1, 5.6, 6.3, 6.5	
4.12	Καταστατικοί χάρτες, αρχές ή άλλες πρωτοβουλίες τρίτων που αποδέχεται ή υποστηρίζει ο οργανισμός	2, 4.5, 10	
4.13	Συμμετοχή (ως μέλος) σε σωματεία και οργανώσεις	4.5	
Συμμετοχή ενδιαφερόμενων μερών			
4.14	Κατάλογος ενδιαφερόμενων μερών του οργανισμού	4.4	
4.15	Προσδιορισμός και επιλογή των ενδιαφερόμενων μερών	4.4	
4.16	Προσέγγιση συμμετοχής ενδιαφερόμενων μερών	4.4	
4.17	Βασικά θέματα και προβληματισμοί των ενδιαφερόμενων μερών	4.4	
Μέρος II: Διοικητική προσέγγιση			
DMA EC	Κοινοποίηση της διοικητικής προσέγγισης για την Οικονομία		
	Οικονομική επίδοση	3.10, 4.1, 4.7	

Κωδικός GRI	Περιγραφή	Ενότητες	Σχόλια/Παραπομπές
	Παρουσία στην αγορά	3.1, 4.1, 4.7, 7.1	
	Έμμεσες οικονομικές επιδράσεις	3.10, 4.1, 8.2-8.5	
EU6	Διαθεσιμότητα και αξιοπιστία ρεύματος βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα	4.1	
EU7	Προγράμματα διαχείρισης ζήτησης	4.1	
EU8	Έρευνα και ανάπτυξη	6.4, 6.6-6.7	
DMA EN	Κοινοποίηση της διοικητικής προσέγγισης για το Περιβάλλον		
	Υλικά	4.1, 6.2	
	Ενέργεια	4.1, 6.2, 6.4	
	Νερό	4.1, 6.5	
	Βιοποικιλότητα	4.1, 6.7	
	Εκπομπές αερίων, υγρά και στερεά απόβλητα	4.1, 6.3, 6.6	
	Προϊόντα και υπηρεσίες	4.1, 6.1	
	Συμμόρφωση	4.1, 6.8	
	Μεταφορές	4.1, 6.3	
	Γενική προσέγγιση	4.1, 6.1, 6.4-6.7	
DMA LA	Κοινοποίηση της διοικητικής προσέγγισης για τις Πρακτικές Απασχόλησης		
	Απασχόληση	4.1, 5.1, 5.5	
EU14	Προγράμματα και διαδικασίες για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας εξειδικευμένου προσωπικού	5.1, 8.3, 8.6	
EU15	Ποσοστό εργαζομένων με δικαίωμα συνταξιοδότησης τα προσεχή 5 και 10 έτη	5.1	
EU16	Πολιτικές και πρακτικές/απαιτήσεις σχετικά με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων του οργανισμού και των εργολάβων/υπεργολάβων	4.1, 5.6	
	Σχέσεις εργαζομένων/Διοίκησης	5.1	
	Υγεία και ασφάλεια εργαζομένων	4.1, 5.6	
	Εκπαίδευση και επιμόρφωση	4.1, 5.2, 5.5-5.6	
	Διαφορετικότητα και ίσες ευκαιρίες	4.1, 5.1	
	Ίσες αμοιβές για γυναίκες και άνδρες	4.1, 5.4	
DMA HR	Κοινοποίηση της διοικητικής προσέγγισης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα		
	Πρακτικές επενδύσεων και προμηθειών	4.1	
	Καταπολέμηση διακρίσεων	4.1, 5.4	
	Ελευθερία συνδικαλισμού και συλλογικών διαπραγματεύσεων	5.1	
	Παιδική εργασία	4.1, 5.4	
	Πρόληψη εξαναγκασμένης και υποχρεωτικής εργασίας	4.1, 5.4	
	Πρακτικές ασφάλειας	5.2	
	Δικαιώματα αυτόχθονων	5.4	
	Αξιολόγηση	-	
	Επανόρθωση	5.4	
DMA SO	Κοινοποίηση της διοικητικής προσέγγισης για την Κοινωνία		
	Τοπικές κοινωνίες	4.1	

Κωδικός GRI	Περιγραφή	Ενότητα	Σχόλια/Παραπομπές
EU20	Προσέγγιση του οργανισμού σχετικά με τη διαχείριση μετεγκαταστάσεων και απαλλοτριώσεων	8.2	
	Διαφθορά	4.1, 5.8	
	Δημόσια πολιτική	8.1	
	Αθέμιτος ανταγωνισμός	4.1, 8.1	
	Συμμόρφωση	5.8	
DMA PR	Κοινοποίηση της διοικητικής προσέγγισης για την Ευθύνη Προϊόντων		
	Υγεία και ασφάλεια πελατών	7.3	
	Σήμανση προϊόντων και υπηρεσιών	4.1, 7.1-7.3	
	Επικοινωνία marketing	7.4	
	Απόρρητο πελατών	7.6	
	Συμμόρφωση	7.6	
EU23	Προγράμματα για τη βελτίωση ή διατήρηση της πρόσβασης των καταναλωτών στα προϊόντα και τις υπηρεσίες	7.1-7.2	
EU24	Πρακτικές για την αντιμετώπιση περιορισμών γλώσσας, κουλτούρας, αναλαβητικότητας και ειδικών αναγκών στην πρόσβαση και ασφαλή χρήση ενέργειας και υπηρεσιών	7.1-7.2	
Μέρος III: Δείκτες επίδοσης			
Οικονομία			
Οικονομική επίδοση			
EC1	Άμεση οικονομική αξία που παράγεται και κατανέμεται	3.10	
EC2	Χρηματοοικονομικές επιπτώσεις και άλλοι κίνδυνοι και ευκαιρίες λόγω της κλιματικής αλλαγής	3.9, 4.7	
EC4	Σημαντική χρηματοοικονομική βοήθεια που λαμβάνεται από κυβερνητικούς φορείς	3.2, 3.10	
Παρουσία στην αγορά			
EC6	Πολιτική και πρακτικές για την επιλογή προμηθευτών από τις τοπικές κοινωνίες	7.4, 7.5	
EC7	Διαδικασίες για προσλήψεις προσωπικού από την περιοχή και αναλογία προσλήψεων ανώτερων στελεχών από τις τοπικές κοινωνίες	5.1, 7.4	
Έμμεσες οικονομικές επιδράσεις			
EC8	Ανάπτυξη και επίδραση των επενδύσεων σε υποδομή και υπηρεσίες που παρέχονται κυρίως για κοινό όφελος	8.2-8.5	
EC9	Σημαντικές έμμεσες οικονομικές επιδράσεις	3.1, 5.1, 7.1, 8.2	
Διαθεσιμότητα και αξιοπιστία			
EU10	Πρόβλεψη προσθήκης ισχύος για την κάλυψη της μακροπρόθεσμης ζήτησης, ανά πηγή ενέργειας και ρυθμιστικό καθεστώς	4.1, 6.4, 8.1	
Απόδοση συστήματος			
EU11	Μέση απόδοση των θερμικών εγκαταστάσεων ανά πηγή ενέργειας και ρυθμιστικό καθεστώς	3.1	
Περιβάλλον			
Υλικά			
EN1	Χρησιμοποιούμενα υλικά, με βάση το βάρος ή τον όγκο	6.2	
EN2	Ποσοστό χρησιμοποιούμενων υλικών που προέρχονται από εισροή ανακυκλωμένων υλικών.		Δεν αποτελεί ουσιαστικό δείκτη για τη ΔΕΗ.

Κωδικός GRI	Περιγραφή	Ενότητα	Σχόλια/Παραπομπές
Ενέργεια			
EN3	Άμεση κατανάλωση ενέργειας, με βάση την πρωτογενή πηγή ενέργειας	6.2	
EN4	Έμμεση κατανάλωση ενέργειας, με βάση την πρωτογενή πηγή ενέργειας	6.2	
EN5	Εξοικονόμηση ενέργειας	6.4	
EN6	Πρωτοβουλίες για παροχή προϊόντων και υπηρεσιών που χρησιμοποιούν αποδοτικά την ενέργεια	6.4	
Νερό			
EN8	Συνολική κατανάλωση νερού με βάση την πηγή	6.5	
EN9	Πηγές νερού που επηρεάζονται από την άντληση	6.5	
EN10	Ποσοστό του συνολικού όγκου νερού που ανακυκλώνεται ή επαναχρησιμοποιείται	6.5	
Βιοποικιλότητα			
EN11	Θέση και έκταση γαιών εντός ή παρακείμενων σε προστατευόμενες περιοχές και περιοχές υψηλής αξίας βιοποικιλότητας	6.7	
EN12	Σημαντικές επιδράσεις των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών στη βιοποικιλότητα των προστατευόμενων περιοχών	6.7	
EN13	Οικότοποι που προστατεύονται ή αποκαθίστανται	6.7	
EN14	Στρατηγικές, τρέχουσες ενέργειες και μελλοντικά σχέδια για τη διαχείριση των επιδράσεων στη βιοποικιλότητα	6.7	
Εκπομπές αερίων, υγρά και στερεά απόβλητα			
EN16	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου με βάση το βάρος	6.3	
EN17	Έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου	6.3	
EN18	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και περιορισμοί που επιτεύχθηκαν	6.4	
EN19	Στοιβάδα του όζοντος	6.3	
EN20	NO _x , SO _x και άλλες σημαντικές εκπομπές αερίων	6.3	
EN21	Συνολικός όγκος υδάτινων αποβλήτων, με βάση την ποιότητα και τον προορισμό	6.5, 6.6	
EN22	Συνολικό βάρος των αποβλήτων, με βάση τον τύπο και τη μέθοδο διάθεσης	6.6	
EN23	Συνολικός αριθμός και όγκος σημαντικών διαρροών	6.6	
EN24	Βάρος διακινούμενων, εισαγόμενων, εξαγόμενων ή επεξεργασμένων αποβλήτων που θεωρούνται επικίνδυνα	6.6	
EN25	Ταυτότητα, μέγεθος, κατάσταση «προστατευόμενων» περιοχών που επηρεάζονται σημαντικά από τις απορρίψεις νερού	6.5, 6.7	
Προϊόντα και υπηρεσίες			
EN26	Μείωση των περιβαλλοντικών επιδράσεων των προϊόντων και των υπηρεσιών	6.4-6.7	
EN27	Ποσοστό πωληθέντων προϊόντων και σχετικών υλικών συσκευασίας που ανακτώνται ανά κατηγορία		Δεν αποτελεί ουσιαστικό δείκτη για τη ΔΕΗ.
Συμμόρφωση			
EN28	Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων και συνολικός αριθμός μη χρηματικών κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία	6.8	
Πρακτικές απασχόλησης			

Κωδικός GRI	Περιγραφή	Ενότητα	Σχόλια/Παραπομπές
Απασχόληση			
LA1	Συνολικό εργατικό δυναμικό ανά φύλο με βάση τον τύπο απασχόλησης, τη σύμβαση εργασίας και την περιοχή	5.1	
LA2	Συνολικός αριθμός και ποσοστό κίνησης προσωπικού και πρόσληψης νέων εργαζομένων με βάση την ηλικιακή ομάδα, το φύλο και την περιοχή	5.1	
LA3	Παροχές προς τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης που δεν παρέχονται στους εποχικούς εργαζόμενους ή τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης	5.5	
LA15	Επιστροφή στην εργασία μετά τη γονική άδεια ανά φύλο	5.1	
Σχέσεις εργαζομένων-Διοίκησης			
LA4	Ποσοστό εργαζομένων που καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας	5.1	
Υγεία και ασφάλεια εργαζομένων			
LA7	Ποσοστά τραυματισμών, επαγγελματικών ασθενειών, απώλειας ημερών εργασίας και απουσιών εργαζομένων ανά περιοχή και φύλο	5.6	
LA8	Προγράμματα εκπαίδευσης/κατάρτισης, παροχής συμβουλών και πρόληψης σχετικά με σοβαρές ασθένειες	5.6	
LA9	Θέματα υγείας και ασφάλειας που καλύπτονται στις επίσημες συμφωνίες με τα εργατικά συνδικάτα	5.6	
Εκπαίδευση και επιμόρφωση			
LA10	Μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης ανά έτος/εργαζόμενο, με βάση το φύλο και την κατηγορία εργαζομένων	5.2, 5.6	
LA11	Προγράμματα για τη διαχείριση των δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	5.2, 5.5	
LA12	Ποσοστό εργαζομένων ανά φύλο που λαμβάνουν τακτικές εκθέσεις σχετικά με την επίδοση και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας	5.3	
Διαφορετικότητα και ίσες ευκαιρίες			
LA13	Σύνθεση των φορέων διακυβέρνησης και ανάλυση των εργαζομένων ανά κατηγορία εργαζομένων, σύμφωνα με το φύλο, την ηλικιακή ομάδα, το εάν ανήκουν σε μειονοτικές ομάδες και άλλους δείκτες διαφορετικότητας	3.6, 5.1	
Ίσες αμοιβές για γυναίκες και άνδρες			
LA14	Αναλογία βασικού μισθού και αμοιβής γυναικών/ανδρών με βάση την κατηγορία εργαζομένων και τον τόπο εργασίας	5.4	
Ανθρώπινα δικαιώματα			
Καταπολέμηση διακρίσεων			
HR4	Συνολικός αριθμός περιστατικών διακρίσεων και διορθωτικές ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί	5.4	
Ελευθερία συνδικαλισμού και συλλογικών διαπραγματεύσεων			
HR5	Ελευθερία συνδικαλισμού και συλλογικών διαπραγματεύσεων	5.1	
Παιδική εργασία			
HR6	Παιδική εργασία	5.4	
Πρόληψη εξαναγκασμένης και υποχρεωτικής εργασίας			
HR7	Εξαναγκασμένη ή υποχρεωτική εργασία	5.4	
Πρακτικές ασφαλείας			
HR8	Ποσοστό προσωπικού ασφαλείας που εκπαιδεύτηκε σχετικά με ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων	5.2	

Κωδικός GRI	Περιγραφή	Ενότητα	Σχόλια/Παραπομπές
Δικαιώματα αυτόχθονων			
HR9	Αριθμός περιστατικών παραβίασης δικαιωμάτων αυτόχθονων πληθυσμών	5.4	
Επανόρθωση			
HR11	Αριθμός παραπόνων για θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων που έχουν υποβληθεί και επιλυθεί μέσω μηχανισμών διαχείρισης παραπόνων	5.4	
Κοινωνία			
Τοπικές κοινωνίες			
S01	Προγράμματα συμμετοχής, ανάλυσης επιπτώσεων και ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών	6.7, 8.2	
Διαφθορά			
S02	Ποσοστό και συνολικός αριθμός επιχειρηματικών μονάδων που εξετάζονται για κινδύνους που σχετίζονται με τη διαφθορά	3.8	
S04	Ενέργειες που πραγματοποιούνται για την αντιμετώπιση περιστατικών διαφθοράς	5.8	
Δημόσια πολιτική			
S05	Οι θέσεις της δημόσιας πολιτικής και η συμμετοχή στην ανάπτυξη της δημόσιας πολιτικής και στη δημιουργία ομάδων πίεσης (λόμπι)	8.1	
S06	Συνολική αξία οικονομικών συνεισφορών σε πολιτικά κόμματα, πολιτικούς και σχετικά ιδρύματα	5.1, 8.3	
Αθέμιτος ανταγωνισμός			
S07	Συνολικός αριθμός δικαστικών προσφυγών που αφορούν σε συμπεριφορά αθέμιτου ανταγωνισμού, δημιουργία τραστ και μονοπωλιακές πρακτικές	7.6	
Συμμόρφωση			
S08	Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων και συνολικός αριθμός μη χρηματικών κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς	5.8	Καταβλήθηκαν € 27 χιλ. σε φορολογικά και λοιπά πρόστιμα και προσαυξήσεις. Σε 8 υποθέσεις, Δήμοι επέβαλαν πρόστιμα αξίας € 3.914.805,31 στη ΔΕΗ. Όλα τα οφειλόμενα ποσά βεβαιώθηκαν εντός του 2013 και για όλες τις σχετικές διαφορές έχουν υποβληθεί προσφυγές από τη ΔΕΗ ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων.
Ευθύνη προϊόντων			
Υγεία και ασφάλεια πελατών			
PR1	Στάδια του κύκλου ζωής των προϊόντων κατά τα οποία αξιολογούνται οι επιδράσεις τους στην υγεία και την ασφάλεια	5.6, 5.7, 7.3	
PR2	Συνολικός αριθμός περιστατικών μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς για τις επιπτώσεις των προϊόντων και των υπηρεσιών στην υγεία και την ασφάλεια	7.6	
EU25	Αριθμός τραυματισμών και θανάτων των πολιτών που σχετίζονται με περιουσιακά στοιχεία του οργανισμού	5.6	
Σήμανση προϊόντων και υπηρεσιών			
PR3	Πληροφορίες για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες	7.1, 7.3, 7.4	

Κωδικός GRI	Περιγραφή	Ενότητα	Σχόλια/Παραπομπές
PR4	Συνολικός αριθμός περιστατικών μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς και τους προαιρετικούς κώδικες σχετικά με τις πληροφορίες και τη σήμανση των προϊόντων και των υπηρεσιών	7.6	
PR5	Ικανοποίηση πελατών	7.2	
Επικοινωνία marketing			
PR6	Προγράμματα για τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία, τα πρότυπα και τους προαιρετικούς κώδικες συμπεριφοράς, που σχετίζονται με τις πρακτικές marketing, όπως η διαφήμιση, η προώθηση προϊόντων και οι χορηγίες	7.4	
PR7	Συνολικός αριθμός περιστατικών μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς σχετικά με τις πρακτικές marketing	7.4	
Απόρρητο πελατών			
PR8	Παράπονα σχετικά με το απόρρητο και τα προσωπικά δεδομένα	7.6	
Πρόσβαση			
EU26	Ποσοστό του πληθυσμού που δεν εξυπηρετείται σε αδειοδοτημένες περιοχές διανομής	7.1	
EU27	Αριθμός αποκοπών οικιακών συνδέσεων λόγω μη εξόφλησης των λογαριασμών, με βάση τη διάρκεια αποκοπήσ από το ρυθμιστικό καθεστώς	7.1	
EU30	Μέσος όρος διαθεσιμότητας εγκαταστάσεων παραγωγής ανά πηγή ενέργειας και ρυθμιστικό καθεστώς	3.1	

Επίπεδο εφαρμογής GRI

Η ΔΕΗ έχει καλύψει τις απαιτήσεις για το B+ επίπεδο εφαρμογής της έκδοσης G3.1 των κατευθυντηρίων οδηγιών του Global Reporting Initiative.

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ		C	C+	B	B+	A	A+
Τυπικές Δημοσιοποιήσεις	ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΡΟΦΙΛ ΕΚΦΡΩ	Απολογισμός για 1.1 2.1-2.10 3.1-3.8, 3.10-3.12 4.1-4.4, 4.14-4.15	Αναφορά Πιστοποιημένη Από Εξωτερικό Φορέα	Απολογισμός για όλα τα κριτήρια του επιπέδου C, καθώς και για 1.2 3.9, 3.13 4.5-4.13, 4.16-4.17	Αναφορά Πιστοποιημένη Από Εξωτερικό Φορέα	Όπως στην απαίτηση για το επίπεδο B.	Αναφορά Πιστοποιημένη Από Εξωτερικό Φορέα
	ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΩ	Δεν απαιτείται.		Δημοσιοποιήσεις Διοικητικής Πρακτικής για κάθε Κατηγορία δείκτη.		Διοικητική Πρακτική που δημοσιοποιήθηκε για κάθε Κατηγορία δείκτη.	
	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ & ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΑΛΛΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΕΚΦΡΩ	Απολογισμός για τουλάχιστον 10 Δείκτες επίδοσης, συμπεριλαμβάνοντας τουλάχιστον έναν από τους δείκτες για την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον		Απολογισμός για τουλάχιστον 20 Δείκτες επίδοσης, συμπεριλαμβάνοντας τουλάχιστον έναν από τους δείκτες για την οικονομία, το περιβάλλον, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την εργασία, την κοινωνία και την ευθύνη για τα προϊόντα.		Απόκριση για κάθε κύμα δείκτη και Συμπλήρωμα για συγκεκριμένο κλάδο* κάνοντας σχετική μνεία στην αρχή της ουσιαστικότητας είτε α) καταρτίζοντας απολογισμό για το δείκτη είτε β) εξηγώντας το λόγο για την πρόβλεψή του	

* Συμπλήρωμα κλάδου σε τελική έκδοση

10.2 Πρότυπο AccountAbility AA1000

Η ΔΕΗ ακολουθεί τις αρχές του Προτύπου AccountAbility AA1000APS (2008) για τον προσδιορισμό, την προτεραιοποίηση και την ανταπόκρισή της στα θέματα βιώσιμης ανάπτυξης. Πιο συγκεκριμένα:

- Συμμετοχικότητα: Τα ενδιαφερόμενα μέρη συμμετέχουν στην ανάπτυξη μιας υπεύθυνης και στρατηγικής προσέγγισης στη βιωσιμότητα και την εταιρική υπευθυνότητα.
- Ουσιαστικότητα: Αξιολογείται η σχετική ουσιαστικότητα κάθε θέματος ώστε να προσδιοριστεί ο τρόπος

διαχείρισής του από την Εταιρεία και να προσδιοριστεί το περιεχόμενο των απολογισμών βιώσιμης ανάπτυξης και ΕΚΕ της Εταιρείας.

- Ανταπόκριση: Διαχείριση και ανταπόκριση στα ουσιαστικά θέματα και τις προκλήσεις με τη συμμετοχή όλων των οργανωτικών μονάδων της Εταιρείας.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρατίθεται η αντιστοίχιση του περιεχομένου του Απολογισμού ΕΚΕ και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2013 της ΔΕΗ με τις αρχές του προτύπου AA1000.

Αρχή	Ενότητα Απολογισμού
Συμμετοχικότητα	4.3-4.4
Ουσιαστικότητα	4.3-4.4
Ανταπόκριση	4-8

10.3 Πρότυπο ISO 26000

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρατίθεται η αντιστοίχιση του περιεχομένου του Απολογισμού ΕΚΕ και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2013 της ΔΕΗ με τα κύρια θέματα, όπως αυτά προκύπτουν από το πρότυπο ISO 26000.

Κύρια θέματα κατά ISO 26000	Ενότητα Απολογισμού
Διακυβέρνηση οργανισμού	3.4-3.6, 4.2
Ανθρώπινα δικαιώματα	4.1, 5.1, 5.4
Πρακτικές απασχόλησης	5
Περιβάλλον	6
Δίκαιες πρακτικές λειτουργίας	4.1, 5.8, 8.1
Θέματα καταναλωτών	7
Συμμετοχή και ανάπτυξη κοινωνιών	8

11. Έκθεση Ανεξάρτητης Διασφάλισης

Ανεξάρτητη Έκθεση Περιορισμένου Εύρους Διασφάλισης για τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε. (εφεξής η «Εταιρεία») ανέθεσε στην KPMG Σύμβουλοι Α.Ε. (εφεξής η «KPMG») την επισκόπηση της ενότητας 4.7 με τίτλο «Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ» της ελληνικής έκθεσης με τίτλο «Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2013» (εφεξής η «Έκθεση») της Εταιρείας για την περίοδο 1^η Ιανουαρίου 2013 - 31^η Δεκεμβρίου 2013, προκειμένου να διασφαλισθεί η ακρίβεια του περιεχομένου της.

Η διοίκηση της Εταιρείας είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και παρουσίαση της Έκθεσης με βάση τις Κατευθυντήριες Οδηγίες έκδοσης απολογισμών βιωσιμότητας (G3.1) που έχει εκδώσει το GRI όπως αναφέρεται στην Έκθεση και για τις πληροφορίες και τους σχετικούς ισχυρισμούς/δηλώσεις που περιέχονται σε αυτή, για τον καθορισμό των στόχων της Εταιρείας αναφορικά με την επίδοσή της σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης και δημοσίευσης σχετικών αναφορών συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης των ενδιαφερομένων μερών (stakeholders) και των ουσιωδών θεμάτων, και τέλος, για τη θέσπιση και διατήρηση κατάλληλων συστημάτων παρακολούθησης και ελέγχου της εταιρικής επίδοσης από τα οποία προέρχεται η σχετική δημοσιοποιημένη πληροφόρηση.

Δική μας ευθύνη είναι η επισκόπηση της ενότητας «Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ» της Έκθεσης για την απόδοση περιορισμένου εύρους διασφάλισης (limited assurance). Διενεργήσαμε τις εργασίες μας βάσει του Διεθνούς Προτύπου Έργων Διασφάλισης (ISAE) 3000, Έργα Διασφάλισης εκτός Ελέγχων ή Επισκοπήσεων επί Ιστορικής Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Assurance Engagements other than Audits or reviews of

Historical Financial Information), το οποίο εκδόθηκε από το Συμβούλιο Διεθνών Ελεγκτικών και Διασφαλιστικών Προτύπων (IAASB). Το Πρότυπο αυτό απαιτεί τη συμμόρφωσή μας με τις κατάλληλες ηθικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων απαιτήσεων ανεξαρτησίας, και υπαγορεύει ότι σχεδιάζουμε και εκτελούμε τις εργασίες μας με τέτοιο τρόπο ώστε να αποδώσουμε περιορισμένου εύρους διασφάλιση σχετικά με το αν η ενότητα «Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ» της Έκθεσης περιέχει ουσιώδη λάθη ή παραλείψεις.

Η περιορισμένου εύρους διασφάλιση του περιεχομένου μιας έκθεσης βιώσιμης ανάπτυξης αποτελείται από τη διατύπωση ερωτημάτων που απευθύνονται πρωτίστως στους αρμόδιους για την κατάρτιση των πληροφοριών που περιέχονται στην εκάστοτε έκθεση, καθώς και από την εφαρμογή αναλυτικών και, εάν κριθεί δόκιμο, τη χρήση άλλων διαδικασιών συλλογής στοιχείων.

Οι διαδικασίες αυτές περιλάμβαναν:

- Ερωτήματα προς τη διοίκηση προκειμένου να κατανοηθούν οι διεργασίες της Εταιρείας σχετικά με τον καθορισμό των ουσιωδών θεμάτων για τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη της.
- Συνεντεύξεις με τα αρμόδια διοικητικά στελέχη της Εταιρείας σχετικά με τη στρατηγική και τις πολιτικές βιώσιμης ανάπτυξης για τον χειρισμό ουσιωδών θεμάτων, και την εφαρμογή τους εντός της επιχείρησης.
- Συνεντεύξεις με τα αρμόδια στελέχη της Εταιρείας τα οποία είναι υπεύθυνα για την παροχή των πληροφοριών που περιέχονται στην ενότητα «Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ» της Έκθεσης, κατά τη διάρκεια των οποίων επίσης ενημερωθήκαμε για τα συστήματα και επισκοπήσαμε τις διεργασίες διαχείρισης πληροφοριών, εσωτερικών δομών ελέγχου και επεξεργασίας ποιοτικών και ποσοτικών πληροφοριών της Έκθεσης, σε επίπεδο Εταιρείας.
- Επισκέψεις στα κεντρικά γραφεία της Εταιρείας στην Αθήνα, όπου επισκοπήσαμε τις διαδικασίες κατάρτισης

και διαχείρισης περιεχομένου της ενότητας «Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ» της Έκθεσης, καθώς και την υπάρχουσα δομή της εταιρικής διακυβέρνησης σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης.

- Σύγκριση των πληροφοριών της ενότητας «Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ» της Έκθεσης με την αντίστοιχη πληροφόρηση που περιέχεται στις υφιστάμενες πηγές ώστε να προσδιοριστεί εάν όλες οι σχετικές πληροφορίες έχουν συμπεριληφθεί στη συγκεκριμένη ενότητα της Έκθεσης.
- Επισκόπηση των πληροφοριών που παρουσιάζονται στην ενότητα «Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ» της Έκθεσης προκειμένου να καθοριστεί εάν είναι σε αντιστοιχία με τη συνολική γνώση και αποκτηθείσα εμπειρία μας σχετικά με την επίδοση της Εταιρείας σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης.

Σημειώνεται ότι για τους οικονομικούς δείκτες και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αναφέρονται στην ενότητα «Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ» της Έκθεσης, και συγκεκριμένα για τον «κύκλο εργασιών», το «σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων», το «σύνολο υποχρεώσεων», το «σύνολο ιδίων κεφαλαίων», τα «χρηματοοικονομικά έσοδα», τους «μισθούς και παροχές εργαζομένων συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών», τις «πληρωμές μερισμάτων», τα «κέρδη (ζημιές) προ φόρων», τις «μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις», τις «βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις» και τα «δικαιώματα εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (CO₂)», η εργασία της KPMG περιορίστηκε στον έλεγχο της αξιοπιστίας της μεταφοράς των δεικτών αυτών από τη δημοσιευμένη/εγκεκριμένη «Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2013» ή τον «Ετήσιο Απολογισμό 2013» της Εταιρείας, στην ενότητα «Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ» της Έκθεσης.

Επιπρόσθετα, το εύρος της εργασίας μας δεν περιλάμβανε την επισκόπηση/έλεγχο της λειτουργικής αποτελεσματικότητας των χρησιμοποιούμενων πληροφοριακών συστημάτων για τη συλλογή και σύνθεση των στοιχείων της ενότητας «Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ» της Έκθεσης.

Το πεδίο εφαρμογής/εύρος των διαδικασιών συλλογής στοιχείων οι οποίες εκτελούνται για τη διασφάλιση περιορισμένου εύρους (limited assurance) είναι λιγότερο εκτενές από αυτό που σχετίζεται με τη διασφάλιση εύλογου εύρους (reasonable assurance) και κατά συνέπεια παρέχει χαμηλότερο επιπέδου διασφάλιση.

Βάσει των διαδικασιών που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια της επισκόπησης μας, όπως αυτές περιγράφηκαν ανωτέρω, δεν περιήλθε στην αντίληψή μας οτιδήποτε που θα μας οδηγούσε στο συμπέρασμα ότι η ενότητα 4.7 με τίτλο «Βασικά Στοιχεία Επίδοσης ΕΚΕ» της Έκθεσης της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε. για την περίοδο 1^η Ιανουαρίου 2013 - 31^η Δεκεμβρίου 2013, δεν είναι διατυπωμένη με ακρίβεια, σε όλα τα ουσιώδη θέματα σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Οδηγίες GRI.

Η παρούσα έκθεση διασφάλισης περιεχομένου έχει εκπονηθεί αποκλειστικά για την Εταιρεία με βάση τους συμβατικούς όρους συνεργασίας που συμφωνήθηκαν. Η εργασία μας διενεργήθηκε ώστε να είναι δυνατό να παρουσιάσουμε στην Εταιρεία τα θέματα στα οποία αναφέρεται η έκθεση διασφάλισης περιεχομένου, και για κανέναν άλλο σκοπό. Δεν αποδεχόμαστε ή αναλαμβάνουμε καμία ευθύνη σε κανέναν άλλο εκτός της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε. για την εργασία μας, για την παρούσα έκθεση διασφάλισης περιεχομένου ή για τα συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε.

KPMG Σύμβουλοι Α.Ε.

Γεώργιος Ραουνάς,
Γενικός Διευθυντής
Αθήνα, 22 Οκτωβρίου 2014

Συντελεστές

Ο Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2013 καταρτίστηκε από τον Τομέα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της ΔΕΗ Α.Ε., με τη συνδρομή της Ομάδας ΕΚΕ της Εταιρείας.

Ευχαριστούμε τον συνάδελφο Δημήτρη Ρίζο για τις φωτογραφίες.

Υποστήριξη κατάρτισης Απολογισμού

Σχεδιασμός και Διάταξη

Bold Ogilvy & Mather

12. Φόρμα Επικοινωνίας

Για εμάς είναι ιδιαίτερα σημαντική η γνώμη των αναγνωστών του Απολογισμού. Καλωσορίζουμε τα σχόλιά σας, τις ερωτήσεις καθώς και οποιαδήποτε απορία, διευκρίνιση ή πρόταση για βελτίωση. Αποστέλλοντας συμπληρωμένο το παρακάτω ερωτηματολόγιο, συμβάλλετε ενεργά στην προσπάθειά μας να βελτιώσουμε τις επιδόσεις μας και τον ετήσιο Απολογισμό ΕΚΕ της ΔΕΗ.

Σε ποια ομάδα ενδιαφερόμενων μερών της ΔΕΗ ανήκετε;

☐ Εργαζόμενος	☐ Ανταγωνιστής
☐ Μέτοχος/Επενδυτής	☐ Περιφέρειες/ΟΤΑ/Τοπική Κοινωνία
☐ Κρατικός/Θεσμικός Φορέας	☐ Μη Κυβερνητική Οργάνωση
☐ Πελάτης	
☐ Συνεργάτης/Προμηθευτής	☐ Άλλο: _____

Ποια είναι η συνολική εντύπωση που αποκομίσατε από τον Απολογισμό;

	Πολύ Καλή	Καλή	Μέτρια	Κακή
Κάλυψη βασικών θεμάτων σχετικά με τις δραστηριότητες της ΔΕΗ	☐	☐	☐	☐
Πληρότητα των ποσοτικών στοιχείων	☐	☐	☐	☐
Πληρότητα των κειμένων	☐	☐	☐	☐
Γραφικές απεικονίσεις	☐	☐	☐	☐
Ισορροπία μεταξύ των ενότητων	☐	☐	☐	☐

Ποια είναι η γνώμη σας σχετικά με τις παρακάτω ενότητες του Απολογισμού;

	Πολύ Καλή	Καλή	Μέτρια	Κακή
Σχετικά με τον Απολογισμό	☐	☐	☐	☐
Παρουσίαση ΔΕΗ	☐	☐	☐	☐
Βιώσιμη Ανάπτυξη	☐	☐	☐	☐
Εργαζόμενοι	☐	☐	☐	☐
Περιβάλλον	☐	☐	☐	☐
Αγορά και Πελάτες	☐	☐	☐	☐
Κοινωνική Μέριμνα	☐	☐	☐	☐

Υπάρχουν ενότητες, στις οποίες κατά την άποψή σας, θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έκταση;

Υπάρχουν κάποια σχόλια ή προτάσεις προς βελτίωση που θα θέλατε να υποδείξετε;

Προσωπικά Στοιχεία (προαιρετικά):

Όνομα/μο: _____
 Εταιρεία/Οργανισμός: _____
 Διεύθυνση: _____
 Τηλ./Fax: _____
 E-mail: _____

Παρακαλούμε αποστείλατε το ερωτηματολόγιο στη διεύθυνση:
 Τομέας Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης Διεύθυνση Στρατηγικής
 Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε.
 Χαλκοκονδύλη 29, Αθήνα, 104 32
 Τηλ.: 210 5218629, Fax: 210 5218626
 E-mail: e.sarikaki@dei.com.gr

Όλα τα στοιχεία που θα προκύψουν από το παρόν έντυπο επικοινωνίας θα χρησιμοποιηθούν αυστηρά και μόνο για εσωτερική αξιολόγηση από την αρμόδια Διεύθυνση της ΔΕΗ. Τα προσωπικά στοιχεία προστατεύονται, όπως ορίζει ο νόμος περί προσωπικού απορρήτου.

Ενέργεια για κάθε άνθρωπο

Χαλκοκονδύλη 30 - 104 32 Αθήνα, Τηλέφωνο: 210 52 30 301, www.dei.gr